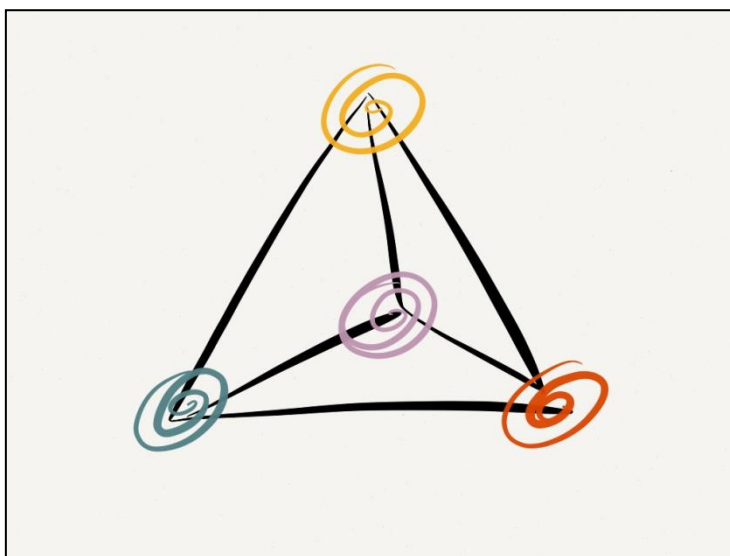

Pla de Recerca 2014–2018

Vicerectorat de Recerca
Vicerectorat de Política Científica i Tecnològica

3 de desembre de 2013

Universitat de Lleida

Índex

1	Introducció	4
2	Situació actual de la recerca a la UdL.....	6
2.1	Els grups de recerca de la UdL.....	6
2.1.1	Descripció temàtica de l'activitat dels grups.....	13
2.2	Centres de recerca	19
2.2.1	Centres CERCA amb participació de la UdL.....	19
2.2.2	Centres propis de la UdL	21
2.3	Centres TECNIO	23
2.3.1	GREA.....	23
2.3.2	GRIHO	24
2.3.3	NUTREN	24
2.3.4	DBA.....	25
2.4	Càtedres UdL Universitat–Empresa	25
2.5	Principals indicadors de resultats de la recerca a la UdL	28
2.5.1	Dades del personal docent i investigador	28
2.5.2	La recerca de la UdL en el context espanyol	30
2.5.3	Captació de recursos per a la recerca de la UdL en el context universitari català	32
2.5.4	Resultats de la recerca en el context català.....	34
2.5.5	Patents i <i>spin-offs</i>	38
2.6	Anàlisi des de la perspectiva interna.....	39
2.6.1	Mobilitat dels investigadors	42
2.6.2	La UdL en el context internacional.....	43
2.6.3	La UdL en el context de les accions de recerca de la DGR	48
2.7	La UdL dins dels plans nacionals de recerca	49
2.8	El Programa Ramón y Cajal	51
3	Marc general de les polítiques estatals i europees de recerca.....	52
3.1	Programa europeu Horitzó 2020	52
3.2	Pla Estatal d'Investigació Científica i Tècnica i d'Innovació 2013–2016	54
3.3	Estratègia d'especialització (RIS3CAT) a Catalunya.....	55
4	Directrius de recerca en el Pla Estratègic de la UdL.....	57
4.1	Una aposta per a l'especialització transversal	57
4.1.1	Objectius principals de recerca del Pla Estratègic de la UdL.....	58
4.2	Àmbits d'activitat principal per a la UdL	59
4.2.1	Agroalimentació	59
4.2.2	Biomedicina.....	62
4.2.3	Tecnologia i sostenibilitat.....	64
4.2.4	Desenvolupament social i territorial	66
5	Pla de Recerca de la UdL	68

5.1	Consideracions generals.....	68
5.2	Proposta estratègica bàsica	70
5.2.1	El model des d'un punt de vista conceptual	71
5.2.2	El treball en xarxa és fonamental.....	72
6	Accions específiques associades amb el Pla de Recerca	73
6.1	Consolidació d'instituts i centres	73
6.1.1	Accions comunes a tots els centres	73
6.1.2	Centres participats	74
6.1.3	INSPIRES	75
6.1.4	Creació de l'Institut de Recerca per al Desenvolupament Social i Territorial.....	75
6.2	Definició de projectes transversals	76
6.3	Consolidació de grups	76
6.4	Participació en projectes europeus.....	79
6.5	Visualització de la recerca que es fa a la UdL.....	79
6.6	Serveis científicotècnics	80
6.7	Docència.....	81
6.8	Enfortiment de les relacions amb el teixit industrial i productiu.....	82
6.9	Campus IBERUS	84
6.10	Avaluació	85
7	Compromisos principals associats amb el Pla de Recerca	86

1 Introducció

En els darrers anys, la UdL ha assolit posicions destacades en diferents àmbits de recerca, ha consolidat grups amb una elevada i significativa producció científica i ha definit diversos centres de recerca que poden competir en el conjunt de la investigació que es fa a Catalunya i a la resta l'Estat. Partint d'aquesta realitat, el Pla Estratègic¹ de la UdL ha identificat un conjunt d'objectius que han de contribuir a millorar aquests resultats i que han de situar la nostra universitat com un dels agents clau del sistema de recerca català.

Tenint en compte aquest objectiu, i des d'un punt de vista de planificació estratègica, cal considerar que l'activitat de recerca d'una universitat ha de respondre tant a l'impuls dels seus grups i investigadors com a la planificació que se'n faci amb una visió a mitjà i llarg termini. Tot respectant la iniciativa pròpia dels investigadors per decidir els projectes concrets en què volen treballar, considerem convenient disposar d'una visió de conjunt de l'activitat de recerca de la UdL i definir les accions que haurien de facilitar-ne el desenvolupament futur. Aquesta visió ha d'incloure tant un posicionament pel que fa a l'especialització més convenient en funció de la realitat actual com una valoració acurada sobre les possibles opcions d'organització de la recerca per al conjunt de la UdL. Amb tot, la visió estratègica ha d'evitar una excessiva dependència de les oportunitats a curt termini i ha de facilitar que s'assoleixi una **posició competitiva en el conjunt del sistema de recerca del nostre entorn**.

Tal com s'especifica en el Pla Estratègic de la UdL, **la recerca és un dels factors clau per poder oferir una docència de qualitat** que vagi més lluny de la transmissió de coneixements i que s'arrelhi en problemes reals que preparin els alumnes per a la pràctica professional altament competitiva i socialment compromesa. Per tant, la UdL té el **deure** de plantejar-se la seva recerca també des de la perspectiva de la generació de coneixement i de la formació de l'esperit crític dels seus estudiants, el qual és propi de l'activitat científica.

Per tal d'identificar una estratègia adient i realista cal, entre altres coses, analitzar la recerca actual a la UdL, i considerar, a més, quines són les tendències definides per la Generalitat de Catalunya, l'Estat espanyol i la Unió Europea, tant en objectius generals com en els instruments disponibles per al finançament de la recerca. En funció d'aquesta anàlisi, caldrà plantejar quines són les opcions més realistes que, a mitjà termini i **tenint en compte l'expertesa i competitivitat dels grups de la UdL**, s'haurien de considerar com l'estratègia bàsica de la nostra universitat en l'àmbit de la recerca. Molt especialment, cal considerar les oportunitats lligades a les diferents iniciatives en què la UdL pot tenir un paper rellevant, tant en l'àmbit català com en l'europeu.

Malauradament, tot sembla indicar que la situació econòmica al nostre país dibuixa una tendència a la contenció i a la retallada de pressupostos per a recerca durant els propers anys. Això afectarà tant el finançament de projectes com la contractació de personal investigador. En molts sentits, cal reconèixer que això fa que sigui necessari **plantejar una estratègia en què l'entrada de nous fons de finançament serà més aviat minsa**. Amb aquest panorama, les polítiques que s'estan impulsant des de les institucions (Generalitat, Estat espanyol i Unió Europea)² fan necessari un canvi de model que exigeix, necessàriament, l'**especialització** de les universitats en àmbits determinats. Aquesta necessitat serà més punyent, probablement, en universitats mitjanes i petites, on el model generalista serà difícil de mantenir.

¹ Acord núm. 2/2013 del Claustre, de 29 de maig de 2013, pel qual s'aprova el Pla Estratègic de la Universitat de Lleida, 2013–2016 (*Butlletí Oficial de la Universitat de Lleida*, núm. 150, maig de 2013).

² Per exemple, el Pacte Nacional per a la Recerca, el Pla Estatal d'Investigació Científica i Tècnica i d'Innovació, l'Horitzó 2020, etc.

Qualsevol proposta estratègica ha de partir de la premissa que els grups de recerca són les unitats bàsiques que permeten organitzar l'activitat d'investigació al voltant de projectes concrets. En aquest sentit, la UdL va aprovar ja fa uns anys una classificació de grups que permet disposar d'una imatge de conjunt de l'organització dels investigadors (vegeu l'apartat 2.1). Aquesta acció va permetre una certa ordenació de l'activitat i va contribuir a una major eficiència en termes dels resultats de la recerca. El reconeixement de grups consolidats en els diversos àmbits de recerca per part de la DGR és un indicador de l'encert d'aquestes accions (apartat 2.1). Si analitzem l'avenç en recerca a la UdL (vegeu l'apartat 2), s'evidencia l'èxit dels investigadors i grups que, en el seu conjunt, han estat capaços d'aconseguir recursos suficients per tal de mantenir una activitat força rellevant.

Des d'un punt de vista del conjunt de la UdL, tot i els esforços que s'han fet en aquest sentit, no hem aconseguit desenvolupar una estratègica conjunta efectiva que permeti un creixement planificat dels grups en un entorn organitzat i amb uns objectius definits a mitjà termini que ajudin a optimitzar les oportunitats i a posicionar convenientment la UdL en el conjunt del mapa de recerca del país. D'acord amb aquest fet, en el **Pla Estratègic de la UdL** es van identificar un seguit d'objectius que haurien d'ajudar a resoldre aquesta mancança (vegeu el punt 4). A partir d'aquestes premisses, el **Pla de Recerca** proposa un seguit d'actuacions que han de permetre consolidar un model propi de recerca per a la UdL i assolir els objectius del Pla Estratègic, a fi d'aconseguir que la UdL jugui un paper destacat en l'àmbit de la recerca.

Aquest document, **lluny de plantejar una estratègia tancada**, obre **una reflexió** que té en compte la necessitat d'afavorir la imatge de la UdL en el món de la recerca, i ofereix una **especialització identificable i competitiva** i una visió a mitjà termini que identifiqui on voldríem situar la UdL en els propers anys.

2 Situació actual de la recerca a la UdL

2.1 Els grups de recerca de la UdL

Els grups de recerca de la UdL són la unitat bàsica sobre la qual s'organitza la recerca. Actualment, la UdL disposa de 45 grups (**consolidats, emergents i singulars**) reconeguts per la DGR de la Generalitat de Catalunya en la seva darrera convocatòria. A més, es participa en catorze grups més, en què l'investigador principal és una persona d'una altra universitat.

Grups	Origen		
Facultat o escola	Forà	UdL	Total
CONSOLIDAT GENERALITAT (A1)	14	35	49
ESCOLA POLITÈCNICA SUPERIOR	1	3	4
ESCOLA TÈCNICA SUPERIOR D'ENGINYERIA AGRARIA	3	12	15
FACULTAT DE CIÈNCIES DE L'EDUCACIÓ	1	2	3
FACULTAT DE DRET I ECONOMIA	3	2	5
FACULTAT DE LLETRES	4	10	14
FACULTAT DE MEDICINA	1	6	7
INSTITUT NACIONAL D'EDUCACIÓ FÍSICA DE CATALUNYA - LLEIDA	1		1
EMERGENT GENERALITAT (A2)		8	8
ESCOLA POLITÈCNICA SUPERIOR		1	1
ESCOLA TÈCNICA SUPERIOR D'ENGINYERIA AGRARIA		2	2
FACULTAT DE CIÈNCIES DE L'EDUCACIÓ		1	1
FACULTAT DE LLETRES		1	1
FACULTAT DE MEDICINA		2	2
INSTITUT NACIONAL D'EDUCACIÓ FÍSICA DE CATALUNYA - LLEIDA		1	1
SINGULAR GENERALITAT (A2)		2	2
ESCOLA TÈCNICA SUPERIOR D'ENGINYERIA AGRARIA		1	1
FACULTAT DE MEDICINA		1	1
Total	14	45	59

A més d'aquests grups, la UdL disposa de grups propis que acaben de configurar l'estructura de grups fins a un total de **93**:

Grups	Origen	
Facultat o escola	UdL	Total
ESCOLA POLITÈCNICA SUPERIOR	3	3
ESCOLA TÈCNICA SUPERIOR D'ENGINYERIA AGRARIA	9	9
FACULTAT DE CIÈNCIES DE L'EDUCACIÓ	6	6
FACULTAT DE DRET I ECONOMIA	6	6
FACULTAT DE LLETRES	5	5
FACULTAT DE MEDICINA	3	3
FACULTAT D'INFERMERIA	2	2
Total	34	34

La distribució dels diferents grups segons la seva tipologia en les facultats i escoles és la següent:

Tipologia de grups per facultats o escoles			
Facultat o Escola	Forà	UdL	Total
ESCOLA POLITÈCNICA SUPERIOR	1	7	8
CONSOLIDAT GENERALITAT (A1)	1	3	4
CONSOLIDAT UdL (B)		2	2
EMERGENT GENERALITAT (A2)		1	1
ESTABLE UdL (E)		1	1
ESCOLA TÈCNICA SUPERIOR D'ENGINYERIA AGRARIA	3	24	27
CONSOLIDAT GENERALITAT (A1)	3	12	15
CONSOLIDAT UdL (B)		7	7
EMERGENT GENERALITAT (A2)		2	2
EMERGENT UdL (D)		1	1
ESTABLE UdL (E)		1	1
SINGULAR GENERALITAT (A2)		1	1
FACULTAT DE CIÈNCIES DE L'EDUCACIÓ	1	9	10
CONSOLIDAT GENERALITAT (A1)	1	2	3
CONSOLIDAT UdL (B)		2	2
EMERGENT GENERALITAT (A2)		1	1
EMERGENT UdL (D)		2	2
ESTABLE UdL (E)		2	2
FACULTAT DE DRET I ECONOMIA	3	8	11
CONSOLIDAT GENERALITAT (A1)	3	2	5
CONSOLIDAT UdL (B)		4	4
ESTABLE UdL (E)		2	2
FACULTAT DE LLETRES	4	16	20
CONSOLIDAT GENERALITAT (A1)	4	10	14
CONSOLIDAT UdL (B)		3	3
EMERGENT GENERALITAT (A2)		1	1
EMERGENT UdL (D)		2	2
FACULTAT DE MEDICINA	1	12	13
CONSOLIDAT GENERALITAT (A1)	1	6	7
CONSOLIDAT UdL (B)		3	3
EMERGENT GENERALITAT (A2)		2	2
SINGULAR GENERALITAT (A2)		1	1
FACULTAT D'INFERMERIA		2	2
ESTABLE UdL (E)		1	1
PRECONSOLIDAT UdL (C)		1	1
INSTITUT NACIONAL D'EDUCACIÓ FÍSICA DE CATALUNYA - LLEIDA	1	1	2
CONSOLIDAT GENERALITAT (A1)	1		1
EMERGENT GENERALITAT (A2)		1	1
Total	14	79	93

La composició dels diferents grups és la següent:

Facultat	Tipologia	IP Grup	IP Institució	Grup de Recerca
ESCOLA POLITÈCNICA SUPERIOR	CONSOLIDAT GENERALITAT (A1)	Cabeza Fabra, Luisa Fernanda Giné Mesa, Jaume Puig Molina, Teresa Roig Mateu, Concepció	UdL UdL Forà UdL	Energia i maquinària agroindustrial (GREa) Seminari de sistemes dinàmics Materials superconductors i nanoestructuració a gran escala Computació distribuïda
	CONSOLIDAT UdL (B)	Fernández Camón, Cesar García González, Roberto	UdL UdL	Intel·ligència artificial Interacció persona-ordinador i integració de dades (GRIHO)
ESCOLA TÈCNICA SUPERIOR D'ENGINYERIA AGRÀRIA	EMERGENT GENERALITAT (A2)	Miret Biosca, Josep Maria	UdL	Criptografia i grafs
	ESTABLE UdL (E)	Clarià Sancho, Francisco	UdL	Processament del senyal i electrònica de control
	CONSOLIDAT GENERALITAT (A1)	Albajes García, Ramon	UdL	Control integrat de plagues agrícoles i forestals
		Capell Capell, Maria Teresa	UdL	Biotecnologia vegetal aplicada
		Garí Marsol, Eloi	UdL	Cicle cel·lular eucariota
		Lavin Gonzalez, Santiago	Forà	Grup d'investigació en ecopatologia de fauna salvatge
		López Gatiús, Fernando R.	UdL	Grup sobre factors que afecten la fertilitat i el manteniment de la gestació en vaquí de llet
		Martin Belloso, Olga	UdL	Tecnologies innovadores per a l'obtenció d'ingredients i productes alimentaris
		Medina Piles, Vicente	UdL	Interaccions planta-microorganisme-vector
		Puy Llorens, Jaume	UdL	Físico-química de sistemes macromoleculars d'interès ambiental
		Ramos Martín, M. Concepción	UdL	Sòls i aigües
		Recasens Guinjuan, Jordi R.	UdL	Malherbologia i ecologia vegetal
		Royo Calpe, Concepción	Forà	Millora genètica de cultius
		Sanchis Almenar, Vicente	UdL	Unitat de tecnologia de productes vegetals (TPV-CeRTA)
		Slafer Lago, Gustavo Ariel	UdL	Agronomia i qualitat de cultius extensius
		Tibau Font, Joan	Forà	Millora genètica i gestió del porcí
		Viñas Almenar, Inmaculada	UdL	Postcollita
	CONSOLIDAT UdL (B)	Barragán Fernández, Javier	UdL	Enginyeria hidràulica, hidrològica i del medi rural
		Batalla Villanueva, Ramon J.	UdL	Fluvial dynamics research group (RIUS)
		Canela Garayoa, Ramon	UdL	Química agroalimentària sostenible
		Casals Martí, Frederic	UdL	Planificació del paisatge, gestió forestal i conservació de la biodiversitat
	EMERGENT GENERALITAT (A2)	Pelacho Aja, Ana M.	UdL	Ecobiotecnologia agrària
		Rosell Polo, Joan Ramon	UdL	Agricultura de precisió, agròtica i agrotecnologia (GRAP)
		Rosell Urrutia, Joan Ignasi	UdL	Energia per al medi ambient i agrometeorologia
		Viladrich Grau, Montserrat	UdL	Grup de recerca en economia de l'aigua (GREa)
		Voltas Velasco, Jordi	UdL	Producció forestal
	EMERGENT UdL (D)	Odriozola Serrano, Isabel A.	UdL	Qualitat nutricional dels aliments
	ESTABLE UdL (E)	Villalba Mata, Daniel	UdL	Sistemes ramaders sostenibles i producció ramadera ecològica
	SINGULAR GENERALITAT (A2)	Cantero Martinez, Carlos	UdL	Dinàmica de C i N en sistemes agrícoles extensius de zones mediterrànies

Facultat	Tipologia	IP Grup	IP Institució	Grup de Recerca
FACULTAT DE MEDICINA	CONSOLIDAT GENERALITAT (A1)	Comella Carnice, Joan Xavier	Forà	Senyalització cel·lular i apoptosi
		Esquerda Colell, Jose Enrique	UdL	Neurobiologia cel·lular
		Herrero Perpiñan, Enrique	UdL	Estrès oxidatiu i proliferació cel·lular en llevats
		Matias-Guiu Guia, F. Javier	UdL	Grup de càncer del laboratori de recerca de l'Hospital
		Medina Hernández, Loreta	UdL	Desenvolupament i evolució del cervell
		Pamplona Gras, Reinaldo R.	UdL	Fisiopatologia metabòlica
				Models matemàtics i estadístics en biologia de sistemes,
		Sorribas Tello, Albert	UdL	genètica de malalties complexes i models biològico-
	CONSOLIDAT UdL (B)	Fernández Giraldez, Elvira Dolores	UdL	Nefrologia experimental
		Purroy Garcia, Francisco	UdL	Neurociències clíniques
EMERGENT GENERALITAT (A2)	Reñé Espinet, Josep M.	UdL	Recerca clínica, experimental i docent en patologia	
	Soler Tatche, Rosa Maria	UdL	Unitat de senyalització neuronal	
	Verdaguer Autonell, Juan	UdL	Grup bàsic i clínic d'immunologia i endocrinologia	
SINGULAR GENERALITAT (A2)	Rué Monné, Montserrat	UdL	Grup de recerca en anàlisi econòmica i salut	
	FACULTAT D'INFERMERIA			
	ESTABLE UdL (E)	Jurschik Giménez, M. Pilar	UdL	Envel·liment saludable
INSTITUT NACIONAL D'EDUCACIÓ FÍSICA DE CATALUNYA - LLEIDA	PRECONSOLIDAT UdL (C)	Torres Puig-gros, Joan	UdL	Cuidatges, epidemiologia i educació per la salut
	CONSOLIDAT GENERALITAT (A1)	Anguera Argilaga, M. Teresa	Forà	Grup de recerca i innovació en dissenys (GRID).
	EMERGENT GENERALITAT (A2)	Lavega Burgues, Pere	UdL	Tecnologia i aplicació multimèdia i digital als dissenys
				Grup de recerca en jocs esportius (GREJE)

Facultat	Tipologia	IP Grup	IP Institució	Grup de Recerca
FACULTAT DE CIÈNCIES DE L'EDUCACIÓ	CONSOLIDAT GENERALITAT (A1)	Amorós Martí, Pere Huguet Canalis, Àngel	Forà UdL	Grup de recerca sobre intervencions socioeducatives en la infància i la joventut (GRISIJ) Plurilingüisme i educació Cognició i context: aprenentatge col·laboratiu mediat per ordinador
	CONSOLIDAT UdL (B)	Pifarré Turmó, Manuela Filella Guiu, Gemma	UdL UdL	Orientació psicopedagògica (GROP)
	EMERGENT GENERALITAT (A2)	Garreta Bochaca, Jordi Isus Barado, Sofia	UdL UdL	Anàlisi social i educativa (ASE) Competències, tecnologia i societat (COMPETECS)
	EMERGENT UdL (D)	Del Arco Bravo, Isabel Moreno Moreno, M. Mar	UdL UdL	Equip de desenvolupament organitzacional - UdL (EDO-UdL) Educació matemàtica
	ESTABLE UdL (E)	Cornadó Teixidó, Maria Pau Reverter Masia, Joaquin	UdL UdL	Seminari de fraseologia Moviment humà
	CONSOLIDAT GENERALITAT (A1)	Blanc Altemir, Antonio Brunet Icart, Ignasi Del Pozo Carrascosa, Pedro Rivera Beiras, Ignacio Tamarit Sumalla, Josep Maria	UdL Forà Forà Forà UdL	La reforma de les Nacions Unides Anàlisi social i organitzativa Dret civil català i dret privat europeu Observatori del sistema penal i els drets humans Sistema de justícia penal
FACULTAT DE DRET I ECONOMIA	CONSOLIDAT UdL (B)	Borjabad Gonzalo, Primitivo Ezquerria Huerva, Antonio Gallizo Larraz, Jose Luis	UdL UdL UdL	Dret, economia, sociologia i política rural, agroindustrial i agroalimentària Grup de recerca de dret administratiu Proximitat econòmica de les empreses de la Unió Europea: aspectes financers i de mercat
	ESTABLE UdL (E)	Ruiz del Portal Bravo, Francisco J. Galinsoga Jorda, Alberto Serrano Masip, Merce	UdL UdL UdL	Economia aplicada Governabilitat, governança i organització mundial Pontius de Ilerda

FACULTAT DE LLETRES	CONSOLIDAT GENERALITAT (A1)	Bretón Solo de Zaldivar, Victoriano	UdL	Grup interdisciplinari d'estudis de desenvolupament i multiculturalitat (GIEDEM)
		Company Climent, Joaquim	UdL	Art i cultura d'època moderna
		Cots Caimons, Josep Maria	UdL	Cercle de lingüística aplicada
				Grup de recerca interuniversitari en aplicacions lingüístiques (GRIAL)
		Fernández Montraveta, Ana	Forà	Anàlisi i recerca sobre pintura i iconografia tardoantiga i altmediaval (ARS PICTA)
			Forà	Fonètica
		Guardia Pons, Milagros	UdL	Arqueologia, Prehistòria i Història Antiga (GRAPHIA)
		Julià Muné, Joan	UdL	Territori i societat
		Junyent Sánchez, Emilio	Forà	Grup d'estudis d'història de la cartografia (GEHC)
		Martí Henneberg, Jordi	UdL	Estudis medievals 'Espai, poder i cultura'
	CONSOLIDAT UdL (B)	Nadal Pique, Francesc		Literatura popular francesa i cultura mediàtica (LIPOFRANCUME)
		Sabaté Curull, Flocel	UdL	Creació i pensament de les dones
			Forà	Oficina de llengua i literatura de ponent i del Pirineu
		Santa Bañeres, M. Angeles	UdL	Mediació lingüística
		Segarra Montaner, Marta	UdL	Història de les transicions socials i els canvis polítics
		Sistac Vicen, Ramon		Història social de la formació del capitalisme a Catalunya (segles XVI-XX)
		Vila Rubio, Maria Nieves	UdL	Dedal-Lit
		Bolòs Masclans, Jordi de	UdL	Aula Màrius Torres (GRAMT)
			UdL	Gènere, societat i comunicació
			UdL	Estudis de la cultura i la identitat a l'Europa contemporània
	EMERGENT GENERALITAT (A2)	Fernández Díaz, Roberto	UdL	
		Worsfold James, Brian James	UdL	
		Malé Peguerols, Jordi	UdL	
		Calero Fernández, M. Angeles	UdL	
	EMERGENT UdL (D)	Capdevila Capdevila, Joaquim	UdL	

Més enllà de l'actual estructura de facultats i escoles, els diferents grups desenvolupen la seva activitat en diferents àmbits temàtics:

Tipologia per àmbits		IP Institució	UdL	Total general
Àmbit	Tipologia	Forà		
[-] Ciències			4	4
	CONSOLIDAT GENERALITAT (A1)		3	3
	CONSOLIDAT UdL (B)		1	1
[-] Ciències de la vida		3	19	22
	CONSOLIDAT GENERALITAT (A1)	3	9	12
	CONSOLIDAT UdL (B)		6	6
	EMERGENT GENERALITAT (A2)		1	1
	EMERGENT UdL (D)		1	1
	ESTABLE UdL (E)		1	1
	SINGULAR GENERALITAT (A2)		1	1
[-] Ciències mèdiques i de la salut		1	15	16
	CONSOLIDAT GENERALITAT (A1)	1	7	8
	CONSOLIDAT UdL (B)		3	3
	EMERGENT GENERALITAT (A2)		2	2
	ESTABLE UdL (E)		1	1
	PRECONSOLIDAT UdL (C)		1	1
	SINGULAR GENERALITAT (A2)		1	1
[-] Ciències Socials		5	21	26
	CONSOLIDAT GENERALITAT (A1)	5	6	11
	CONSOLIDAT UdL (B)		6	6
	EMERGENT GENERALITAT (A2)		3	3
	EMERGENT UdL (D)		2	2
	ESTABLE UdL (E)		4	4
[-] Enginyeria i arquitectura		1	6	7
	CONSOLIDAT GENERALITAT (A1)	1	2	3
	CONSOLIDAT UdL (B)		2	2
	EMERGENT GENERALITAT (A2)		1	1
	ESTABLE UdL (E)		1	1
[-] Humanitats		4	14	18
	CONSOLIDAT GENERALITAT (A1)	4	8	12
	CONSOLIDAT UdL (B)		3	3
	EMERGENT GENERALITAT (A2)		1	1
	EMERGENT UdL (D)		2	2
Total general		14	79	93

2.1.1 Descripció temàtica de l'activitat dels grups

D'acord amb la informació proporcionada pels mateixos grups, el detall de l'activitat de cadascun es presenta per àmbits en les taules següents:

Àmbit	Humanitats
Grup de Recerca	Línies d'investigació
Anàlisi i recerca sobre pintura i iconografia tardoantiga i altmedieval (ARS PICTA)	Iconografia, arquitectura romànica, pintura romànica, topografia de les imatges, restitució virtual, escultura romànica, transmissió de models, manuscrits altmedievals, Centre documental del Romànic de Catalunya, pintura altmedieval
Arqueologia, Prehistòria i Història Antiga (GRAPHIA)	Arqueologia I i II mil·lenni del nord-est peninsular, arquitectura del poder, poliorcètica, assentaments i territori, producció i consum; gestió recursos agropecuaris, explotació recursos minerals i tecnologia metal·lúrgica, arqueologia experimental, posa
Art i cultura d'època moderna	Renaixement, Barroc, pintura, escultura, arquitectura, teatre, tapisseria, documents, pensament, societat, cultura
Aula Màrius Torres (GRAMT)	Literatura catalana contemporània, patrimoni literari, crítica textual, crítica literària, recepció crítica, bases de dades bibliogràfiques, digitalització, pàgines web, repositoris digitals
Cercle de lingüística aplicada	Ensenyament de llengües, aprenentatge integrat de continguts i llengües (AICLE), l'anglès com a lingua franca, multilingüisme, sociolingüística, estades acadèmiques a l'estranger, internacionalització de l'educació superior, competència intercultural, i
Creació i pensament de les dones	Estudis culturals sobre les dones, escriptura femenina, estudis de gènere, estudis gais i lèsbics, teoria queer, literatura i gènere, història i gènere, filosofia i gènere, teoria literària, literatura comparada
Dedal-Lit	Literatura, ficció, anglès, envelliment, gerontologia Cultural, gènere, creativitat, longevitat, innovació social, qualitat de vida
Estudis de la cultura i la identitat a l'Europa contemporània	Europa, Catalunya, Espanya, cultura, mitjans, estructures simbòliques, imaginaris socials, identitat social, sociologia del coneixement, semiòtica, història cultural
Fonètica	Fonètica, fonologia, ortoèpia, ortologia, pronúncia, pronunciació, sons de la parla, experimentació fonètica, diccionari de pronúncia del català, història de la fonètica
Gènere, societat i comunicació	Gènere i lingüística, gènere i literatura, gènere i comunicació, drets de les dones, conciliació vida familiar i laboral, coeducació, història de les dones i de gènere, gènere i societat, aspectes culturals del gènere, llengua, cultura i societat
Grup de recerca interuniversitari en aplicacions lingüístiques (GRIAL)	Corpus, sintaxi, semàntica, lèxics, verbs, anotació de corpus, recursos lingüístics, gramàtiques computacionals, subcategoritzacions verbals, aspecte verbal
Grup d'estudis d'història de la cartografia (GEHC)	Història de la cartografia espanyola, història de la geografia, cadastre, història de la cartografia als Països Catalans, Geografia històrica, història de la cartografia militar, cartografia, cartografia parcel·laria, agrimensura
Grup interdisciplinari d'estudis de desenvolupament i multiculturalitat (GIEDEM)	Desenvolupament, subdesenvolupament, mundialització, etnicitat, moviments socials, antropologia, història, hegemonia, sistema món, dominació
Història de les transicions socials i els canvis polítics	Història de la societat, transicions, història del paisatge, història agrària, Guerra civil, història del franquisme, art contemporani, Edat mitjana, Edat moderna, Edat contemporània
Història social de la formació del capitalisme a Catalunya (segles XVI-XIX)	Història, segle XVIII, capitalisme, classes socials, burgesia, economia, comerç, indústria, Catalunya i Espanya
Literatura popular francesa i cultura mediàtica (LIPOFRANCUME)	Literatura francesa contemporània, escriptura femenina, literatura comparada (francesa-espanyola-catalana), el gènere autobiogràfic, literatura popular, cultura mediàtica
Mediació lingüística	Mediació lingüística, historiografia lingüística, lexicografia i lexicologia, pragmàtica, didàctica de llengües i TIC, traducció literària, noves literacitats
Oficina de llengua i literatura de ponent i del Pirineu	Català, nord-occidental, literatura, Ponent, Pirineu, occità, dialectologia, geografia lingüística (o "geolingüística"), sociolingüística i assessorament lingüístic

Àmbit	Ciències Socials
Grup de Recerca	Línies d'investigació
Anàlisi social i educativa (ASE)	Polítiques socials i públiques, identitat social i cultural, migracions, participació social, exclusió social, segregació territorial, minories ètniques, interculturalitat i mediació intercultural, serveis socials, intervenció social i comunitària, inserc
Anàlisi social i organitzativa	Modificació del contracte, treballador, empresari, igualtat i no discriminació, inserció laboral, noves tecnologies, absentisme laboral, modalitats contractuals, protecció social complementària i salari
Cognició i context: aprenentatge col·laboratiu m	Aprenentatge col·laboratiu, tecnologies de la informació i la comunicació – TIC, Web 2.0, processos cognitius, estratègies d'aprenentatge, creativitat, ensenyament secundari, ensenyament primari, WebQuest, constructivisme
Competències, tecnologia i societat (COMPETE	Competències professionals, competències transversals, competències bàsiques, avaluació de competències, e-learning, tecnologia educativa, formació en alternança, formació continua, orientació professional, inserció sociolaboral
Dret civil català i dret privat europeu	Dret civil, dret civil català, dret comparat, dret privat europeu, harmonització del dret, Unió Europea, soft law europeu
Dret, economia, sociologia i política rural, agroir	Dret cooperatiu, economia social, sociologia i política rural, política agroindustrial, política agroalimentària
Economia aplicada	Economia aplicada, economia pública
Educació matemàtica	Didàctica de l' anàlisi matemàtic, tecnologia i resolució de problemes, coneixement dels continguts matemàtics i desenvolupament professional , formació del professorat , Batxillerat i Universitat
Equip de desenvolupament organitzacional - Ud	Governança i gestió universitària, docència universitària, les TICS a la docència, atenció a la diversitat, formació continua, formació en competències, planificació i avaluació en competències, formació en emprenedoria, competències professionals, actiu
Estudis medievals 'Espai, poder i cultura'	Història medieval, història de l'art, llengua, literatura, espai, poder, cultura, territori, institucions, societat
Governabilitat, governança i organització mundial	Dret Internacional Públic, dret de la Unió Europea, relacions internacionals, organitzacions internacionals, drets humans, dret internacional humanitari, societat civil tansnacional, dret internacional del medi ambient, patrimoni comú de la humanitat, res
Grup de recerca de dret administratiu	Organització administrativa, procediment administratiu, justícia administrativa, dret administratiu sancionador, dret local, expropiació forçosa, Responsabilitat patrimonial de les Administracions públiques, dret sanitari, dret de l'acció social, ordenac
Grup de recerca en economia de l'aigua (GREA)	Mercats d'aigua, gestió de l'aigua de reg, recursos de propietat comuna, gestió sostenible, capital social, comerç internacional de productes agrícoles, models de gravetat aplicats al comerç
Grup de recerca en jocs esportius (GREJE)	Joc esportiu, acció motriu, praxiologia motriu, emocions, joc tradicional, cooperació, iniciativa esportiva, gènere, conflicte, innovació educativa
Grup de recerca i innovació en dissenys (GRID)	Motricitat, activitat física i esport, dansa, comunicació no-verbal, educació física, metodologia observacional, Mixed Methods Research
Grup de recerca sobre intervencions socioeduca	Infància, joventut, famílies en situació de vulnerabilitat, protecció de la infància, resiliència, acolliment familiar i residencial, reunificació familiar, acció socioeducativa amb famílies, programes per a la capacitat parental
La reforma de les Nacions Unides	Reforma Nacions Unides, pau i seguretat internacionals, Consell de Seguretat, Assemblea General, ECOSOC, organismes especialitzats, FMI, Banc Mundial, Consell Drets Humans, Comissió Consolidació de la Pau
Moviment humà	Activitat física i l'esport, educació física, entrenament, comunicació científica
Observatori del sistema penal i els drets human	Drets humans, sistema penal, punitivisme, Estat securitari, centres d'internament, expulsions, Estat de dret, garanties, control social, estrangeria
Orientació psicopedagògica (GROP)	Orientació Psicopedagògica, orientació personal, orientació professional, orientació acadèmica, educació emocional, programes d'orientació, avaluació de programes d'orientació, videojocs educatius, consciència emocional, regulació emocional
Plurilingüisme i educació	Bilingüisme, educació bilingüe, competències lingüístiques, immigració, identitat, actituds lingüístiques, representació social, adquisició de segones llengües, adquisició de terceres llengües, desenvolupament del llenguatge.
Pontius de llerda	Dret civil de Catalunya, dret de la UE, llibertats públiques, factor religiós, règims econòmics de les unions matrimonials i extramatrimonials, successions transfrontereres, protecció de persones vulnerables, autonomia de la voluntat, transsexualitat, pro
Proximitat econòmica de les empreses de la Ur	Anàlisi d'empreses, ràtios financeres, càlcul de costos, auditoria de comptes, màrqueting, preferències del consumidor, empresa familiar, normes comptables internacionals, crèdit bancari, eficiència bancària
Seminari de fraseologia	Moncada, frases fetes, locucions, refranys, fraseologismes
Sistema de justícia penal	Victimologia, justícia restaurativa, víctima, victimització, sancions penals, tràfic de persones, pornografia infantil, abús sexual, justícia transicional, sistema penal, mesures de seguretat
Territori i societat	Urbana, transports, rural, regio, mapa, SIG, AVE, territori, societat, migracions

Àmbit	Ciències
Grup de Recerca	Línies d'investigació
Físico-química de sistemes macromoleculars d'	Circulació de metalls, termodinàmica d'enllaç, disponibilitat, tècniques electroanalítiques, dispersió de nanopartícules, transport, difusió i reacció, AGNES, matèria orgànica natural, físico-química ambiental
Fluvial dynamics research group (RIUS)	Geomorfologia fluvial, processos morfodinàmics, transport de sediments, eco-geomorfologia, hidrologia de conques, laser terrestres, geomàtica, embassaments, extracció d'àrids, riades, Ebre, Cinca, Segre, Ribera Salada, Siurana, Muga
Química agroalimentària sostenible	Anàlisi química instrumental, agroquímica verda, biocatalitzadors, biorefineries, feromones, oleoquímica, productes naturals, química sostenible, valorització de biomassa, valorització de residus
Seminari de sistemes dinàmics	Equacions diferencials ordinàries, sistemes dinàmics en el pla, teories de integrabilitat, el problema del centre-focus, el problema de la isocronia, sistemes nilpotents i degenerats, bifurcacions, cicles limit, 16 problema de Hilbert, simetries de Lie
Sòls i aigües	Anàlisi de canvis d'ús, conservació de sòls i aigües, avaluació del territori, fertilització, GEH: Gasos amb efecte hivernacle, gestió de subproductes orgànics, interacció sòl- atmosfera-aigua-nutrients -plantes, micromorfologia, MOS: matèria orgànica del

Àmbit	Ciències mèdiques i de la salut
Grup de Recerca	Línies d'investigació
Cicle cel·lular eucariota	Cicle cel·lular, cohesina, SUMO, reparació ADN, cromosoma, ciclina D1, Cdk4, polaritat cel·lular, proliferació, metastasi
Cuidatges, epidemiologia i educació per la salut	Cuidatges, infermeria, salut pública, epidemiologia, recerca clínica, educació per a la salut, factors de risc cardiovasculars, vacunacions, història de la infermeria, recerca en fisioteràpia
Desenvolupament i evolució del cervell	Neurociència, proencèfal, amígdala, evolució del cervell, desenvolupament del cervell, gens reguladors del desenvolupament, migracions cel·lulars, morfogènesi, control neural de les emocions i del comportament social, trastorns del neurodesenvolupament
Envel·liment saludable	Procés de fragilitat, relacions socials, qualitat de vida relacionada amb la salut, risc de desnutrició, dependència, caigudes, ferides/úlceres per pressió, beneficis de l'exercici físic, comunicació amb el pacient amb deteriorament cognitiu, docència infer
Estrès oxidatiu i proliferació cel·lular en llevats	Llevat, estrès oxidatiu, proliferació cel·lular, regulació redox, homeostasi de ferro, regulació transcripcional, proteòmica, paret cel·lular, estabilitat genòmica, estructura cromosòmica, senyalitzadors cel·lulars
Fisiopatologia metabòlica	Estrès oxidatiu, antioxidants, radicals lliures, mitocondri, envel·liment, longevitat, malalties neurodegeneratives, malalties cardiovasculars, malalties metabòliques, restricció dietària
Grup bàsic i clínic d'immunologia i endocrinologia	Immunologia, Autoimmunitat, Diabetis Mellitus tipus 1, autoantigen, autoanticòs, limfòcit B, limfòcit T, Cèl·lula Presentadora d'Antigen, Cèl·lula beta d'illot pancreàtic, Sistema nerviós
Grup de càncer del laboratori de recerca de l'Ho	Càncer, patologia alteracions moleculars, dianes terapèutiques, diagnòstic, pronòstic
Grup de recerca en anàlisi econòmica i salut	Models estadístics, models estocàstics, recerca en serveis sanitaris, avaluació econòmica, cost-efectivitat, malalties cròniques, càncer, càncer de mama, detecció precoç, eficiència
Models matemàtics i estadístics en biologia de	Models matemàtics, mètodes estadístics, biologia de sistemes, simulació numèrica, biologia computacional, evolució molecular, genètica de poblacions, models de personalitat
Nefrologia experimental	Malaltia Renal Crònica, ateromatosis, ecografia carotídea, risc cardiovascular, vitamina D, metabolisme mineral, fòsfor, calcimimètics
Neurobiologia cel·lular	Motoneurona, múscul, sinapsis neuromuscular, malaltia de la motoneurona, cèl·lula de Schwann, microglia, escleròsi lateral amiotròfica, atrofia muscular espinal, superòxid dismutasa 1, neurodegeneració
Neurociències clíniques	Isquèmia transitòria, biomarcadors, pronòstic, tolerància isquèmica, model animal, ictus isquèmic, dopler transcranial, metabòlica, factors de risc vascular, prevenció secundària
Recerca clínica, experimental i docent en patol	Carcinogènesi experimental, càncer colorectal, azoximetà, prevenció, factors pronòstics, hemopatologia, citometria de flux, hematimetria, leucèmia, limfoma
Senyalització cel·lular i apoptosi	Sistema cardiovascular, sistema nerviós, biologia cel·lular, regulació gènica, desenvolupament, mort cel·lular, apoptosi, infart, hipertròfia cardíaca, glioblastoma
Unitat de senyalització neuronal	Ret, Sprouty, traducció de senyal, Atrofia Muscular Espinal, motoneurona, NFkappaB, Smn, factors neurotròfics, autofagia

Àmbit	Ciències de la vida
Grup de Recerca	Línies d'investigació
Agricultura de precisió, agròtica i agrotecnologia	Agricultura de Precisió, aplicació de les TICs al sector agrari, sensors per a l'Agricultura, geoestadística, ramaderia de precisió, Remote Sensing, Lidar, Spray drift, optimització de l'aplicació de productes fitosanitaris, automatització i control avan
Agronomia i qualitat de cultius extensius	Agronomia, fisiologia vegetal, producció vegetal, cultius extensius, cereals, pastures, blat, panís, ordi, fertilització
Biotecnologia vegetal aplicada	Enginyeria genètica, cereals, biotecnologia, millora nutricional, molecular pharming, estres abiòtic, vitamines, micronutrients, producció, sostenibilitat
Control integrat de plagues agrícoles i forestals	Artròpode, insecte, control integrat de plagues, IPM, control biològic
Dinàmica de C i N en sistemes agrícoles extensius	Agronomia, tècniques agrícoles, conservació ambiental de sols i aigües, biodiversitat, fixació de C i N en el sistema sol-cultiu-atmosfera, agricultura de conservació, fertilització
Ecobiotecnologia agrària	Cultiu in vitro, desenvolupament vegetal, biotecnologia vegetal, Fisiologia de Cultius Hortícoles, Horticultura, Tècniques sostenibles, Biopolimers, Plàstics, Biodegradació, Ecotoxicitat.
Energia per al medi ambient i agrometeorologia	Energia solar, sistemes híbrids PVT, concentració solar, eficiència fotovoltaica, dissipadors tèrmics, balanç d'energia, transpiració, turbulència
Enginyeria hidràulica, hidrològica i del medi rural	Reg localitzat, uniformitat, disseny hidràulic, filtració, xarxes de reg, demanda, necessitats d'aigua, rius amb llit de graves, hidràulica fluvial, models de simulació de recursos hídrics
Grup d'investigació en ecopatologia de fauna salvatge	Ecopatologia, fauna, biodiversitat, herpetologia, biomodels matemàtics, malalties animals salvatges, ornitologia, canvi climàtic
Grup sobre factors que afecten la fertilitat i el maneig de la cria	Vaquí de llet, fertilitat, pèrdua de gestació, avortament, Neospora caninum, febre Q, Coxiella burnetii, sincronització del estre, hormones, inseminació artificial
Interaccions planta-microorganisme-vector	Planta, microorganisme, interaccions, virus, fongs, bacteri, micoriza, vector
Malherbologia i ecologia vegetal	Males herbes, maneig integrat, herbicides, biotips resistents, plantes invasores, biologia, ecologia, serveis ecosistèmics, biodiversitat, paisatge agrícola
Millora genètica de cultius	Millora Genètica, blat, ordi, resistència a la sequera, qualitat del gra, recursos genètics, xarxes varietals, interacció genotip per ambient
Millora genètica i gestió del porcí	Genètica, selecció, qualitat de la carn, resistència a malalties, epidemiologia, gasos d'efecte hivernacle, pèrdues de nitrogen, fermentació intestinal, eficiència productiva, models de decisió
Planificació del paisatge, gestió forestal i conservació	Gestió forestal, restauració forestal i d'hàbitats, estructura i dinàmica del paisatge, conservació de la biodiversitat, fauna i flora amenaçada, ecosistemes i serveis ecosistèmics, incendis forestals, cremes prescrites, canvi climàtic, cicles biogeoquímics
Postcollita	Postcollita, fruites, hortalisses, quarta gamma, quinta gamma, seguretat alimentària, conservació frigorífica, patologia, fisiologia, qualitat
Producció forestal	Estrès abiòtic, sequera, silvicultura, plasticitat fenotípica, adaptació, coníferes mediterrànies, boscos mixtes, resiliència, isòtops estables, diversitat funcional
Qualitat nutricional dels aliments	Biodisponibilitat, compostos bioactius, bioaccessibilitat, productes vegetals, carotens, tractaments tecnològics, conservació d'aliments, nutrients, salut, qualitat nutricional
Sistemes ramaders sostenibles i producció ramadera	Ramaderia, sostenibilitat, producció ecològica, models, vacu carn, oví carn, pollastres, porcs, extensiu, pastoreig
Tecnologies innovadores per a l'obtenció d'ingredients alimentaris	Mètodes no tèrmics de processat, polsos elèctrics, polsos de llum, aliments mínimament processats, fruita fresca tallada, recobriments comestibles, ingredients alimentaris nanoestructurats, aprofitament de subproductes, desenvolupament de nous aliments, m
Unitat de tecnologia de productes vegetals (TPV)	Micologia, micotoxinas, ocratoxina A, seguretat alimentària, Deoxinivalenol (DON), ecofisiologia, microbiologia predictiva, avaluació de l'exposició a contaminants alimentaris, biodisponibilitat, biologia molecular de floridures

Àmbit	Enginyeria i arquitectura
Grup de Recerca	Línies d'investigació
Computació distribuïda	Sistemes distribuïts, optimització d'aplicacions, planificació de tasques, entorns multicore, gestió de recursos de còmput, sistemes heterogènis, aplicacions bioinformàtiques, predicció de rendiment, sistemes cluster i multicluste, sistemes P2P
Criptografia i grafs	Criptografia, seguretat, corbes el·líptiques i hiperel·líptiques, targetes intel·ligents, sistemes RFID, votacions electròniques, grafs i digrafs, modelització de xarxes de comunicacions, optimització de xarxes, privadesa en xarxes socials
Energia i maquinària agroindustrial (GREa)	Emmagatzematge d'energia tèrmica, eficiència energètica, edificació sostenible, energia solar, optimització de maquinària, vehicles tot-terreny especials, eficiència de transmissions mecàniques, disseny de robots, tecnologia per persones amb discapacitat,
Intel·ligència artificial	Intel·ligència artificial, optimització industrial, sistemes multiagent, lògica difusa, programació amb restriccions, satisfactibilitat, aprenentatge automàtic, planificació, seguretat informàtica i de comunicacions
Interacció persona-ordinador i integració de dades	Usabilitat, interacció persona-ordinador, IPO, accessibilitat, experiència d'usuari, interfícies col·laboratives i plasticitat, integració de dades, web semàntica, ontologia, enginyeria del coneixement, arquitectura de la informació, big data, linked data
Materials superconductors i nanoestructuració	Superconductors, cintes superconductores de YBCO, òxids nanoestructurats, deposició per solució química, caracterització de superconductors, propietats magnètiques, propietats de transport, corrents crítics, problema invers, magnetometria Hall, aplicacion
Processament del senyal i electrònica de control	Processament del senyal, sistemes de control realimentat, processat dels senyals biomèdics, modelat de sistemes biològics, simulació de sistemes de control, guiatge de sistemes robòtics, anàlisi de trajectòries, electrònica digital, electrònica analògica,

2.2 Centres de recerca

Diversos dels grups de recerca de la UdL s'agrupen en centres que tenen uns objectius ben definits i que representen una aposta per disposar d'estructures de recerca competitives en l'àmbit estatal i en l'europeu. Des del punt de vista organitzatiu, cal parlar de dos tipus de centres: d'una banda, els centres en què la UdL participa com a patró, juntament amb altres institucions (Departament de Salut de la Generalitat, Direcció General de Recerca, IRTA, Departament d'Agricultura, etc.); de l'altra, els centres propis de la Universitat.

El centres participats (**IRBLleida**, **Agrotecnio** i **CTFC**) formen part de la xarxa **CERCA** de la Direcció General de Recerca de la Generalitat de Catalunya i disposen d'acords de finançament anual. Aquests centres han de retre comptes a un patronat i al seu comitè d'assessors externs. El director és nomenat pel patronat i els grups són acceptats en funció de la seva qualitat i dels objectius del centre. El PDI de la UdL pot estar adscrit a aquests centres seguint les disposicions del conveni específic entre el centre i la UdL.

Els centres propis segueixen un reglament aprovat en Consell de Govern de la UdL, que n'aprova la constitució. Cada centre determina quins grups en formen part i quins són els seus objectius de treball. El Consell de Govern, a proposta de la Comissió de Recerca, aprova un finançament bàsic per a cada centre.

A continuació, es comenten de manera resumida les característiques bàsiques de cada un dels centres.

2.2.1 Centres CERCA amb participació de la UdL

2.2.1.1 Centre de Recerca en Agrotecnologia (Agrotecnio)

L'àmbit agroalimentari representa un dels pols principals de la recerca de la UdL. Els grups de l'ETSEA, en col·laboració amb l'IRTA, tenen una llarga tradició pel que fa a desenvolupar projectes de recerca innovadors en connexió amb les empreses del ram. Tal com ja va reconèixer el darrer pla estratègic de la UdL, aquest àmbit ha de ser un dels motors principals que ajudi a assolir noves fites en la recerca global que es fa a la UdL.

En aquest darrer any, s'ha posat en marxa el centre Agrotecnio dins de la xarxa CERCA de la Generalitat de Catalunya, una vella aspiració de la UdL que es trobava en punt mort per diferents raons. La proposta d'aquest centre es fonamenta en la fortalesa dels grups de la UdL més competitius en aquest àmbit, amb la complicitat de l'IRTA i la DGR.

El Centre de Recerca en Agrotecnologia (Agrotecnio) incorpora un conjunt de grups partint de **criteris d'excel·lència** en la seva producció científica i defineix la seva activitat al voltant d'un conjunt de projectes multidisciplinaris (**flagship projects**) que han de permetre situar l'activitat d'aquest centre entre les més rellevants del seu àmbit. El compromís del centre pel que fa a l'excel·lència i l'impacte de la recerca i la ferma voluntat d'avaluació dels seus resultats a mitjà termini fa que puguem esperar un desenvolupament d'Agrotecnio que el situï entre els més actius de la xarxa CERCA.

L'activitat inicial d'Agrotecnio se centra en els següents aspectes de la cadena de valor de la producció i elaboració d'aliments:³

- Millora de cultius i la seva aplicació (biologia molecular/biotecnologia i química agrícola i del medi ambient);
- Ciència animal i vegetal (tecnologia d'aliments / seguretat alimentària, nutrició animal, reproducció i cria, aliments funcionals);
- Agricultura sostenible (ciències del sòl, ecologia dels cultius, fisiologia de cultius i arbres, protecció de conreus, agronomia i bioseguretat).

2.2.1.2 Institut de Recerca Biomèdica de Lleida (IRBLleida)

L'Institut de Recerca Biomèdica de Lleida (IRBLleida) va néixer l'any 2004 amb la signatura d'un acord de col·laboració entre l'Institut Català de la Salut (ICS), la Fundació Dr. Pifarré i la UdL. En formen part tots els grups de recerca biomèdica de la regió de Lleida, tant de l'àmbit universitari com del sistema sanitari. Inclou grups que cobreixen els tres vessants de la recerca biomèdica: la bàsica, la translacional i la clinicoepidemiològica. La voluntat de l'IRBLleida és impulsar la recerca biomèdica de Lleida i unir esforços per tal de ser competitiu en l'escenari de la recerca biomèdica catalana, espanyola i europea, amb l'objectiu de transferir a la societat lleidatana el nostre treball en forma de progrés científic i millora assistencial.

L'IRBLleida va néixer amb la vocació de constituir un entorn inclusiu de totes les activitats de recerca d'aquest àmbit. L'èxit d'aquesta iniciativa ha estat evident, amb un creixement molt important de la seva activitat des que es va posar en marxa, tant pel que fa a producció científica com a la incorporació de nous investigadors.

El reconeixement de l'IRBLleida com a centre CERCA va comportar, a més, un finançament que, per bé que modest en comparació amb altres centres d'aquesta xarxa, ha permès la consolidació d'una estructura de serveis i gestió eficient. Recentment, s'ha inaugurat el primer mòdul de 4.000 m² (edifici Biomedicina-1), que ha permès instal·lar els grups de recerca en un entorn integrat amb l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova, la qual cosa facilita un dels aspectes fonamentals del centre: la translació de la recerca bàsica cap a la pràctica clínica.

L'IRBLLEIDA presenta l'organització corresponent a un centre CERCA, en què el comitè científic extern, format per un panel d'investigadors de prestigi reconegut internacionalment, té un paper avaluador fonamental. El centre s'estructura al voltant d'un conjunt de línies prioritàries que organitzen els diferents grups. En un futur immediat, i en connexió amb l'estratègia que es descriu a la UdL, caldrà una major definició d'aquestes línies per tal de configurar un conjunt de projectes fortament competitiu internacionalment.

Les línies principals que defineixen la recerca de l'IRBLleida són:⁴

- Estrès en sistemes biològics
- Models cel·lulars i moleculars de patologies humanes
- Neurociència
- Medicina i terapèutica experimental
- Medicina clínica

³ Podeu consultar-ne els detalls a l'adreça <http://www.agrotecnio.udl.cat/>.

⁴ Podeu consultar-ne els detalls a l'adreça <http://www.irblleida.cat/>.

2.2.1.3 Centre Tecnològic Forestal de Catalunya (CTFC)

El Centre Tecnològic Forestal de Catalunya (CTFC) té per missió contribuir a la modernització i a la competitivitat del sector forestal, al desenvolupament rural i a la gestió sostenible del medi natural, per mitjà de la recerca, la formació i la transferència de tecnologia i coneixement a la societat.

En aquest context, l'activitat que es porta a terme al CTFC està orientada a resoldre problemes relacionats amb la gestió d'ecosistemes i la interacció dels recursos naturals amb la societat, amb l'objectiu de millorar la riquesa i el benestar de les persones i la sostenibilitat del medi natural en el context de canvi global actual. Aquesta orientació es tradueix en el retorn dels resultats de l'activitat a la societat.

Els continguts de la seva activitat s'articulen al voltant de tres programes de treball, dins dels quals s'emmarquen les diferents línies de recerca que es desenvolupen a la institució. Els àmbits temàtics són canviants en el temps, per donar resposta a les necessitats que es van plantejant, i tracten diferents aspectes que s'insereixen en els programes de treball. Bàsicament són:⁵

- Funcionament d'ecosistemes agroforestals
- Gestió multifuncional del medi natural
- Governança i socioeconomia del medi rural

Els investigadors de la UdL de l'àmbit forestal tenen una estreta relació amb el centre i molts hi estan adscrits de manera temporal per desenvolupar projectes conjunts.

2.2.2 Centres propis de la UdL

2.2.2.1 Institut Politècnic d'Innovació i Recerca en Sostenibilitat (INSPIRES)

El centre de recerca INSPIRES és un centre de recerca propi de nova creació, fruit de la fusió del Centre de Computació de Ponent i del centre CERTESOS, seguint la proposta feta des del Vicerectorat de Política Científica i Tecnològica per tal de disposar de centres amb més massa crítica. Els seus objectius inclouen realitzar, promoure i coordinar activitats de recerca i desenvolupament en camps de la ciència i la tècnica relacionats amb la sostenibilitat en aspectes com l'energia, la construcció, la computació, la societat, etc.

El pla de recerca d'INSPIRES es focalitza en quatre projectes:⁶

- **SmartCities:** Es pot definir una ciutat com a "intel·ligent" quan les seves inversions en capital humà i social, transports i tecnologies de la informació i la comunicació faciliten un desenvolupament econòmic sostenible i una elevada qualitat de vida, amb una gestió eficient dels recursos naturals i a través de la participació ciutadana.
- **AgroSmart:** Es tracta de l'aplicació dels principis de les ciutats intel·ligents en l'àmbit agrícola.

⁵ Podeu consultar-ne els detalls a l'adreça: <http://www.ctfc.cat/>

⁶ Podeu consultar-ne els detalls a l'adreça web: <http://inspires.udl.cat/>

- **Energia eficient i sostenible:** Engloba la generació i la gestió d'energia i la seva aplicació en edificis, entorn urbà, rural i agrícola i en la indústria, de manera sostenible i eficient.
- **Entorns saludables, e-Health i bioinformàtica:** Busca millorar l'accessibilitat, l'ergonomia i la salubritat d'entorns de treball, industrials, edificis, espais públics, etc.

2.2.2.2 Centre d'Estudis Jurídics Europeus i Mediació (CEJEM)

El CEJEM va ser creat l'any 2009 i disposa actualment de deu grups de recerca i un total de 63 investigadors. L'activitat del centre parteix de la consideració que l'estudi i la recerca sobre les tècniques alternatives de resolució de conflictes és una necessitat social que cada cop té més suport de les administracions. Figures com ara la mediació, l'arbitratge o la negociació assoleixen cada dia una major presència en àmbits tan diferents com són les empreses, els centres d'ensenyament o les famílies. La mediació, en particular, té ja un abast europeu, amb la Directiva 2008/52/CE, per la qual cosa es fa indispensable l'anàlisi del dret de la Unió Europea i de la seva transposició en el dret intern dels estats membres.

La missió del CEJEM és l'estudi transversal dels diversos mètodes de resolució de conflictes (els tradicionals i els alternatius), la mediació en els seus diferents àmbits (laboral, cultural, escolar, familiar, penal, mercantil, civil, empresarial i internacional), l'arbitratge i la negociació, i el seu marc jurídic i econòmic en el context europeu.⁷

El CEJEM es configura com a un espai de recerca al voltant de la temàtica de la mediació i la resolució de conflictes en diferents contextos socials, amb un abordatge intern i transdisciplinari entre les ciències jurídiques, les econòmiques i les ciències socials humanes. El centre es configura també com un espai de formació, informació i difusió. Un objectiu prioritari del centre és formar investigadors i convertir-se en un punt de referència amb relació a les temàtiques en qüestió, alhora que incrementa el nombre de tesis i de projectes de recerca competitiu.

2.2.2.3 Institut de Recerca en Identitats i Societat (IRIS)

L'Institut de Recerca en Identitats i Societat (IRIS) es va crear el juliol de 2009. Aquest centre propi de la UdL agrupa dotze grups de recerca dels àmbits d'humanitats i ciències Socials, dels quals vuit tenen la qualificació màxima de consolidats per part de l'organisme corresponent (AGAUR). Així mateix, l'IRIS agrupa també quatre observatoris que garanteixen la imbricació social de la recerca amb els temes més candents.

L'activitat de l'IRIS té com a punt fonamental la recerca, amb una perspectiva diacrònica, ja que parteix de les arrels històriques per centrar-se en problemes cabdals per a la societat actual: la pluralitat i la interculturalitat; la globalització del pensament; els elements cohesionadors de la societat; la funció dels valors, les llengües i les religions en la creació de les identitats; la capacitat de conviure; el coneixement del patrimoni cultural comú i la seva difusió, entre d'altres. Tot això s'indagarà, a partir del treball dels grups de recerca, en concordança amb els centres d'investigació en humanitats i ciències socials d'arreu del món, la qual cosa comportarà una gran vitalitat en reunions científiques, cursos d'especialització i publicacions.⁸

⁷ Podeu consultar-ne els detalls a l'adreça: <http://www.cejem.udl.cat>

⁸ Podeu consultar-ne els detalls a l'adreça: <http://www.iris.udl.cat/>

2.2.2.4 Centre d'Investigació en Producció Animal (CIPA)

El Centre d'Investigació en Producció Animal (CIPA) té com a missió principal la de desenvolupar línies de recerca en aspectes relacionats amb sistemes de producció animal intensius i extensius. Focalitza la seva activitat en estudis de la qualitat i seguretat dels seus productes, l'aplicació de productes zoosanitaris/farmacèutics, el benestar animal, la millora genètica, la nutrició i la reproducció animal.⁹

El centre vol impulsar la millora del nivell científic i tecnològic de la societat, particularment de Lleida i les seves comarques. Amb tot, i tenint en compte la posada en marxa d'Agrotecnio, s'ha proposat la integració del CIPA dins del nou centre de cara a 2014.

2.3 Centres TECNIO

La xarxa TECNIO aglutina els principals agents experts en investigació i transferència tecnològica de Catalunya. Impulsada per ACCIÓ, neix amb dues missions:

- Consolidar i potenciar el model de transferència tecnològica per generar un mercat tecnològic català que porti competitivitat a l'empresa.
- Dotar de tecnologia les empreses per aportar valor afegit als seus projectes i esdevenir un trampolí de projecció exterior.

La UdL disposa de quatre centres de suport a la innovació tecnològica adscrits a TECNIO:¹⁰

- **GREa**: Innovació concurrent
- **GRIHO**: Interacció persona–ordinador i integració de dades
- **NUTREN**: Nutrigenòmica
- **DBA**: Desenvolupament Biotecnològics i agroalimentaris

2.3.1 GREa

GREa Innovació Concurrent va sorgir l'any 1999 fruit de la unió d'un grup de professors implicats en els estudis d'Enginyeria Tècnica Industrial, especialitat de Mecànica, de la UdL. Des dels seus inicis ja va néixer com un grup multidisciplinari.

El grup es dedica a proposar a la indústria solucions d'enginyeria concurrent relacionades amb els àmbits d'enginyeria energètica, disseny, optimització mecànica i automatització i control, mitjançant la recerca, la transferència tecnològica i la formació.

L'oferta tecnològica se centra en el desenvolupament de projectes R+D+I per a empreses dins de les línies de recerca del centre, la realització de cursos de formació a mida, auditories energètiques i lloguer d'equips per la seva realització. També disposa de serveis de taller mecànic, taller electrònic i laboratori de calorimetria.

⁹ Podeu consultar-ne els detalls a la seva adreça web: <http://www.iris.udl.cat/>

¹⁰ Podeu trobar els enllaços a la informació detallada de cada centre a l'adreça: <http://www.udl.cat/recerca/oficina/xarxaIT.html>

2.3.2 GRIHO

GRIHO és un grup de recerca en la interacció persona–ordinador i en la integració de dades, que pertany a la UdL. Té una estructura organitzativa dinàmica, un potencial humà interuniversitari d'excel·lència científica i un equipament sobresortint.

Al centre GRIHO s'investiga i aplica nou coneixement perquè tothom millori l'experiència en l'ús de la tecnologia. Per GRIHO, la part més important de la tecnologia són les persones que la utilitzen, independentment de les seves habilitats, els seus coneixements i les seves capacitats.

GRIHO proporciona suport als responsables de desenvolupar sistemes interactius (SI) localitzats en la seva àrea d'influència, preferentment Catalunya, mitjançant: (1) l'aplicació de noves metodologies, tecnologies i desenvolupaments; (2) l'anàlisi i la certificació de la qualitat, i (3) l'adaptació dels SI a diferents plataformes, contextos d'ús i diferents perfils d'usuaris.

GRIHO és expert en interfícies de sistemes industrials, dispositius mòbils (PDA, tauletes tàctils, telèfons intel·ligents), programari en general i entorn web (intranets, aplicacions i llocs web). A més a més, ens adaptem als paradigmes que han aparegut més recentment, com les interfícies tàctils, la televisió interactiva o la computació ubiqua.

2.3.3 NUTREN

NUTREN és un grup de recerca de la UdL amb més de quinze anys d'experiència en recerca sobre la biologia de l'envelliment i com la nutrició pot variar-la, la qual cosa l'acrediten més de 130 publicacions internacionals sobre el tema. La nostra fita és esdevenir un dels centres europeus de referència en R+D+I i de transferència de tecnologia en l'àmbit de la nutrició molecular aplicada.

L'objectiu de NUTREN és generar coneixement d'avantguarda per al control nutricional de l'envelliment i de les patologies associades, fins a convertir-lo en un recurs valuós per a les empreses innovadores de l'àmbit agroalimentari i dels sectors farmacèutic, cosmètic i assistencial.

El centre NUTREN és expert en l'ús de la metabolòmica aplicada a l'agroalimentació i en genòmica nutricional. A més a més, disposa de coneixement i capacitat per dur a terme assaigs d'intervenció nutricional preclínic i clínic en models cel·lulars, animals d'experimentació i voluntaris humans.

L'assessorament nutricional i el disseny d'aliments, la revalorització de productes, els estudis d'eficàcia in vitro i in vivo i el descobriment de biomarcadors són el tipus de projectes en què s'ha especialitzat els darrers anys.

2.3.4 DBA

El centre DBA sorgeix d'un grup de recerca pluridisciplinari, amb més de vint anys d'experiència. El seu àmbit és la valorització de subproductes d'origen agrari, forestal o de la indústria alimentària mitjançant la utilització de mètodes químics o enzimàtics (biotecnologia industrial) per a la seva transformació en productes de valor afegit.

El centre DBA treballa principalment amb empreses del sector agroalimentari en aspectes de producció agrària, forestal o d'algues; en transformació alimentària; en valorització de subproductes o de biomassa per obtenir productes amb diferents aplicacions, o en la producció de biodièsel. També és expert en anàlisi química instrumental avançada.

L'oferta tecnològica se centra en projectes de recerca i innovació amb empreses de producció agrícola, producció d'algues, desenvolupament de compostos per aplicar en agricultura, valorització de subproductes de la indústria alimentària, fabricació de biodièsel, obtenció d'extractes amb activitat biològica, etc.

El centre DBA és expert en anàlisi química instrumental avançada, en el desenvolupament de nous mètodes d'anàlisi, o en el contrast de mètodes d'anàlisi. Un altre àmbit en el qual destaca és el de l'anàlisi microbiològica.

2.4 Càtedres UdL Universitat–Empresa

Les càtedres Universitat–Empresa són instruments per propiciar acords durables de col·laboració entre la universitat i empreses o institucions. Aquests acords han de permetre garantir el treball a llarg termini amb objectius amplis en recerca i transferència de tecnologia. El fil conductor de l'acord va més enllà de l'àmbit estrictament econòmic i posa especial èmfasi en accions que promoguin la innovació i la interdisciplinarietat.

Les càtedres són instruments ideals per:

- Establir línies de treball de consens entre les prioritats i necessitats de l'empresa o la institució i les de la Universitat.
- Assessorar l'empresa o la institució en innovació, desenvolupament i formació, així com proporcionar-li informació preferent sobre projectes de recerca o transferència.
- Acollir projectes compartits de recerca, formació i transferència de tecnologia i coneixement, els resultats dels quals reverteixen tant en l'empresa o la institució com en la Universitat.
- Coordinar grups d'investigadors de l'àmbit definit per la càtedra, amb l'objectiu de desenvolupar projectes multidisciplinaris i integradors que ajudin a compartir projectes entre les diferents unitats de la Universitat.
- Organitzar seminaris, jornades, congressos i cursos específics, que no formin part de la docència reglada de la Universitat.
- Ajudar l'empresa o la institució a cercar professionals i tecnologies adients a les seves necessitats.
- Permetre la interlocució directa amb els òrgans directius de l'espai de la Universitat on tingui relació més directa l'activitat de la càtedra (institut universitari, centre, grup de recerca, "parc científic"...).

Actualment, les càtedres Universitat–Empresa actives a la UdL són:¹¹

Càtedra d'Estudis Occitans. L'objectiu principal de la Càtedra d'Estudis Occitans és vehicular les qüestions relatives a la llengua i la filologia occitanes a la UdL.

Càtedra de l'Empresa Familiar. La Càtedra de l'Empresa Familiar de la UdL té per objecte l'anàlisi, la investigació i la docència de la realitat, la problemàtica i les perspectives de les empreses familiars des de tots els punts de vista que s'estimin rellevants. S'ocupa de desenvolupar el programa formatiu i les tasques d'investigació que contribueixin a millorar la formació dels alumnes en aquesta matèria.

Càtedra UNESCO de la UdL en Ciutats Intermèdies. Urbanització i desenvolupament és el nucli central del treball solidari en xarxa, per compartir estudis, experiències i propostes, de metodologia d'actuació (com la del Pla Base), entre professionals de la ciutat, ens locals i les universitats.

Càtedra INDRA. La UdL ha desenvolupat, mitjançant la Càtedra INDRA – Fundació Adecco – UdL, un conjunt d'eines d'accessibilitat que faciliten que les persones amb discapacitat motriu puguin usar les noves tecnologies. En el marc d'aquesta càtedra s'han desenvolupat solucions tecnològiques d'èxit, com el ratolí virtual HeadMouse i el teclat virtual VirtualKeyboard.

Càtedra Màrius Torres. La Càtedra Màrius Torres és fruit de la col·laboració entre l'Aula Màrius Torres i la UdL, i és impulsada per un grup de professors del Departament de Filologia Catalana i Comunicació de la UdL, dedicats a l'estudi de la literatura catalana contemporània i interessats en l'aplicació de les noves tecnologies a la conservació i difusió del patrimoni cultural.

Càtedra de Periodisme i Comunicació. La Càtedra de Periodisme i Comunicació té com a objectiu potenciar la recerca en aquests àmbits; assegurar la catalanitat, l'ús de la llengua pròpia i el reconeixement de la cultura catalana, així com ser un punt de trobada entre empreses, universitat i mitjans, també en el camp de la publicitat, el màrqueting empresarial i l'assessoria d'imatge.

---

¹¹ Podeu trobar els enllaços a les diferents càtedres a l'adreça <http://www.udl.cat/organs/vicerectors/vpie/catedres.html>

Càtedra Repsol: Competitivitat i Desenvolupament Regional. La Càtedra Repsol: Competitivitat i Desenvolupament Regional és el resultat d'una confluència d'interessos entre la universitat i l'empresa privada per aspectes fonamentals en el futur de la nostra societat. La Càtedra neix amb tres objectius fonamentals: dur a terme activitats de formació, generar i difondre investigacions (aplicades i teòriques) en matèria de desenvolupament regional i potenciar la col·laboració entre universitat, governs locals i societat civil.

Càtedra d'Estudis Asiàtics. La Càtedra d'Estudis Asiàtics, patrocinada pel Banco Santander, té com a objectiu oferir cursos de grau i de postgrau amb un enfocament global, multidisciplinari i multilingüe (espanyol, català, anglès i mandarí), que es poden concretar a mitjà termini en la graduació en dues modalitats: exclusiva, com a grau en Estudis Xinesos o Asiàtics, i compartida, a partir de l'anterior, juntament amb els estudis d'una altra especialitat.

Càtedra Santander d'Emprenedoria Universitària. La Càtedra Santander d'Emprenedoria Universitària de la UdL és una iniciativa conjunta entre la UdL i el Banco Santander. L'objectiu és fomentar el talent i la cultura emprenedora en la comunitat universitària; organitzar activitats de formació; promoure la comunicació i difusió de notícies, activitats, seminaris, cursos i premis relacionats amb l'emprenedoria; potenciar la recerca en l'àmbit de l'emprenedoria i de la creació d'empreses, i oferir assessorament inicial i acompanyament en els primers estadis de vida de les empreses impulsades per membres de la comunitat universitària.

2.5 Principals indicadors de resultats de la recerca a la UdL

2.5.1 Dades del personal docent i investigador

Les dades de producció científica de la UdL s'han de relativitzar respecte a les de la resta d'universitats, i partint de la base de la seva dimensió pel que fa a personal docent i investigador. Les dades referents a l'any 2012 es mostren en la taula següent:

Personal docent i investigador (funcionari i contractat)
i PDI doctor. Any 2010

Universitat	TOTAL PDI	% Funcionari	% Laboral	Doctors	% Doctors/PDI
Universitat de Barcelona	5.223	42,37%	57,63%	3.445	65,96%
Universitat Autònoma de Barcelona	3.843	34,74%	65,26%	2.384	62,03%
Universitat Politècnica de Catalunya	3.189	42,08%	57,92%	1.746	54,75%
Universitat Pompeu Fabra	1.367	16,83%	83,17%	628	45,94%
Universitat de Girona	1.591	27,53%	72,47%	741	46,57%
Universitat de Lleida	1.010	36,83%	63,17%	547	54,16%
Universitat Rovira i Virgili	1.871	28,22%	71,78%	826	44,15%
Universitat Oberta de Catalunya	255	0,78%	99,22%	188	73,73%
Total general	18.349	34,22%	65,78%	10.505	57,25%

Font: "Informe ACUP 2012"

A partir d'aquesta estructura, el PDI que participa activament en recerca s'estructura en les següents categories laborals:

Personal docent i investigador dedicat a la
recerca segons categories. Any 2010

Categoria Empleat/Investigador	Universitat de Barcelona	Universitat Autònoma de Barcelona	Universitat Politécnica de Catalunya	Universitat Pompeu Fabra	Universitat de Girona	Universitat de Lleida	Universitat Rovira i Virgili	Total
CATEDRÀTIC UNIVERSITARI	541	373	273	87	75	90	95	1.534
CATEDRÀTIC CONTRACTAT	1	5	11	9		2	4	32
TITULAR UNIVERSITARI	1.375	883	712	140	261	192	257	3.820
AGREGAT	237	166	160	59	50	62	48	782
CATEDRÀTIC ESCOLA UNIVERSITÀRIA	30	17	69		6	21	5	148
TITULAR ESCOLA UNIVERSITÀRIA	124	27	179	1	63	44	75	513
LECTOR	237	183	113	43	67	25	73	741
INVESTIGADOR SÈNIOR	74	124	22	40	3	2	47	312
INVESTIGADOR JUNIOR	75	127	17	0	0	4	0	223
INVESTIGADOR POSTDOCTORAL	100	130	51	117	20	7	46	471
INVESTIGADOR PREDOCTORAL	971	925	620	281	237	175	405	3.614
INVESTIGADOR EN FORMACIÓ, AJUDANT	131	18		152				301
TÈCNIC DE RECERCA	316	719	11	124	6	24	141	1.341
AUXILIAR DE RECERCA	0	151	13	112	217	0	12	505
VISITANT	5	29	18	64	49	1	111	277
EMÈRIT	36	37	8	20	12	10	34	157
ASSOCIAT	506	398	286	269	300	99	231	2.089
ASSOCIAT MÈDIC	267	323			32	45	56	723
ASSOCIAT SUBSTITUT	4					21		25
ASSOCIAT PERMANENT ESTRANGER	1	8		1				10
COL-LABORADOR PERMANENT	48		224	16	22	33	22	365
COL-LABORADOR TEMPORAL	4		1	1	1	1	2	10
AJUDANT CICLE LLARG 2ª ETAPA			39				10	49
AJUDANT CICLE CURT							1	1
PREJUBILAT	3				1		5	9
CONTRACTAT DOCTOR		5						5
AJUDANT			45	3	1		7	56
ADJUNT		9						9
ALTRES	196	101		3	14		24	338
Total	5.282	4.758	2.872	1.542	1.437	858	1.711	18.460

Font: "Informe ACUP 2012"

Cal tenir en compte, també, el personal en formació que contribueix a l'esforç de recerca que es fa a la UdL, i comparar-lo amb el de la resta d'universitats del nostre entorn.

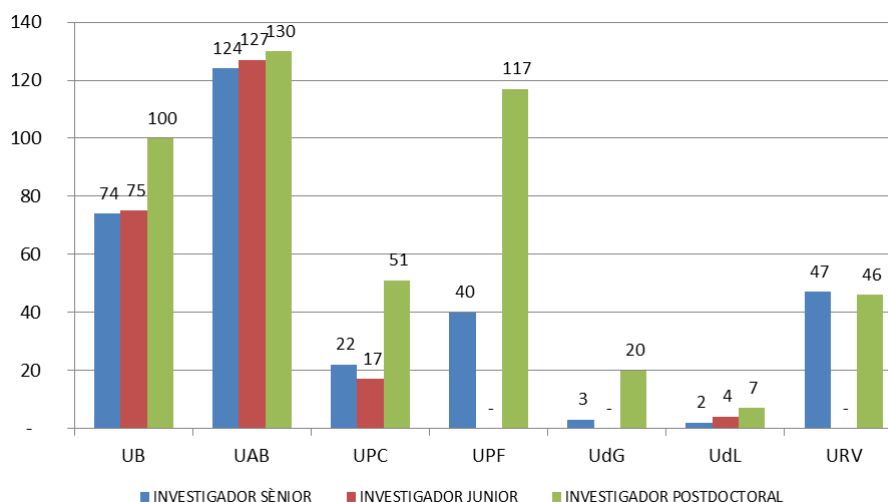
Nombre de personal investigador en formació respecte al personal docent i investigador. Any 2010

Universitats i total	Personal dedicat a recerca (A)	PDI doctor a temps complet (B)	Personal investigador en formació (predoctorals i en formació) (C)	C/A%	C/B%
Universitat de Barcelona	5.282	2.347	1.102	20,86%	46,95%
Universitat Autònoma de Barcelona	4.758	1.524	943	19,82%	61,88%
Universitat Politècnica de Catalunya	2.872	1.544	620	21,59%	40,16%
Universitat Pompeu Fabra	1.542	398	433	28,08%	108,79%
Universitat de Girona	1.437	537	237	16,49%	44,13%
Universitat de Lleida	858	408	175	20,40%	42,89%
Universitat Rovira i Virgili	1.711	509	405	23,67%	79,57%
Universitat Oberta de Catalunya	784	170	15	1,91%	8,82%
TOTAL	19.244	7.437	3.930	20,42%	52,84%

Font: UNEIX

D'acord amb aquestes dades, la UdL té el 5,5% del PDI de les universitats catalanes i el 5,2% dels doctors. Globalment, la UdL té el 4,64% del PDI dedicat a la recerca a les universitats catalanes. Si bé el percentatge de personal investigador en formació relatiu al total de PDI és relativament similar al de la resta d'universitats, exceptuant la UPF, el percentatge respecte a PDI doctor se situa en la franja baixa, juntament amb la UPC i la UdG.

Investigadors sèniors, júnior i personal investigador postdoctoral per universitat. Any 2010

La UdL té l'1,47% dels investigadors postdoctorals que hi ha en el sistema català. En aquest sentit, cal treballar per augmentar els contractes d'aquest tipus per tal d'assolir quotes similars a les de la resta d'universitats. Cal indicar que aquests investigadors són fonamentals per iniciar noves línies de recerca i per assegurar el recanvi generacional.

2.5.2 La recerca de la UdL en el context espanyol

La UdL ha aconseguit situar-se en un lloc rellevant, en termes relatius, dins de la producció científica de les universitats espanyoles. Així ho indiquen diferents informes de referència que avaluen la productivitat científica de les universitats espanyoles i el seu impacte, entre els quals hi ha l'informe anual que elabora la Fundación Conocimiento y Desarrollo ("Informe CYD").

En la darrera edició, del setembre de 2012, aquest informe, basat en dades de 2006–2010 recollides per **Scopus**, situa la UdL en posició 42 en termes de producció científica (nombre de documents), en posició 7 en termes d'impacte d'aquesta producció (citacions/document) i en posició 6 si es considera el percentatge de publicacions en el primer quartil. Veiem, doncs, que si bé la producció en termes absoluts ens situa en la part baixa de les 51 institucions analitzades que produeixen més de 500 documents a l'any, en els paràmetres intensius, que no són tan dependents de la dimensió i que mesuren la qualitat (percentatge en el primer quartil) i l'impacte (citacions/document) de la producció, la posició assolida és destacable.

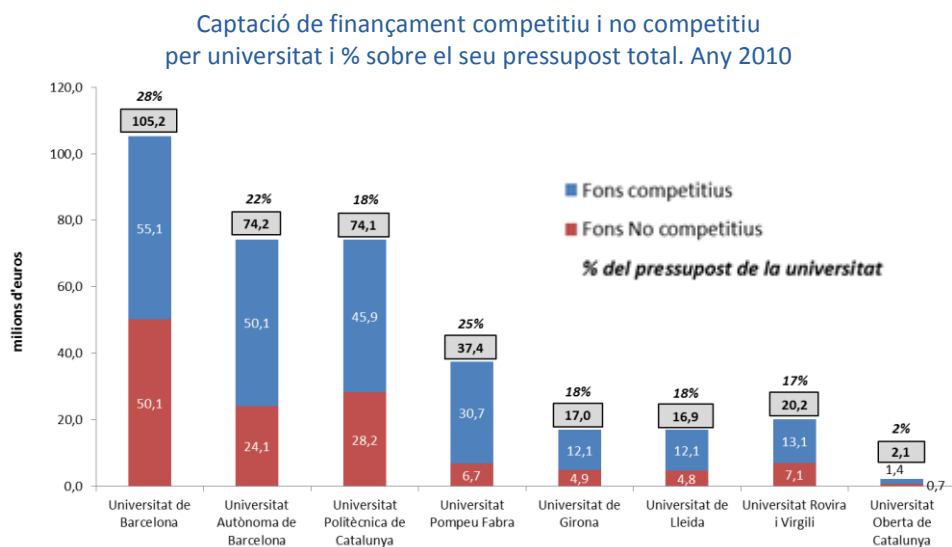
Tabla 1. Producción científica total de las universidades españolas (2006-2010)

Institución	Producción	Ranking por volumen de producción	Impacto normalizado	Ranking por impacto normalizado	% de publicaciones en revistas del primer cuartil (Q1)	Ranking por % de publicaciones en revistas Q1
Universitat Pompeu Fabra	3369	28	1,51	1	60,67	2
Universitat de Barcelona	15290	1	1,46	2	62,02	1
Universitat Rovira i Virgili	3802	23	1,42	3	54,05	12
Universitat Autònoma de Barcelona	13262	2	1,38	4	58,18	5
Universitat de les Illes Balears	2913	31	1,34	5	57,02	7
Universitat Jaume I	2251	36	1,31	6	50,24	26
Universitat de Lleida	1778	42	1,27	7	57,20	6
Universitat de Valencia	11191	4	1,27	8	53,79	14
Universidad de Cantabria	3559	26	1,25	9	51,87	20
Universidade de Santiago de Compostela	7132	13	1,25	10	54,18	11
Universidad Autónoma de Madrid	10591	6	1,24	11	58,96	4
Universitat de Girona	2323	35	1,24	12	54,76	10
Universidad de Burgos	775	48	1,22	13	56,00	8
Universidad de Castilla-La Mancha	4695	15	1,22	14	47,54	35
Universidad de Zaragoza	7607	10	1,22	15	52,03	18
Universidade de Vigo	4480	16	1,20	16	48,59	28
Universidad de Córdoba	3201	29	1,19	17	60,04	3
Universitat Miguel Hernández d'Elx	2624	32	1,18	18	53,61	13
Universitat Politècnica de València	8246	8	1,18	19	43,04	43
Universidad de Granada	9128	7	1,15	20	47,81	32
Universidad de Huelva	1161	47	1,15	21	45,74	39
Universidad de Navarra	4467	17	1,15	22	51,73	21
Universidad de Sevilla	7931	9	1,15	23	50,73	24
Universitat Politècnica de Catalunya	11068	5	1,15	24	37,33	50
Universidad Pública de Navarra	1890	41	1,13	25	45,34	40
Universidad de Oviedo	5459	14	1,12	26	53,65	15
Universidad Rey Juan Carlos	2536	33	1,12	27	47,83	31
Universitat d'Alacant	3741	24	1,12	28	46,81	37
Universidad de Murcia	4409	18	1,10	29	47,36	36
Universidad de Málaga	3986	21	1,09	30	41,19	45
Universidad del País Vasco	7520	11	1,09	31	53,59	16
Universidad Complutense de Madrid	13240	3	1,06	32	51,36	22
Universidad Politécnica de Cartagena	1582	44	1,06	33	43,11	42
Universidad de Jaén	2124	37	1,05	34	45,29	41
Universidad Pablo de Olavide	1324	46	1,04	35	54,91	9
Universidad Carlos III de Madrid	3995	20	1,02	36	37,62	48
Universidad de Almería	1761	43	1,00	37	47,64	34
Universidad de La Laguna	3381	27	1,00	38	48,33	29
Universidad de Extremadura	3084	30	0,99	39	48,25	30
Universidad de Salamanca	4095	19	0,99	40	52,70	17
Universidad Politécnica de Madrid	7458	12	0,99	41	39,37	46
Universidad de La Rioja	704	50	0,97	42	51,99	19
Universidad de León	1487	45	0,97	43	50,50	25
Universidad de Cádiz	1942	39	0,95	44	51,24	23
Universidad de Alcalá	3586	25	0,93	45	47,71	33
Universitat Ramon Llull	728	49	0,93	46	31,04	51
Universidad de Valladolid	3920	22	0,91	47	46,53	38
Universidad de Las Palmas de Gran Canaria	1972	38	0,89	48	42,95	44
Universidade da Coruña	2397	34	0,88	49	37,42	49
Universidad Nacional de Educación a Distancia	1934	40	0,78	50	38,16	47
Universidad San Pablo CEU	513	51	0,78	51	49,12	27

Umbral de inclusión en el ranking: más de 500 publicaciones en el periodo 2006-2010.
Fuente: Grupo SCImago con datos Scopus (www.scimagoir.com).

2.5.3 Captació de recursos per a la recerca de la UdL en el context universitari català

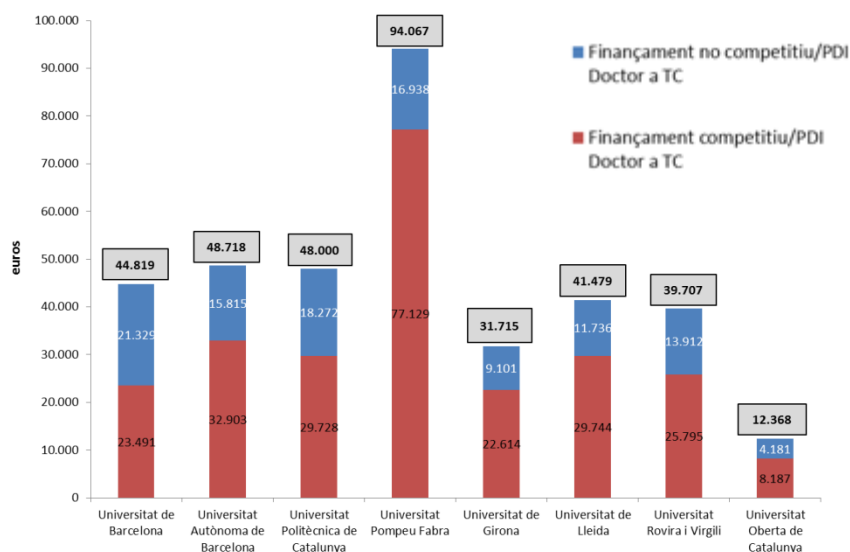
La captació de recursos per part de la UdL representa el 5,0% del total captat pel sistema català. Aquesta xifra se situa en la posició que ens correspon relativa al pes del PDI en el conjunt del sistema:

Font: "Informe ACUP 2012"

Si considerem les xifres relatives a cada PDI, la capacitat de captar recursos de la UdL és comparable a la de la URV, i lleugerament inferior a la de les universitats més grans del sistema. Destaca la capacitat de la UPF, que duplica, com a mínim, la de qualsevol altra universitat catalana.

Recursos captats per a l'R+D+I per nombre de personal docent i investigador (PDI) doctor. Any 2010

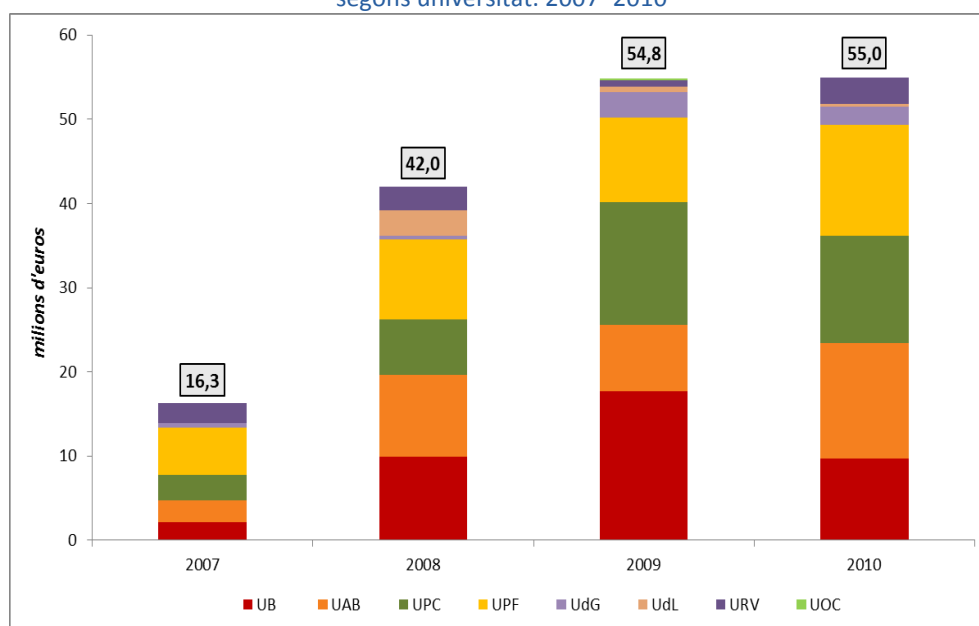
És interessant avaluar la procedència dels fons competitiu que capten les universitats. En el cas de la UdL, l'any 2010 només es va aconseguir el 3% de fons europeus, un **percentatge molt inferior al de la resta d'universitats**. Per tant, és un dels punts en què cal incidir en el futur.

Origen dels fons competitiu de les universitats públiques catalanes. Any 2010

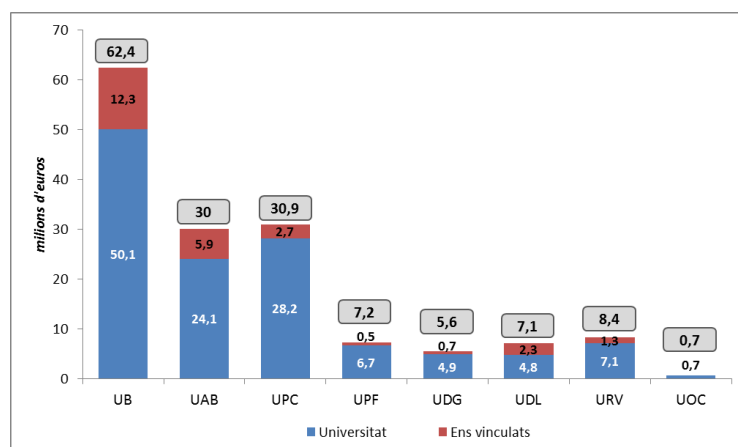
Universitat	Fons Autonòmics i estatals		Fons Europeus		Total
	Import (€)	%	Import (€)	%	Import (€)
Universitat de Barcelona	48.155.973	87%	6.976.347	13%	55.132.320
Universitat Autònoma de Barcelona	37.249.476	74%	12.894.593	26%	50.144.068
Universitat Politècnica de Catalunya	35.360.232	77%	10.539.856	23%	45.900.087
Universitat Pompeu Fabra	19.629.007	64%	11.068.153	36%	30.697.160
Universitat de Girona	10.033.588	83%	2.110.196	17%	12.143.784
Universitat de Lleida	11.734.556	97%	400.801	3%	12.135.357
Universitat Rovira i Virgili	10.014.189	76%	3.115.288	24%	13.129.477
Universitat Oberta de Catalunya	982.018	71%	409.690	29%	1.391.708
Total	173.159.038	78%	47.514.924	22%	220.673.962

La situació és la mateixa quan fem referència al setè programa marc (2007–2010).

Finançament procedent del setè PM segons universitat. 2007–2010

Fons no competitiu captats per les universitats públiques catalanes i pels ens vinculats. Any 2010

2.5.4 Resultats de la recerca en el context català

D'acord amb SCIMAGO (Institutions Ranking 2011), la UdL ha produït el 3,57% del total de documents de les universitats catalanes. La UdL ocupa el quart lloc si fem referència a publicacions del primer quartil (57,8%), darrere de la UB (63%), la UPF (61,4%) i la UAB (59%). Pel que fa a l'impacte normalitzat mitjà de les publicacions, ens trobem en cinquena posició (1,30), per darrere de la UPF (1,54), la UB (1,44), la URV (1,42) i la UAB (1,36).

Visualització d'institucions catalanes de recerca segons la producció científica, el percentatge de publicacions en revistes del primer quartil i l'impacte. 2005–2009

INSTITUCIÓ	Producció científica	% Publicacions Q1	Impacte normalitzat mitjà
Universitat de Barcelona	14.631	63,0	1,44
Universitat Autònoma de Barcelona	11.983	59,0	1,36
Universitat Politècnica de Catalunya	10.177	38,2	1,16
Hospital Clínic i Provincial de Barcelona	5.919	59,4	2,00
Hospital Universitari Vall d'Hebron	3.433	53,2	1,71
Universitat Rovira i Virgili	3.415	54,0	1,42
Universitat Pompeu Fabra	2.872	61,4	1,54
Hospital de la Santa Creu i Sant Pau	2.426	55,9	1,42
Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer	2.181	72,7	2,11
Universitat de Girona	2.042	55,5	1,22
Hospital del Mar	1.843	51,3	1,30
Hospital Universitari de Bellvitge	1.770	53,1	1,44
Hospital Universitari Germans Trias i Pujol	1.701	54,3	2,01
Universitat de Lleida	1.645	57,8	1,30
Centro de Investigación Biomédica en Red de Epidemiología y Salud Pública	1.517	63,6	1,59
Institut Municipal d'Investigació Mèdica	1.384	73,7	2,09
Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries	1.112	64,3	1,36
Institut Català d'Oncologia, Hospitalet de Llobregat	953	72,3	2,72
Hospital de Sant Joan de Deu d'Esplugues de Llobregat	895	41,9	1,11
Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge	846	71,4	2,25
Institut de Ciències Fotòniques	798	67,3	1,84
Corporació Sanitària Parc Taulí	786	38,6	1,19
Institut d'Estudis Espacials de Catalunya	753	60,6	3,21
Institut de Física d'Altes Energies	702	62,3	1,90
Institut de Recerca Biomèdica Barcelona	648	82,1	1,40
Universitat Ramon Llull	625	31,2	0,91
Institut Català d'Investigació Química	563	84,4	2,52
Hospital Universitari de Girona Dr. Josep Trueta	556	55,4	1,72
Centro de Investigación Biomédica en Red de Enfermedades Hepáticas y Digestivas	550	73,8	2,26
Institut Català de la Salut Barcelona	536	23,1	0,94
Centre de Regulació Genòmica	523	87,4	1,96
Parc de Salut Mar de Barcelona	497	43,3	0,93
Hospital Universitari de Tarragona Joan XXIII	470	48,9	1,24
Hospital Universitari Arnau de Vilanova	470	41,9	1,14
Centre Tecnològic de Telecomunicacions de Catalunya	395	33,9	1,19
Barcelona Supercomputing Center	370	43,2	1,76
Universitat Oberta de Catalunya	305	14,1	1,11
Centro de Investigación Biomédica en Red de Diabetes y Enfermedades Metabólicas Asociadas	164	80,5	1,58

Font: SCIMAGO Institutions Ranking 2011

Visualització de les universitats espanyoles segons
l'impacte i la producció científica. 2005–2009

INSTITUCIÓ	Impacte normalitzat mitjà	Producció científica
Universitat Pompeu Fabra	1,54	2.872
Universitat de Barcelona	1,44	14.631
Universitat Rovira i Virgili	1,42	3.415
Universitat de les Illes Balears	1,37	2.658
Universitat Autònoma de Barcelona	1,36	11.983
Universitat de Lleida	1,30	1.645
Universidad Autónoma de Madrid	1,25	9.680
Universidad de Castilla-La Mancha	1,25	4.107
Universidad de Córdoba	1,22	2.854
Universitat de Girona	1,22	2.042
Universidad de Santiago de Compostela	1,22	6.752
Universidad de Cantabria	1,22	3.112
Universitat Jaume I	1,22	2.110
Universitat de València	1,21	10.103
Universidad de Zaragoza	1,19	6.796
Universidade de Vigo	1,18	4.060
Universidad Rey Juan Carlos	1,17	2.236
Universidad Politécnica de Valencia	1,17	7.307
Universidad de Navarra	1,16	4.079
Universidad de Huelva	1,16	1.019
Universitat Politècnica de Catalunya	1,16	10.177
Universidad de Burgos	1,15	704
Universidad Miguel Hernández	1,14	2.435
Universidad Pública de Navarra	1,14	1.752
Universidad de Sevilla	1,13	6.966
Universidad de Granada	1,13	8.155
Universitat d'Alacant	1,13	3.434
Universidad de Murcia	1,11	4.048
Universitat Oberta de Catalunya	1,11	305
Universidad de Oviedo	1,09	4.918
Universidad de Málaga	1,09	3.689
Universidad Complutense de Madrid	1,08	12.212
Universidad del País Vasco	1,06	6.677
Universidad de Extremadura	1,01	2.828
Universidad de Jaén	1,01	1.935
Universidad Politécnica de Cartagena	1,01	1.442
Universidad Carlos III de Madrid	1,01	3.516
Universidad Pablo de Olavide	1,00	1.046
Universidad de La Laguna	1,00	3.053
Universidad de Salamanca	1,00	3.699
Universidad de León	0,98	1.338
Universidad de Almería	0,98	1.623
Universidad Politécnica de Madrid	0,98	6.636
Universidad de La Rioja	0,95	640
Universidad de Cádiz	0,94	1.793
Universidad de Alcalá	0,93	3.347
Universitat Ramon Llull	0,91	625
Universidad de las Palmas de Gran Canaria	0,89	1.826
Universidad de Valladolid	0,88	3.636
Universidade da Coruña	0,87	2.121
Universidad San Pablo CEU	0,79	500
Universidad Nacional de Educación a Distancia	0,73	1.743

Font: SCIMAGO Institutions Ranking 2011

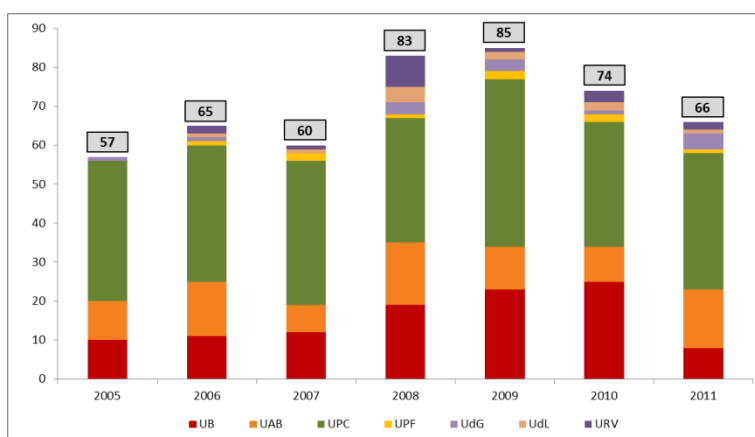
La UdL se situa en el lloc 16 de l'Estat espanyol, i en el lloc 7 en el context català pel que fa a la producció per PDI.

Publicacions per personal docent i investigador (EJC)
de les universitats públiques espanyoles. Any 2011

Universitat	Rànquing	Pub.	PDI (EJC)	Pub./ PDI (EJC)
Universitat Autònoma de Barcelona	1	3.413	2.526	1,35
Universitat Pompeu Fabra	2	850	754	1,13
Universidad Autónoma de Madrid	3	2.400	2.134	1,12
Universitat Rovira i Virgili	4	803	784	1,02
Universitat de Barcelona	5	3.641	3.763	0,97
Universidade de Santiago de Compostela	6	1.592	1.970	0,81
Universitat de València	7	2.418	3.008	0,80
Universidad de Córdoba	8	830	1.098	0,76
Universidad de Cantabria	9	698	970	0,72
Universidad Politécnica de Cartagena	10	352	495	0,71
Universidade de Vigo	11	937	1.365	0,69
Universidad Miguel Hernández	12	523	779	0,67
Universidad de Granada	12	2.222	3.332	0,67
Universitat Politècnica de Catalunya	13	1.539	2.433	0,63
Universitat de les Illes Balears	14	556	912	0,61
Universitat de Girona	14	555	913	0,61
Politécnica de València	15	1.555	2.646	0,59
Universidad de Oviedo	16	1.137	1.990	0,57
Universitat de Lleida	16	385	679	0,57
Universidad de Zaragoza	17	1.628	2.949	0,55
Universidad de La Laguna	18	882	1.642	0,54
Universidad de Murcia	19	1.009	1.888	0,53
Universidad Complutense de Madrid	19	2.825	5.346	0,53
Universidad de Almería	20	389	763	0,51
Universidad de Castilla-La Mancha	21	898	1.864	0,48
Universitat Jaume I	22	463	978	0,47
Universidad Carlos III de Madrid	22	730	1.564	0,47
Universitat d'Alacant	23	842	1.836	0,46
Universidad de Alcalá	24	615	1.354	0,45
Universidad Pública de Navarra	25	329	746	0,44
Universidad de Jaén	25	429	979	0,44
Universidad de las Palmas de Gran Canaria	26	608	1.401	0,43
Universidade da Coruña	27	557	1.315	0,42
Universidad de La Rioja	27	168	400	0,42
Universidad del País Vasco	27	1.866	4.495	0,42
Universidad de Salamanca	28	934	2.259	0,41
Universidad Politécnica de Madrid	28	1.282	3.137	0,41
Universidad de Huelva	29	315	779	0,40
Universidad de Sevilla	30	1.519	3.852	0,39
Universidad de Málaga	30	790	2.010	0,39
Universidad Pablo de Olavide	30	284	727	0,39
Universidad de León	30	338	874	0,39
Universidad de Extremadura	31	632	1.642	0,38
Universidad Rey Juan Carlos	32	493	1.361	0,36
Universidad de Valladolid	33	748	2.318	0,32
Universidad Nacional de Educación a Distancia	34	375	1.382	0,27
Universidad de Cádiz	35	363	1.400	0,26
Universidad de Burgos	35	164	637	0,26
Total de les universitats de l'Estat		48.717	83.812	0,58
Total de les universitats catalanes		11.186	11.852	0,94
Universitats de l'Estat menys Catalunya		37.531	71.960	0,52

2.5.5 Patents i *spin-offs*

Evolució de les sol·licituds de patents estatals presentades o participades per les universitats públiques catalanes

Universitat	Spin-off	Càtedres
Universitat de Barcelona	13	15
Universitat Autònoma de Barcelona	48	18
Universitat Politècnica de Catalunya	46	26
Universitat Pompeu Fabra	3	8
Universitat de Girona	11	21
Universitat de Lleida	2	8
Universitat Rovira i Virgili	9	11
Universitat Oberta de Catalunya	--	2
Total	132	109

2.6 Anàlisi des de la perspectiva interna

Tot i els bons resultats relatius, hem de reconèixer que tenim mancances importants pel que fa a una organització eficient i competitiva de la recerca. En general, **molts grups disposen de pocs membres**, fruit de l'estructura de professorat de la UdL i de la manca de contractes de recerca més enllà dels propis del període de formació doctoral. Actualment, la UdL disposa de 145 contractes actius predoctorals i de 22 de postdoctorals.

	Beques concedides durant any							Becaris actius a 1 de gener						
	Any natural							Any natural						
Categoria	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
INVESTIGADOR	80	81	76	89	63	25	133	145	158	180	185	204		
CONTRACTAT POSTDOCTORAL	5	6	5	16	4	6	23	19	12	13	20	22		
Contractes Postdoctorals		2		11	4	6				2	10	8		
Contractes postdoctorals Beatriu de Pinós (BP)	1		1	1			1	1	1	1		2		
Contractes postdoctorals ICREA				1			2	2	2	2	2	3		
Contractes postdoctorals Juan de la Cierva	1	2		2			3				1	2		
Contractes postdoctorals Ramon i Cajal	3		2				14	13	5	4	5	5		
Investigadors contractats		2	1	1			3	3	4	4	1	1		
Personal Tècnic de Suport (PTA)			1								1	1		
BECARI PREDCTORAL	75	75	71	73	59	19	110	126	146	167	165	145		
Beques Predctorals FPI	8	6	9	6	5		29	28	29	29	25	20		
Beques Predctorals Generalitat (FI)	16	19	16	15	14	14	46	48	49	43	33	33		
Beques Predctorals Jade Plus	4	3	4	4			6	4	4	6	8	8		
Beques Predctorals MEC (FPU)	4	5	3	4	6		9	10	13	13	14	10		
Beques assimilades de la UdL	7	12	11	19	24	5	5	10	9	19	23	14		
Beques predoctorals 'Ministerio Asuntos Exteriores'	2						1	2	1					
Beques pròpies de la UdL	34	30	28	25	10		14	24	41	57	62	60		

La distribució dels contractes actualment vigents per facultats i escoles és la següent:

		Beques concedides durant any							Becaris actius a 1 de gener						
		Any natural							Any natural						
Centre	Categoria	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Escola Politècnica Superior	CONTRACTAT POSTDOCTORAL		1	1			2				2	1			
	BECARI PREDCTORAL	9	16	12	13	14	1	9	15	22	26	22	20		
	BECARI ADSCRIT A PROJECTE												11		
Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Agrària	CONTRACTAT POSTDOCTORAL	2	3	3	6	1	2	9	7	7	6	10	11		
	BECARI PREDCTORAL	34	30	28	32	26	8	46	56	61	69	75	60		
	BECARI ADSCRIT A PROJECTE												15		
Facultat d'Infermeria	BECARI PREDCTORAL	1	1					1	1						
Facultat de Ciències de l'Educació	CONTRACTAT POSTDOCTORAL		1												
	BECARI PREDCTORAL	4	9	6	4	4	2	4	7	9	13	11	10		
	BECARI ADSCRIT A PROJECTE												3		
Facultat de Dret i Economia	CONTRACTAT POSTDOCTORAL	1			1				1	1	1				
	BECARI PREDCTORAL	3	1	4	1	2		3	1	2	3	6	7		
Facultat de Lletres	CONTRACTAT POSTDOCTORAL	1	1	1	5			1	1	2	3	5	7		
	BECARI PREDCTORAL	7	8	9	8	6	3	15	14	19	21	23	19		
	BECARI ADSCRIT A PROJECTE												3		
Facultat de Medicina	CONTRACTAT POSTDOCTORAL	1			4	3	2	10	8	2	1	4	4		
	BECARI PREDCTORAL	15	9	11	14	6	5	21	24	27	33	27	29		
	BECARI ADSCRIT A PROJECTE												4		

Tot i que hi ha excepcions, el model d'organització de la recerca que ha seguit la UdL, com s'ha comentat en la introducció, està lligat, bàsicament, a grups de recerca que desenvolupen projectes en funció de la seva capacitat d'aconseguir recursos competitiu. L'evolució en la captació de recursos ha estat la següent:

Tipus input competitiu	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Acció especial	548.467 €	438.780 €	1.261.312 €	3.263.574 €	1.176.128 €	952.058 €
Altres ajuts	562.594 €	787.270 €	985.272 €	698.500 €	815.713 €	646.546 €
Gran projecte	1.151.921 €	413.106 €	340.528 €	0 €	0 €	0 €
Grup consolidat	0 €	0 €	997.220 €	0 €	0 €	0 €
Infraestructura	519.686 €	885.642 €	3.350.000 €	3.750.000 €	1.909.775 €	25.541 €
Projecte europeu	465.700 €	3.280.166 €	643.089 €	453.661 €	981.931 €	341.068 €
Projecte nacional	6.041.973 €	3.450.717 €	5.854.097 €	4.617.179 €	2.466.953 €	2.608.978 €
Recursos humans	3.152.567 €	3.684.228 €	3.756.528 €	2.639.164 €	2.299.379 €	3.562.856 €
	12.444.914 €	12.941.917 €	17.190.055 €	15.424.088 €	9.651.889 €	8.139.060 €

La davallada al llarg dels anys és important, i va lligada a la situació econòmica, que ha provocat importants retallades en alguns programes. Si ens centrem exclusivament en projectes de recerca, l'evolució seria:

Tipus input competitiu	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Altres ajuts	562.594 €	787.270 €	985.272 €	698.500 €	815.713 €	646.546 €
Gran projecte	1.151.921 €	413.106 €	340.528 €	0 €	0 €	0 €
Projecte europeu	465.700 €	3.280.166 €	643.089 €	453.661 €	981.931 €	341.068 €
Projecte nacional	6.041.973 €	3.450.717 €	5.854.097 €	4.617.179 €	2.466.953 €	2.608.978 €
	8.222.187 €	7.931.259 €	7.822.985 €	5.769.340 €	4.264.596 €	3.596.592 €

És interessant veure l'evolució del recursos captats en projectes europeus i grans projectes (s'hi inclouen els recursos captats l'any corresponent):

	Convocatòria	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gran projecte	Convocatòria de subvencions per fomentar la cooperació estable públicoprivada en (I+D+i), en àrees d'importància estratègica per l'economia, mitjançant la creació de Consorcis Estratègics Nacionals d'Investigació Tècnica (CENIT)		413.106 €				
	Convocatòria del Programa Consolider-Ingenio per a ajuts de finançament estratègic de Programes d'activitat investigadora fets per equips de recerca d'alt nivell (CSD)	1.151.921 €		340.528 €			
Projecte europeu	Convocatòria 'Europa con los ciudadanos'			15.250 €			
	Convocatòria Cost Scientific Programme			3.000 €			
	Convocatòria Extraordinària. Projectes regionals que contribueixin a l'adaptació dels sistemes productius regionals al canvi climàtic		195.600 €				
	Convocatòria VII Programa Marc	431.600 €	2.721.033 €	277.521 €	400.801 €	808.998 €	117.198 €
	Convocatòria de projectes de recerca (no Programa Marc)	34.100 €					
	Convocatòria European Cooperation in the field of Scientific and Technical Research -COST-		2.000 €				
	Convocatòria INTERREG IV		255.096 €				
	Convocatòria INTERREG IV: projectes per al període 2008-2011 programa de cooperació territorial Espanya-França-Andorra			175.174 €			
	Convocatòria INTERREG IV C: innovation 4 Welfare			67.144 €			
	Convocatòria INTERREG IV-B MED: Programa de cooperació Transnacional Mediterrani			105.000 €			
	Convocatòria del programa 'Internationalisation in the Humanities'				52.860 €		
	Convocatòria Environment and sustainable management of natural resources, including energy, EUROPEAID/131046/C/ACT/MULTI					132.933 €	
	Convocatòria del programa d'aprenentatge permanent		106.437 €			40.000 €	
	Convocatòria d'ajuts al programa Jean Monnet d'acció en l'àmbit de l'aprenentatge permanent						195.190 €
	Convocatòria de Grundtvig Multilateral Projects. Lifelong Learning -EACEA-Education, Audiovisual and Culture Executive Agency						28.680 €
		1.617.621 €	3.693.272 €	983.617 €	453.661 €	981.931 €	341.068 €

S'evidencia una manca important de participació en grans projectes internacionals, que són els projectes que poden finançar contractes postdoctorals i contribuir a la renovació generacional, en alguns casos.

Complementàriament, en alguns àmbits hi ha una activitat important lligada a convenis amb empreses en què l'activitat, fonamentalment, se centra en la prestació de serveis, sense que això es tradueixi, en molts casos, en una contribució rellevant en la creació de patents o noves empreses.

Tipus input no competitiu	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Altres ajuts de recerca	34.100 €	10.700 €	62.000 €	15.000 €	4.000 €	142.520 €
Altres ajuts de recerca (ORDI)						152.000 €
Conveni	1.932.352 €	1.521.500 €	3.397.505 €	3.274.613 €	2.669.097 €	1.349.777 €
Conveni competitiu	483.060 €	620.706 €	0 €	470.000 €	0 €	0 €
Servei	750.622 €	315.371 €	346.702 €	705.880 €	335.089 €	229.328 €
	3.166.034 €	2.457.577 €	3.744.207 €	4.450.493 €	3.004.186 €	1.579.106 €

Per tal de copsar l'evolució de l'activitat, en la taula següent es resumeix el nombre de convenis i serveis realitzats en els darrers anys. S'hi evidencia un manteniment en el nombre d'actuacions, amb una certa davallada en serveis.

Tipus input no competitiu	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Altres ajuts de recerca	1	6	10	3	4	25
Altres ajuts de recerca (ORDI)						1
Conveni	82	89	81	80	72	48
Conveni competitiu	1	3	0	2	0	0
Servei	172	130	123	193	138	106
	255	222	204	275	210	154

2.6.1 Mobilitat dels investigadors

Tot i que els investigadors de la UdL mantenen una activitat important, les estades en altres centres, especialment internacionals, acostumen a ser curtes. Aquest aspecte, incloent-hi els anys sabàtics, és un tema pendent de difícil solució, atesa la manca de personal.

Tipus estada	Durada	Caracter	Any natural				
			2009	2010	2011	2012	2013
Tots els tipus	0-1 mesos	Tots els caràcters	70	69	57	51	7
		Internacional	61	54	47	43	6
		Nacional	9	15	10	8	1
	2-3 mesos	Tots els caràcters	32	31	28	21	3
		Internacional	24	25	25	17	2
		Nacional	8	6	3	4	1
	4-6 mesos	Tots els caràcters	13	19	15	4	
		Internacional	8	17	11	4	
		Nacional	5	2	4		
	7-9 mesos	Tots els caràcters	4	3			
		Internacional	2	3			
		Nacional	2				
	10-12 mesos	Tots els caràcters	2	2		2	
		Internacional	1			2	
		Nacional	1	2			
	13-18 mesos	Tots els caràcters			1		
		Internacional			1		
	19-24 mesos	Tots els caràcters	2	1	1		1
		Internacional	1		1		1
		Nacional	1	1			
	Més de 24 mesos	Tots els caràcters	3	2	5		
		Internacional	1	1	2		
		Nacional	2	1	3		

2.6.2 La UdL en el context internacional

Diferents indicadors poden ajudar-nos a visualitzar la posició i la trajectòria de la UdL internacionalment. Podem considerar, en primer lloc, la participació en projectes europeus:

	2007	2008	2009	2010	Total
UB	76	90	118	92	376
UAB	55	50	35	44	184
UPC	23	31	57	43	154
UPF	26	39	40	39	144
UdG	3	4	9	9	25
UdL	9	3	1	3	16
URV	10	16	8	8	42

Segons les dades trameses a UNEIX, el nombre de grans projectes aconseguits per la UdL en el període 2007–2010 és setze, una xifra que ens situa en el darrer lloc entre les universitats catalanes.

Una anàlisi més detallada del tipus de participació en aquests projectes es mostra en la següent taula, extreta de les dades d'UNEIX:

	Any 2007				Any 2008				Any 2009				Any 2010			
	P	PEV	C	CEV	P	PEV	C	CEV	P	PEV	C	CEV	P	PEV	C	CEV
UB	36	33	1	6	44	34	4	8	79	30	6	3	63	23	4	2
UAB	27	18	10	0	32	11	4	3	30	3	2	0	37	2	5	0
UPC	20	0	3	0	24	3	4	0	42	7	7	1	34	5	3	1
UPF	17	3	4	2	20	6	10	3	27	7	4	2	29	5	4	1
UdG	2	0	1	0	3	0	1	0	4	1	4	0	8	0	1	0
UdL	4	1	3	1	3	0	0	0	1	0	0	0	3	0	0	0
URV	7	0	3	0	4	4	4	4	5	1	1	1	7	0	1	0
Total	113	55	25	9	130	58	27	18	188	49	24	7	181	35	18	4

Participa (P): nombre de projectes europeus i grans projectes en què participa la universitat

Participa en EV (PEV): nombre de projectes europeus i grans projectes en què participa la universitat desenvolupats en ens vinculats

Coordina (C): nombre de projectes europeus i grans projectes en què participa la universitat com a coordinadora

Coordina en EV (CEV): nombre de projectes europeus i grans projectes en què participa l'ens vinculat a la universitat com a coordinador

Un altre aspecte que ens pot ajudar a visualitzar la UdL en el context internacional és el relatiu al percentatge de publicacions amb col·laboració internacional (% COLINT), l'impacte normalitzat d'aquestes publicacions (IN) o el percentatge de documents citats almenys alguna vegada (% DOCIT).

Com es pot observar en les taules següents, la UdL se situa en una bona posició relativa pel que fa a l'impacte de les seves publicacions, ja que ocupa la posició 6 en impacte normalitzat, l'11 en citacions per document i la 2 en el percentatge de documents citats. Evidentment, en nombres absoluts, la UdL no ocupa una posició rellevant. Això s'explica per la diferència de grandària respecte a altres universitats. Amb tot, bona part del que es publica a la UdL es referencia. Cal destacar que el conjunt de les universitats catalanes se situa en una posició dominant pel que fa a l'impacte de les seves publicacions, la qual cosa indica la força i la competència existent al nostre país.

Amb tot, cal remarcar que la situació de la UdL pel que fa a l'indicador de col·laboració internacional no és tan bo: ens situa en posició 27. Això indica que cal treballar per augmentar les col·laboracions i per participar en projectes internacionals.

Classificació de les universitats espanyoles segons l'impacte normalitzat de les seves publicacions

	▼	NDOC	▼	IN	▼	CPD	▼	% COLINT	▼	% DOCIT	▼
UPF		31		1		1		1		8	
UB		1		2		2		4		3	
UGI		36		3		14		7		10	
UAM		4		4		3		6		5	
URV		23		5		12		14		24	
UDL		42		6		11		27		2	
UAB		2		7		6		5		17	
UVAL		5		8		4		3		12	
UPC		6		9		44		9		47	
UALI		22		10		23		29		39	
UPVAL		11		11		32		42		44	
UJI		33		12		18		18		34	
UVI		15		13		24		37		32	
UNIZAR		12		14		20		19		30	
UPNAV		40		15		29		21		36	
UMH		32		16		7		32		7	
UIB		30		17		8		2		11	
UCIM		21		18		28		30		29	
USC		9		19		13		12		6	
UNAV		17		20		9		39		23	
UCO		29		21		5		40		1	
UGR		7		22		25		17		25	
UCM		3		23		15		20		19	
UPV		10		24		19		24		33	
USE		8		25		27		15		31	
USAL		18		26		10		11		13	
UPO		47		27		16		10		15	
URIO		49		28		26		50		16	
UCB		27		29		37		13		42	
UHU		46		30		31		35		21	
UPMAD		13		31		47		34		50	
UNIOVI		14		32		17		33		18	
URJC		39		33		46		43		43	
UBU		48		34		35		16		4	
UPCAR		45		35		49		49		46	
UMA		20		36		39		44		35	
UMU		16		37		22		46		14	
UVA		19		38		41		23		37	
UEX		28		39		30		41		22	
UCA		38		40		38		26		28	
ULAG		26		41		21		8		26	
UAL		41		42		34		28		20	
UC3		24		43		50		31		48	
UAH		25		44		33		47		38	
UJA		37		45		36		25		27	
UPGC		35		46		43		36		45	
UCOR		34		47		42		48		41	
ULE		44		48		40		45		9	
UNED		43		49		45		38		40	
URL		50		50		48		22		49	

En verd, les universitats catalanes. En taronja, les universitats del CEI IBERUS. En groc, la UdL.

Classificació de les universitats espanyoles segons el percentatge de les seves publicacions en què hi ha col·laboració internacional

	NDOC	IN	CPD	% COLINT	% DOCIT
UPF	31	1	1	1	8
UIB	30	17	8	2	11
UVAL	5	8	4	3	12
UB	1	2	2	4	3
UAB	2	7	6	5	17
UAM	4	4	3	6	5
UGI	36	3	14	7	10
ULAG	26	41	21	8	26
UPC	6	9	44	9	47
UPO	47	27	16	10	15
USAL	18	26	10	11	13
USC	9	19	13	12	6
UCB	27	29	37	13	42
URV	23	5	12	14	24
USE	8	25	27	15	31
UBU	48	34	35	16	4
UGR	7	22	25	17	25
UJI	33	12	18	18	34
UNIZAR	12	14	20	19	30
UCM	3	23	15	20	19
UPNAV	40	15	29	21	36
URL	50	50	48	22	49
UVA	19	38	41	23	37
UPV	10	24	19	24	33
UJA	37	45	36	25	27
UCA	38	40	38	26	28
UDL	42	6	11	27	2
UAL	41	42	34	28	20
UALI	22	10	23	29	39
UCIM	21	18	28	30	29
UC3	24	43	50	31	48
UMH	32	16	7	32	7
UNIOVI	14	32	17	33	18
UPMAD	13	31	47	34	50
UHU	46	30	31	35	21
UPGC	35	46	43	36	45
UVI	15	13	24	37	32
UNED	43	49	45	38	40
UNAV	17	20	9	39	23
UCO	29	21	5	40	1
UEX	28	39	30	41	22
UPVAL	11	11	32	42	44
URJC	39	33	46	43	43
UMA	20	36	39	44	35
ULE	44	48	40	45	9
UMU	16	37	22	46	14
UAH	25	44	33	47	38
UCOR	34	47	42	48	41
UPCAR	45	35	49	49	46
URIO	49	28	26	50	16

En verd, les universitats catalanes. En taronja, les universitats del CEI IBERUS. En groc, la UdL.

Finalment, si mirem rànquings internacionals, com el Rànquing de Shanghai (ARWU), considerat un referent internacional a tot el món, el conjunt de les universitats espanyoles té un paper molt poc rellevant encara.

TIPO	UNIVERSIDAD	Indicadores ARWU						Puntos Finales	Posición	Variación 2011-2012
		Alumni	Award	HICI	N&S	PUB	PCP			
Pública	Universitat de Barcelona	0,00	0,00	10,20	10,60	50,40	15,70	16,28	1	0
Pública	Universidad Autónoma de Madrid	0,00	0,00	12,50	13,70	39,00	16,60	15,14	2	0
Pública	Universidad Complutense de Madrid	20,30	0,00	0,00	8,20	42,90	11,00	13,75	3	0
Pública	Universitat de València	0,00	0,00	7,20	11,00	40,30	12,90	13,38	4	0
Pública	Universitat Autònoma de Barcelona	0,00	0,00	0,00	11,90	43,20	16,60	13,06	5	0
Pública	Universitat Politècnica de València	0,00	0,00	6,60	11,70	32,60	14,00	11,93	6	1
Pública	Universidad País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatea	0,00	0,00	7,20	8,80	33,00	11,30	11,26	7	-1
Pública	Universidad de Granada	0,00	0,00	0,00	8,50	39,20	12,00	11,06	8	0
Pública	Universitat Pompeu i Fabra	0,00	0,00	0,00	15,60	24,70	25,50	10,93	9	0
Pública	Universidad de Zaragoza	0,00	0,00	5,10	1,50	33,90	11,90	9,57	10	1
Pública	Universitat Politècnica de Catalunya	0,00	0,00	0,00	7,23	32,45	13,60	9,56	11	2
Pública	Universidade de Vigo	0,00	0,00	7,20	5,80	25,30	13,30	9,26	12	-2
Pública	Universidad de Sevilla	0,00	0,00	0,00	5,54	31,91	9,65	8,71	13	1
Pública	Universidade de Santiago de Compostela	0,00	0,00	0,00	3,69	31,84	11,63	8,52	14	-2
Pública	Universidad de Oviedo	0,00	0,00	0,00	7,38	27,96	10,65	8,38	15	1
Pública	Universidad Politécnica de Madrid	0,00	0,00	0,00	4,88	29,84	9,67	8,15	16	2
Pública	Universidad de La Laguna	0,00	0,00	0,00	8,32	24,67	10,75	7,90	17	-2
Pública	Universitat Rovira i Virgili	0,00	0,00	0,00	5,74	23,42	17,03	7,76	18	1
Pública	Universidad de Castilla la Mancha	0,00	0,00	0,00	4,39	25,65	13,06	7,53	19	-2
Pública	Universidad de Cantabria	0,00	0,00	0,00	7,07	21,48	13,64	7,29	20	3
Pública	Universitat de Alacant	0,00	0,00	0,00	5,00	24,23	12,11	7,27	21	0
Pública	Universitat de les Illes Balears	0,00	0,00	5,10	3,69	19,25	13,39	7,15	28	-3
Pública	Universidad de Valladolid	0,00	0,00	7,20	0,00	22,02	9,34	6,98	22	2
Pública	Universidad de Murcia	0,00	0,00	0,00	1,51	26,44	10,71	6,86	23	3
Pública	Universidad de Salamanca	0,00	0,00	0,00	3,99	24,24	10,05	6,85	24	-3
Pública	Universidad de Alcalá	0,00	0,00	0,00	6,91	20,23	10,98	6,72	25	0
Pública	Universidad de Málaga	0,00	0,00	0,00	4,77	22,74	9,41	6,63	26	2
Pública	Universidad Miguel Hernández de Elche	0,00	0,00	0,00	6,03	18,57	15,10	6,62	27	-4
Pública	Universidad de Córdoba	0,00	0,00	0,00	3,01	22,47	11,85	6,47	29	-1
PRIVADA	Universidad de Navarra	0,00	0,00	0,00	0,00	23,24	14,56	6,29	30	0
Pública	Universidad Carlos III de Madrid	0,00	0,00	0,00	0,00	23,08	12,63	6,05	31	0
Pública	Universidad nacional de Educación a Distancia	0,00	0,00	0,00	4,77	17,41	8,74	5,47	32	6
Pública	Universitat de Girona	0,00	0,00	0,00	0,00	19,53	13,98	5,46	33	1
Pública	Universidade de A Coruña	0,00	0,00	0,00	2,13	18,95	10,37	5,41	34	-1
Pública	Universidad de Extremadura	0,00	0,00	0,00	0,00	20,36	10,18	5,24	35	2
Pública	Universidad de Jaén	0,00	0,00	0,00	2,82	17,00	11,12	5,23	36	-4
Pública	Universidad de Huelva	0,00	0,00	0,00	3,69	15,18	11,79	5,10	37	7
Pública	Universitat Jaume I de Castellón	0,00	0,00	0,00	0,00	18,44	12,21	5,06	38	2
Pública	Universidad Rey Juan Carlos I	0,00	0,00	0,00	0,00	19,00	10,75	5,02	39	0
Pública	Universidad de Cádiz	0,00	0,00	0,00	3,69	15,57	8,63	4,86	40	-4
Pública	Universidad Pablo Olavide	0,00	0,00	0,00	0,00	15,15	15,53	4,72	41	-6
Pública	Universidad Pública de Navarra	0,00	0,00	0,00	0,00	16,34	11,93	4,59	42	0
Pública	Universidad de Almería	0,00	0,00	0,00	0,00	16,89	10,61	4,57	43	3
Pública	Universidad de Las Palmas de Gran Canaria	0,00	0,00	0,00	1,51	16,29	8,63	4,55	44	-3
Pública	Universitat de Lleida	0,00	0,00	0,00	0,00	15,69	12,12	4,48	45	-2
Pública	Universidad Politécnica de Cartagena	0,00	0,00	0,00	0,00	14,63	13,49	4,40	46	-1
Pública	Universidad de León	0,00	0,00	0,00	1,51	14,67	8,83	4,24	47	0

Criteris

- Alumni: nombre total de graduats d'una institució en possessió del premi Nobel o de la medalla Fields
- Award: nombre total d'acadèmics d'una institució en possessió del premi Nobel o de la medalla Fields
- HICI: nombre d'autors altament citats segons Thomson Reuters.
- N&S: nombre d'articles a *Science* i *Nature* en els darrers cinc anys.
- PUB: nombre d'articles indexats pel Science Citation Index-Expanded i Social Science Citation Index l'any anterior
- PCP: nombre de professors equivalents a temps complet

2.6.3 La UdL en el context de les accions de recerca de la DGR

Les línies prioritàries de la política de la DGR són:

- Captació de talent
- Impuls de la xarxa CERCA de centres de recerca
- Creació de grans instal·lacions per a la recerca

2.6.3.1 Captació de talent

2.6.3.1.1 El Programa ICREA

Pel que fa a la captació del talent, la DGR desenvolupa bàsicament el Programa ICREA, que té ja onze anys d'antiguitat i que compta amb uns 280 investigadors. D'aquests, tres estan assignats a la UdL, dada que indica que la UdL ha captat sols l'1,07% dels investigadors ICREA de Catalunya i que ens situa en una posició més llunyana de la que li correspondria pel tant per cent d'investigadors en el sistema de recerca català.

D'altra banda, la DGR va posar en marxa el Programa ICREA Acadèmia, un programa per a la intensificació de la recerca de professors universitaris. En les diferents edicions del programa, iniciat el 2008, s'han donat un total de 120 distincions ICREA Acadèmia, de les quals quatre han estat lliurades a professors de la UdL (dues, en la darrera edició de la convocatòria). El percentatge d'èxit és, doncs, del 3,3%, novament per sota del percentatge de participació en el sistema català de recerca mesurat a partir del nombre d'investigadors.

2.6.3.1.2 Beatriu de Pinós

Un darrer programa al qual podríem fer esment és el programa postdoctoral de la DGR **Beatriu de Pinós**. En el termini 2006–2013, la UdL ha tingut només cinc investigadors postdoctorals finançats en el marc d'aquest programa, la qual cosa posa de manifest les dificultats d'aquesta universitat per a la captació per personal qualificat en l'àmbit postdoctoral.

Per poder tenir una visió comparativa d'aquesta convocatòria en l'àmbit català, s'adjunten unes dades de la darrera concessió Beatriu de Pinós (2011):

Centre	Concessions
UB	11
UAB	2
UPC	2
URV	3
UdL	1
UdG	2
UPF	3
Total universitats	24
INSTITUTS, FUNDACIONS I CENTRES DE RECERCA	21
Total	45

2.6.3.2 La xarxa CERCA

La xarxa CERCA de centres de recerca s'ha configurat com un dinamitzador de la recerca a Catalunya. Agrupa gairebé 5.000 investigadors i s'estructura en 47 centres, la majoria dels quals té més de deu anys d'existència.

Algunes característiques bàsiques d'aquests centres són que disposen de **finançament estructural significatiu i estable** a través de contractes programa amb la Generalitat de Catalunya, tenen personalitat jurídica pròpia i un model de gestió flexible.

Dels 47 centres CERCA n'hi ha tres en el patronat dels quals la UdL té participació: Centre Tecnològic Forestal de Catalunya (**CTFC**), Institut de Recerca Biomèdica de Lleida (**IRBLleida**) i Centre de Recerca en Agrotecnologia (**Agrotecnio**). Els objectius i l'activitat d'aquests centres s'ha comentat breument en el punt 2.2.

2.7 La UdL dins dels plans nacionals de recerca

La UdL participa activament en les convocatòries de projectes del Pla Nacional. En la taula adjunta es troben els resultats dels darrers anys.

Taula comparativa de projectes de recerca fonamental no orientada del Pla Nacional 2008–2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Nombre de sol·licituds	39	46	37	40	56
Nombre de projectes concedits	24	32	26	18	36
Taxa d'èxit (respecte del nombre de projectes)	61,54%	72,73%	70,27%	45,00%	64,29%
Import sol·licitat (€)	3.806.536	5.563.962	5.637.792	4.991.697	6.725.445
Import sol·licitat (€) en els projectes concedits	.....	.....	.....	.....	4.857.481
Import concedit (€)	2.218.293	2.923.965	2.837.208	1.949.673	2.320.430

La taula anterior indica que els resultats de la convocatòria de 2011 van suposar una davallada important en el nombre de projectes. La darrera convocatòria, de 2012, ha estat relativament favorable, especialment si tenim en compte la retallada de pressupost del MINECO (el 20% respecte a 2011) a la qual s'afegeixen retallades dels anys anteriors.

Si comparem l'èxit en la darrera convocatòria del Pla Nacional amb les altres universitats catalanes (taula següent), podem veure que, en l'àmbit català, els nostres resultats són discrets: Catalunya ha obtingut 765 projectes amb un finançament total de 80,1 milions d'euros. La UdL ha captat el 2,87% de la dotació econòmica destinada a Catalunya i el 4,70% dels projectes; obtenim el mateix nombre de projectes que la URV, però amb menys dotació econòmica, i només tenim per sota la UdG en nombre de projectes i diners.

Convocatòria de 2012 del Pla Nacional de Projectes d'Investigació Bàsica no Orientada
Rànquing per nombre de projectes

Entitat	Projectes	Import (M€)
Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC)	454	68,7
Universitat de Barcelona (UB)	176	12,7
Universidad Complutense de Madrid (UCM)	169	14,6
Universidad del País Vasco (UPV/EHU)	108	9,4
Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)	104	7,9
Universidad Autónoma de Madrid (UAM)	100	8,3
Universitat de València (UV)	92	8,3
Universidad de Granada (UGR)	86	5,7
Universidad de Sevilla (US)	79	6,79
Universidad de Zaragoza (UZ)	73	5,6
Universitat Politècnica de Catalunya (UPC)	73	8,8
Universidad Politécnica de Madrid (UPM)	68	7,8
Universidade de Santiago de Compostela (USC)	65	4,6
Universitat Pompeu Fabra (UPF)	64	5,1
Universitat Politècnica de València (UPV)	60	6
.....		
Universitat Rovira i Virgili	36	2,91
Universitat de Lleida	36	2,32
Universitat de Girona	26	1,58
Institut Català d'Investigacions Químiques (ICIQ)	5	0,86
Institut Català de l'Aigua (ICRA)	2	0,23

Pel que fa a la participació del PDI de la UdL en el Pla Nacional, segons dades de GREC, a final de 2012 teníem un equivalent de 244 doctors a TC involucrats en projectes de recerca del Pla Nacional liderats per la UdL. **Ràtio: 244/408 = 59,80%**

2.8 El Programa Ramón y Cajal

Des de l'any 2001, el Programa Ramón y Cajal (RYC) és un instrument important de la política científica del Govern espanyol. El programa facilita la **contractació temporal d'investigadors doctors** de qualsevol àrea científica i amb una carrera de qualitat reconeguda. Un cop avaluats, els candidats seleccionats reben un contracte que està cofinançat pel Govern espanyol i la institució receptora.

En el període 2001–2011, el Programa RYC ha incorporat al sistema científic espanyol **4.105 investigadors**, amb una tendència descendent, ja que s'ha passa de 780 contractes concedits (any 2001) a 250 (any 2011) i a un mínim de 175 (any 2012). En el mateix període, Catalunya ha rebut 1.069 investigadors RYC (26,0%); el País Valencià, 340 (8,3%), i les Illes Balears, 53 (1,3%).

Distribuïts en grans sectors institucionals, els investigadors RYC concedits a Catalunya treballen en universitats (57,7%), centres CSIC (18,9%), centres CERCA (16,6%) i altres entitats (6,8%).

Les universitats amb major nombre d'investigadors RYC són les següents:

Universitat	RYC
Universitat de Barcelona (UB)	182
Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)	137
Universitat de València (UV)	112
Universitat Pompeu Fabra (UPF)	89
Universitat Politècnica de Catalunya (UPC)	86

La UdL ha tingut en aquest temps trenta investigadors RYC. En la convocatòria de 2012, que s'acaba de resoldre (6 de maig de 2013), la UdL té tres candidats que han passat el procés selectiu. La UdL ha mantingut la política d'estabilitzar aquests investigadors un cop acabada la seva etapa amb avaluació positiva. La majoria dels RYC s'ha incorporat a la UdL com a professors agregats (molts, dins del Programa Serra Húnter). Amb això, ha estat possible incorporar alhora nous professors i reforçar línies i grups de recerca amb nous membres altament qualificats.

3 Marc general de les polítiques estatals i europees de recerca

3.1 Programa europeu Horitzó 2020

La concreció d'una estratègia de recerca per a la UdL no pot fer-se al marge dels reptes que es plantegen en l'àmbit europeu i estatal. En concret, el programa **Horitzó 2020**¹² (**H2020**) i el **Pla Estatal d'Investigació Científica i Tècnica i d'Innovació 2013–2016 (Pla Estatal I+D+i)** han de ser un referent obligat per definir les accions més adients a fi de poder obtenir finançament de fons europeus i estatals. Aquests programes proporcionaran finançament en totes les fases del procés d'innovació, des de la recerca bàsica fins que el producte arriba al mercat. Això es complementa amb noves mesures que permeten definir l'espai europeu d'investigació a partir de 2014 per crear un espai comú de coneixement, recerca i innovació.

Tot i que encara s'està discutint, la previsió de finançament per als diferents programes de l'H2020 serà d'uns 70.000 milions d'euros. Segons un estudi recent, si s'aconsegueix invertir, l'any 2020, el 3% del PIB a la Unió Europea en R+D, s'esperaria aconseguir 3,7 milions de nous llocs de treball l'any 2025. Això indica que la proposta que fa la Comissió Europea d'invertir fins a 70.000 milions d'euros en el programa **H2020** és ambiciosa, però també realista.

L'**H2020** estableix les següents línies generals d'actuació:

- **Prioritzar reptes socials** que permetin avançar en innovació, competitivitat i creixement sostenibles.
- Considerar mesures per **afavorir i impulsar la participació de la indústria**, incloent-hi les pimes.
- **Facilitar l'accés al finançament**, que és una condició indispensable per a una innovació d'èxit.
- Desenvolupar els **nous coneixements i les habilitats**, que han de sostenir una recerca d'excel·lència i la innovació.
- Impulsar el **desplegament industrial de tecnologies sobresortints** (*enabling technologies*).
- Desenvolupar mesures que permetin **superar la divisió entre recerca i innovació**.
- Donar suport al **partenariat amb els estats membres**.
- Garantir un **enfocament estratègic de cooperació internacional**, per facilitar l'accés als millors investigadors i a les millors fonts de coneixement.

A partir d'aquí, el programa estratègic bàsic ha d'identificar un conjunt d'àrees clau que tinguin una expertesa demostrada en recerca i amb capacitat per aglutinar una massa crítica suficient per participar en reptes socials importants. **L'objectiu final és la transformació de l'economia, per tal d'afavorir nous models de negoci, ocupació i desenvolupament social.** En el conjunt d'accions, es busca una alta implicació empresarial, particularment de les pimes.

---

¹² H2020 és l'aposta de la UE pel desenvolupament basat en el coneixement. Podeu consultar diferents aspectes relacionats amb les accions previstes en la documentació disponible al web del Vicerectorat de Política Científica.

Les àrees prioritàries es definiran tenint en compte els aspectes següents:

- **Fer coincidir activitats a partir de tecnologies i reptes diversos.**
- **Facilitar el procés d'innovació** des de la recerca fins al desenvolupament, la prova de concepte, els projectes de demostració i ala creació d'estàndards i estratègies empresarials.
- Fer ús, segons que sigui necessari, de tota mena **d'instruments i esquemes de finançament de recerca i d'innovació**, incloent-hi mecenatge, inversió privada, accions de la petita i mitjana empresa, suport a la contractació pública i a la innovació, etc.
- **Integració de perspectives diferents, incloent-hi les ciències socials i humanitats, perspectives de gènere i el compliment de les exigències dels consumidors, els responsables polítics i altres usuaris dels resultats de la recerca.**

Horitzó 2020 reflecteix les prioritats polítiques de l'Estratègia Europa 2020 i tracta les principals preocupacions compartides pels ciutadans a Europa. Concretament, es proposa un enfocament basat en els **reptes, que reuneixi recursos i coneixements en els diferents camps, tecnologies i disciplines, incloses les ciències socials i les humanitats**. Això comprèn activitats en tots els àmbits, des de la recerca bàsica fins a la comercialització, amb un nou enfocament en les activitats relacionades amb la innovació.

El finançament se centrarà en els següents **reptes globals**:

- Salut, canvi demogràfic i benestar;
- La seguretat alimentària, l'agricultura sostenible i la silvicultura, la recerca marina i marítima, la investigació en aigües continentals i la bioeconomia;
- Energia segura, neta i eficient;
- Transport intel·ligent, ecològic i integrat;
- Acció per al clima, el medi ambient, l'eficiència dels recursos i les matèries primeres;
- Europa en un món canviant: societats inclusives, innovadores i reflexives;
- Societats segures: la protecció de la llibertat i la seguretat d'Europa i dels seus ciutadans.

3.2 Pla Estatal d'Investigació Científica i Tècnica i d'Innovació 2013-2016

Per la seva part, el **Pla Estatal d'I+D+i** tracta de fomentar la recerca científica i tècnica d'excel·lència, impulsar el lideratge tecnològic i empresarial incrementant la I+D+i, i orientar la I+D+i a la resolució dels grans reptes que, amb petits matisos, són els mateixos que prioritza l'H2020. En concret, les actuacions del Pla Estatal d'I+D+i s'agrupen en quatre programes orientats a la **promoció del talent, el foment de la investigació, el lideratge empresarial i els reptes socials**.

Cada programa comporta diferents convocatòries que determinen les formes de participació, els objectius que es busquen i les condicions i el finançament que se'n pot obtenir. Cal destacar-ne:

- **Convocatòries de personal**
  - **Postdoctoral:** Ramón y Cajal, Juan de la Cierva i Torres Quevedo.
  - **Predocctoral:** FPI (Formació de Personal Investigador), complementada per la FPU (Formació de Professorat Universitari) del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport.
- **Convocatòries de projectes de recerca**
  - Projectes d'investigació bàsica no orientada
  - Ajudes complementàries
  - Mobilitat d'investigadors

Les condicions de participació en aquestes convocatòries i les prioritats i els criteris de valoració que s'hi apliquen s'han de tenir especialment en compte en les accions de planificació de la recerca a la UdL, ja que **el Pla Nacional és la principal font**, de moment, de la qual s'obté el finançament per a la recerca a la UdL. Amb tot, cal tenir molt en compte que **la participació en projectes europeus serà cada vegada més necessària**, si volem incrementar la competitivitat i la rellevància de la recerca que es fa a la UdL. Cal disposar del suport administratiu necessari per de poder conèixer les diferents convocatòries europees i facilitar el contacte de grups de la UdL amb possibles col·laboradors europeus per tal d'assolir una participació efectiva en les propostes, sempre tenint en compte la important competència que tindrà cada una de les convocatòries de l'H2020.

3.3 Estratègia d'especialització (RIS3CAT) a Catalunya

La RIS3 és un element clau de la política de cohesió de la UE per al període 2014—2020 que dóna suport a la concentració temàtica i reforça la programació estratègica de les actuacions lligades a fons estructurals, amb una **orientació clara cap a resultats, generació d'activitat econòmica i creació d'ocupació**. Una RIS3 és una agenda de transformació econòmica integral d'àmbit regional, basada en la innovació, la recerca i la col·laboració entre agents (universitat, empresa, societat, govern).

- **Priorització:** Selecció d'un nombre limitat de prioritats en funció de les fortaleeses i de l'especialització internacional (*choices*).
- **Reforçament dels avantatges competitiu:** Mobilització de talent i ajust de les capacitats d'R+D+I d'acord amb les necessitats i les capacitats del teixit empresarial (*competitive advantage*).
- **Massa crítica de recursos i talent:** Cooperació intersectorial i interregional per estimular la diversificació especialitzada i evitar duplicacions i fragmentació (*critical mass*).
- **Lideratge col·laboratiu:** Implicació de tots els actors (universitats, empreses, administracions i societat civil: quàdruple hèlix) en sistemes d'innovació eficients amb sinergies entre instruments de finançament (públic i privat en els àmbits *europeu, estatal i regional*).

Des del punt de vista de la definició de les prioritats per a Catalunya,¹³ els objectius estratègics que planteja la comissió que hi treballa són els següents:

- Modernitzar el teixit empresarial mitjançant la millora de l'eficiència dels processos productius, la internacionalització i la reorientació dels sectors consolidats cap a activitats de més valor afegit.
- Afavorir noves activitats econòmiques emergents a partir de la recerca i la innovació, per crear i explotar noves vetes de mercat.
- Consolidar Catalunya com a pol europeu de coneixement i connectar les capacitats tecnològiques amb els sectors existents i emergents del territori.
- Millorar globalment el sistema innovador català, reforçar la competitivitat de les empreses (particularment de les pimes) i orientar les polítiques públiques cap al foment de la innovació, la internacionalització i l'emprenedoria.

---

¹³ Consulteu-ne la darrera versió de la proposta en la documentació del web del Vicerectorat de Política Científica.

D'acord amb això, la Generalitat de Catalunya proposa quatre eixos principals d'actuació que permeten combinar la focalització amb la transversalitat i que responen als objectius estratègics principals de la RIS3CAT:

- **Eix 1. Àmbits sectorials líders:** Reforçar els àmbits sectorials líders en què Catalunya té avantatges competitiu.
- **Eix 2. Clústers emergents:** Impulsar clústers emergents a partir de l'exploració d'àmbits nous en els quals Catalunya té oportunitats concretes.
- **Eix 3. Tecnologies transversals facilitadores:** Impulsar tecnologies transversals facilitadores amb capacitat transformadora del teixit empresarial.
- **Eix 4. Millora general de l'entorn d'innovació:** Innovació no tecnològica i millora global de l'entorn d'innovació.

En una primera aproximació, els àmbits sectorials que es consideren líders són: **energia i recursos naturals, alimentació, sistemes industrials, mobilitat sostenible, indústries de disseny, salut i ciències de la vida i indústries basades en l'experiència**. Cal dir que no és una llista tancada i que tot el procés es troba en fase de discussió.¹⁴ Com a tecnologies transversals es consideren les TIC, la nanotecnologia, el materials avançats, la fotònica, la biotecnologia i la manufactura avançada.

Aquests aspectes de la proposta RIS3CAT determinaran les prioritats dels programes i l'accés a fons estructurals. Per tant, **és fonamental plantejar**, fins on sigui adient, **les propostes de la UdL sota aquesta perspectiva i la dels objectius generals de l'H2020**. En aquest sentit, caldrà estar amatents a les propostes concretes que cada departament de la Generalitat faci a partir de l'aprovació de la RIS3CAT per part de la mateixa Generalitat, l'Estat espanyol i les institucions europees. La concreció de programes haurà de tenir en compte aspectes com: (1) la connexió entre recerca bàsica i l'aplicada, (2) la importància d'àmbits com les humanitats i les ciències socials com a complements essencials del desenvolupament i l'aplicació raonable de la tecnologia, (3) la importància de les iniciatives locals lligades a comunitats com ajuntaments i diputacions, (4) la necessitat de crear ocupació i contribuir al desenvolupament social.

---

¹⁴ Consulteu els darrers documents en els enllaços del web del Vicerectorat de Política Científica.

4 Directrius de recerca en el Pla Estratègic de la UdL

4.1 Una aposta per a l'especialització transversal

La UdL ha aconseguit al llarg dels anys situar-se en una posició rellevant en diferents àmbits de recerca. Actualment, la UdL disposa de 94 grups de recerca que desenvolupen la seva activitat en àrees de coneixement molt diferents, dels quals 44 són grups consolidats reconeguts per la SGR i amb l'investigador principal membre de la UdL.

La UdL ocupa la vuitena posició a l'Estat espanyol en productivitat de recerca (rànkuing ISSUE, Fundación BBVA, 2013), la sisena posició a l'Estat espanyol en impacte normalitzat (CyD, 2012) i la segona posició a l'Estat espanyol en excel·lència i lideratge (CyD, 2012).

Per àmbits de recerca, la UdL assoleix una posició líder en l'àmbit agroalimentari, ja que és la quarta universitat espanyola en agricultura i ciències agràries (I-UGR, 2013) i la primera de l'Estat espanyol en excel·lència i lideratge (CyD, 2012) dins d'aquest àmbit. En especialitats concretes, la UdL és la primera universitat espanyola en tecnologia d'aliments (I-UGR, 2013).

L'apartat 2 d'aquest document inclou una anàlisi detallada de les fortaleces de la UdL pel que fa a la producció de recerca i a l'estructura de grups. A partir d'aquestes dades es pot concloure que **la UdL té una capacitat important en àrees molt diverses, per bé que en una universitat de la nostra envergadura és difícil sobresortir en totes les especialitats**, sobretot si el plantejament es fa en clau de futur, tenint en compte la dificultat de creixement que s'albira per a les universitats en els anys que vindran.

Per tant, en clau estratègica, considerant amb cura la capacitat de la nostra universitat i la diversitat real del seu personal docent i investigador, cal identificar on hi ha possibilitats reals de sobresortir i on hi ha limitacions estructurals importants. En aquest sentit, i en sintonia amb les directrius de la política de la Generalitat i de l'Estat espanyol, i amb les propostes de la Comissió Europea esmentades anteriorment, cal considerar **decisiones estratègiques d'especialització de la recerca** a la UdL que permetin situar-nos al nivell competitiu adient per poder participar en els grans programes estatals i europeus de manera realista i competitiva.

L'especialització d'una universitat no ha de significar, però, que dos o tres àmbits n'excloguin la resta. Des del punt de vista que es presenta en aquest document, l'especialització es pot veure també com un **projecte conjunt, en què s'incrementi la potència real de la universitat** a partir d'aprofitar les millors capacitats de cada investigador i grup per posar-les a disposició de projectes globals. **La clau es troba en el fet de ser capaços de plantejar un posicionament clar de la universitat, centrat en una especialització transversal que permeti donar resposta a reptes socialment rellevants que puguin situar la UdL com a universitat referent a aportar solucions a determinats problemes globals.**

4.1.1 Objectius principals de recerca del Pla Estratègic de la UdL

El Pla Estratègic de la UdL, en el seu apartat de recerca, estableix un conjunt de prioritats i accions que determinen un marc de referència sobre el qual es desenvolupa el Pla de Recerca que es presenta en aquest document. Així, els principals objectius que es plantegen dins l'àmbit de la recerca i la transferència són:

- Definir un model de recerca basat en la interacció entre àmbits d'especialització.
- Promoure la incorporació de personal investigador com a agent nuclear en la generació i transferència del coneixement.
- Impulsar estratègies i polítiques que incrementin l'efectivitat de l'activitat de recerca i transferència.
- Dotar la UdL de l'organització, els serveis i les infraestructures necessàries per al desenvolupament d'una activitat de recerca de qualitat.
- Visualitzar i articular globalment, de manera contínua i sincrònica, el sistema de recerca i transferència de la UdL, i difondre'n activament i efectiva les activitats i els resultats.

Aquests objectius porten a un seguit de línies d'actuació que permeten concretar els diferents aspectes que cal tenir en compte en la proposta de model de recerca. Bàsicament, les línies generals que es consideren són:

- **Organitzar el model de recerca de la UdL al voltant de projectes integradors que tinguin impacte científic i social i que permetin oferir una especialització basada en la capacitat d'intervenir sobre grans reptes que requereixen la contribució de camps de coneixement diversos.**
- Fonamentar el model de recerca de la UdL en la interacció de les activitats dels centres, instituts de recerca, grups de recerca i altres possibles estructures, en els següents quatre àmbits bàsics: **Agroalimentació, Biomedicina, Tecnologia i Sostenibilitat i Desenvolupament Social i Territorial.**
- Impulsar una estratègia que enforteixi la **imbricació del model de docència, recerca i transferència de la UdL** en les activitats dels centres i instituts de recerca, tenint en compte que **la recerca és un dels eixos tractors principals de la docència i la transferència de coneixement.**
- Estimular la **innovació i la generació d'idees** com a factor clau en l'avenç i el progrés en la generació i transmissió de coneixement.
- Treballar per tal que l'activitat de recerca de la UdL aconsegueixi un **reconeixement social, polític i científic** que situï la UdL com a organització generadora de coneixement amb capacitat d'aportar solucions i eines de presa de decisió en grans reptes que plantegi la nostra societat.
- Fer visible el **sistema de recerca i transferència de la UdL com una xarxa potent** basada en la interacció entre centres i instituts amb capacitat de resoldre problemes globals.
- Definir **polítiques actives de foment de la cultura científica i de divulgació i comunicació de la recerca** que incrementin l'impacte i la difusió de la investigació en la societat en general i en l'ensenyament preuniversitari en particular.

4.2 Àmbits d'activitat principal per a la UdL

Com a primer pas per concretar un model de recerca realista i amb possibilitat d'èxit a mitjà termini, el Pla Estratègic considera un conjunt d'àmbits que permeten una certa agrupació de l'activitat, i que representen un primer pas d'especialització basada en la fortalesa de la recerca que es fa a la UdL. És important indicar, abans d'entrar en detalls, que qualsevol classificació és imperfecta i que hi ha fronteres difuses entre els àmbits. **Precisament, aquestes fronteres, enteses com a punt de trobada, han de permetre, un cop superades i posades en perspectiva, avançar cap a un segon nivell en la proposta del model.**

Tal com s'ha indicat anteriorment, el Pla Estratègic de la UdL reconeix quatre àmbits principals de recerca: **agroalimentació, biomedicina, tecnologia per a la sostenibilitat i desenvolupament social i territorial**. L'elecció d'aquests àmbits respon tant a la seva importància social i estratègica com a l'activitat dels grups de la UdL i a l'aposta estratègica que es va fer al seu dia dins del Campus IBERUS.

En tot cas, és adient revisar breument la importància de cada un d'aquests àmbits, tant fora com dins de la UdL.

4.2.1 Agroalimentació

4.2.1.1 Importància del sector

La indústria agroalimentària representa una de les activitats econòmiques més importants al nostre país. Des dels conreus tradicionals fins a la transformació alimentària i la distribució de menjars preparats, la indústria agroalimentària juga un paper fonamental en l'economia del país i en el manteniment de l'estructura territorial. Segons el Pla Estratègic de Recerca, Innovació i Transferència Agroalimentària de Catalunya 2013–2020, elaborat per la Generalitat de Catalunya, l'impacte d'aquest sector es concreta en les següents xifres:

- El pes econòmic de la producció agrària i la indústria agroalimentària correspon aproximadament al 3,5% del PIB de l'economia catalana.
- La indústria agroalimentària és la primera indústria a Catalunya en ocupació i la segona en termes de la xifra de negoci: representa el 17,8% de la xifra de negoci industrial, el 14,8% del valor afegit brut (VAB) i ocupa el 16,3% del sector industrial de Catalunya, la qual cosa garanteix la producció d'aliments de qualitat, saludables i segurs.
- Catalunya ha assolit en els darrers anys un grau important de sobirania alimentària, amb una taxa de cobertura en productes agraris del 88%, fet que significa que la pràctica totalitat dels productes que importa són compensats pel valor dels productes que exporta.

D'altra banda, els reptes de la UE de cara als programes de l'Horitzó 2020 deixen ben clar el paper que ha de jugar el sector agroalimentari en l'assoliment dels objectius del pla pel que fa als reptes socials, el lideratge industrial i la ciència d'excel·lència.

4.2.1.2 El sector agroalimentari a la UdL

L'àmbit agroalimentari ha estat des de sempre un dels més reconeguts com a propis de la UdL. Si bé les decisions polítiques no han afavorit un creixement adient de l'ETSEA, ni el reconeixement de la seva importància, és clar que l'activitat que es porta a terme en el conjunt dels grups d'aquest àmbit és força rellevant. Les darreres dades¹⁵ indiquen que la UdL és la quarta universitat de l'Estat espanyol pel que fa a excel·lència i lideratge en ciències agràries, i la primera en tecnologia d'aliments.

La UdL ha treballat per afavorir accions que permetin mantenir el nivell de la recerca en agroalimentació, per bé que han sorgit nombrosos competidors en el terreny català i estatal que compliquen el panorama. En aquest sentit, la posada en marxa d'Agrotecnio és un aspecte clau de la política científica de l'equip directiu de la UdL i representa un pas qualitatiu important. Tot i que cal negociar un finançament adient per a aquest centre d'acord amb la direcció dels centres CERCA, és clar que l'existència d'Agrotecnio permet una presència en el context català i europeu de la recerca que es fa en aquest àmbit.

La UdL treballarà per a la consolidació d'Agrotecnio com a pal de paller de l'activitat de recerca en aquest àmbit, sense oblidar altres aspectes que han de contribuir a consolidar el paper de la UdL com a entitat clau en el futur del sector. Algunes accions en les quals es treballa són:

- **Consolidació de l'Espai de Recerca i Innovació Agroalimentària (ERIA).** En aquest espai, les diferents entitats que desenvolupen recerca a Lleida (UdL, IRTA, Diputació, etc.) han de trobar un punt de col·laboració que permeti assolir objectius comuns i que faciliti una gestió correcta d'espai, infraestructures i recursos.
- **Participació en iniciatives institucionals.** La UdL ha participat activament en el Pla d'Innovació i Recerca Agroalimentària promogut pel DAAM. L'ETSEA ha de participar en el seguiment dels diferents programes del Pla i s'ha de beneficiar de les accions corresponents, tant en recerca com en demanda docent. D'altra banda, s'està treballant dins d'un consorci nacional per tal de preparar una candidatura per a una KIC (**Knowledge and Innovation Community**) dins de les accions de l'EIT (European Institute of Technology).
- **Campus IBERUS.** Dins del Campus IBERUS, s'ha treballat en la proposta d'un projecte d'innovació amb empreses que defineixi un conjunt de projectes comuns en l'àmbit agroalimentari. Aquesta acció, finançada per "la Caixa", pot ajudar a fer que el sector agroalimentari sigui un tractor important de la recuperació econòmica a la vall de l'Ebre. Dins d'IBERUS, també s'intentarà posicionar els diferents programes formatius de la UdL, preferentment pel que fa a màsters i doctorats, en tots els àmbits corresponents a IBERUS.

---

¹⁵ Rànquing I-UGR, 2013.

4.2.1.3 Proposta estratègica

L'àmbit agroalimentari representa un dels eixos principals al voltant del qual s'han de concretar aliances i propostes de treball que posicionin la UdL en l'àmbit de la recerca. Més enllà dels desenvolupaments tècnics que caracteritzen la seva activitat, el sector agroalimentari ha de participar en un **conjunt de reptes socials en què es necessita capacitat de resposta per obtenir solucions socialment justes i científicament sòlides**. Sense entrar en detalls específics, ni esmentar sectors d'activitat concrets, podem indicar alguns aspectes generals que són importants:

- Optimitzar els recursos en l'obtenció d'aliments;
- Aprofitar integralment la producció alimentària;
- Garantir la qualitat i la seguretat alimentària en tota la cadena;
- Garantir la conservació i la durada dels aliments elaborats;
- Garantir l'alimentació saludable en benefici de la població;
- Garantir la sostenibilitat de la producció i el respecte pel medi ambient.

D'acord amb el plantejament estratègic de la UdL d'apostar pel treball al voltant de grans reptes científics i socials, l'àmbit agroalimentari ofereix un conjunt d'oportunitats que cal aprofitar a fons. Per exemple, és evident que la producció alimentària ha de considerar diferents aspectes relacionats amb la salut. En aquest sentit, per exemple, s'ha d'explorar la possibilitat de projectes conjunts pel que fa a problemes relacionats amb aliments funcionals, prevenció de malalties metabòliques, etc. La proposta de Pla d'Acció, dins del Campus IBERUS, agafa aquest aspecte com una de les seves estratègies bàsiques. D'altra banda, dins de la UdL s'ha aconseguit una de les ajudes **ERC Proof of Concept** per avaluar, amb la col·laboració dels grups Agrotecnio i IRBLleida, determinats aspectes de salut i nutrició de variants genètiques del panís. En un altre context, l'àmbit agroalimentari té reptes importants per al sector tecnològic, des de regadius fins a maquinària, passant per diferents aspectes d'automatització i d'optimització de processos. La proposta de treball al voltant del concepte **agrosmart** per liderar l'aplicació de la tecnologia al món rural i a la producció agroalimentària, en col·laboració amb l'**Escola Politècnica Superior, el Parc Científic i Tecnològic Agroalimentari de Lleida i Globalleida**, hauria de situar Lleida com un referent d'aquesta activitat. En aquest sentit, **AgroSmart és un exemple dels reptes de treball que s'haurien de plantejar i és una aposta de futur molt important per a la UdL**.

4.2.1.4 Estructures de recerca de l'àmbit agroalimentari

En aquest àmbit, la UdL té dos grans pols d'activitat: l'ETSEA i el centre de recerca Agrotecnio. Al voltant d'aquests dos pols, que han de ser els elements principals d'organització de la recerca en aquest sector, cal considerar altres estructures que complementen aquesta activitat. A tall de resum, l'àmbit agroalimentari a Lleida disposa de les següents estructures:

- Agrotecnio: centre CERCA
- Escola Tècnica Superior d'Enginyers Agrònoms (ETSEA)
- Centre Tecnològic Forestal de Catalunya (CTFC): centre CERCA (Solsona)
- Estacions experimentals de l'IRTA
- Centre d'Estudis Porcins (Torrelameu)
- FruitCentre: centre de l'IRTA al PCiTAL
- MaqCentre: centre mixt amb la Diputació i l'IRTA al PCiTAL
- Campus IBERUS

Tenint en compte la diversitat d'aquestes estructures, és necessari establir una estratègia coordinada que inclogui l'activitat general que es desenvolupa a l'entorn de la UdL en l'àmbit agroalimentari a fi d'incrementar-ne la capacitat, aconseguir visibilitat i ser capaços d'aprofitar les diferents possibilitats de finançament i col·laboració que han de permetre mantenir una activitat rellevant per al sector.

4.2.2 Biomedicina

4.2.2.1 Importància del sector

La importància del sector biomèdic en qualsevol societat avançada no es pot posar en dubte. Catalunya disposa d'un conjunt d'hospitals de primera línia corresponents al sistema públic de salut. D'altra banda, les facultats de medicina han contribuït a desenvolupar grups de recerca molt potents que han situat la recerca biomèdica que es fa a Catalunya en una posició molt rellevant.

La importància social de la salut és un tema àmpliament reconegut en qualsevol programa estratègic nacional i internacional. Els recursos disponibles per a la recerca en temes de salut són abundants, canalitzats a l'Estat espanyol a través de l'Institut de Salut Carlos III (ISCIII) en convocatòries anuals.

D'altra banda, l'ISCIII va iniciar fa un anys un programa d'acreditació de centres de recerca biomèdics amb la intenció de reconèixer aquelles estructures que complissin un conjunt de requisits organitzatius, formatius i de resultats de recerca. Aquesta acreditació comporta un finançament i la possibilitat de participar en programes específics de suport a la recerca.

El sector biomèdic, a més, té una elevada capacitat de captació de recursos de tota mena, incloent-hi donacions i inversions del sector industrial (preferentment farmacèutic). En particular, és molt important l'activitat que es genera al voltant dels assajos clínics duts a terme a l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova i a l'Hospital Provincial.

4.2.2.2 El sector biomèdic a la UdL

La recerca del sector biomèdic a Lleida gira al voltant de l'Institut de Recerca Biomèdica de Lleida (IRBLleida). Aquest institut disposa d'uns 300 investigadors, entre personal de la UdL, de l'ICS i contractats. A més, cal tenir en compte els professionals mèdics i de l'àmbit de la infermeria que duen a terme la seva activitat a l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova (HUAV), a l'Hospital de Santa Maria (HSM) i al conjunt de centres d'atenció primària del sistema català de la salut de l'àmbit de Lleida.

La UdL va decidir ja fa uns anys desenvolupar l'IRBLleida com una aposta necessària per estructurar aquest sector i situar l'activitat de recerca que es feia a la Facultat de Medicina i, principalment, a l'HUAV, en el context català. La sintonia entre el Departament de Salut ha estat, en tot moment, molt bona, i l'IRBLleida va passar a formar part de la xarxa CERCA, amb una aportació anual d'uns 500.000 € per part dels departaments de Salut i d'Economia i Coneixement (DGR).

La consolidació de l'IRBLleida ha permès, entre altres coses:

- Estructurar la recerca biomèdica i afavorir, així, la transferència entre recerca bàsica i clínica.
- Oferir noves oportunitats al sistema sanitari, de manera que es puguin captar bons professionals disposats a venir a Lleida, amb la qual cosa s'enforteix la qualitat assistencial i la recerca clínica i translacional.
- Fer visible la recerca que es fa a la UdL en el sector biomèdic.
- Augmentar molt significativament l'impacte de la recerca biomèdica a Lleida, en termes de factor d'impacte total anual, segons que es mostra en la taula següent:

Any	Factor d'impacte total	Total articles	Factor d'impacte mitjà
2005	445	116	3,8
2006	448	152	2,9
2007	503	140	3,6
2008	526	181	2,9
2009	736	185	4,0
2010	809	202	4,0
2011	1018	209	4,9

4.2.2.3 Proposta estratègica

La recerca biomèdica té una importància fonamental pel seu impacte social. Sense perdre de vista que la finalitat última d'aquesta activitat ha de ser la capacitat d'oferir un sistema de salut potent i eficient, cal tenir en compte la importància de la recerca bàsica com a primer pas per a obtenir resultats d'aplicació pràctica. Aquest aspecte, present en qualsevol àmbit científic, és especialment important en l'àmbit biomèdic.

L'activitat de l'IRBLleida abraça els diferents aspectes de la recerca biomèdica, des dels models animals per a l'estudi de diferents patologies fins als processos diagnòstics i terapèutics que permeten millorar l'atenció hospitalària. La UdL ha d'apostar per desenvolupar aquest àmbit, en connexió, com es discutirà més endavant, amb la resta d'àmbits estratègics.

Un primer pas important és completar el procés d'acreditació de l'ISCIH. Aquesta acreditació permetrà consolidar definitivament el centre i fer un pas qualitatiu important en el context dels centres estatals. Amb tot, independentment del resultat, l'IRBLleida ha de plantejar el seu proper pla estratègic, en què cal prioritzar algunes línies d'acció. Com a estratègia a mitjà termini, i en clau UdL, és important que l'IRBLleida col·labori amb altres àmbits per tal de desenvolupar aspectes decisius. Per exemple, s'han dut a terme trobades de recerca entre l'IRBLleida i Agrotecnio a fi d'identificar línies complementàries de treball que vagin més enllà de col·laboracions puntuals entre diferents equips.

Per tant, la UdL aposta per continuar enfortint l'IRBLleida, per consolidar-lo dins del panorama estatal i per aconseguir que sigui un dels actors principals de la recerca a la UdL.

4.2.3 Tecnologia i sostenibilitat

4.2.3.1 Importància del sector

La sostenibilitat és un dels actuals factors clau de l'èxit d'una societat, especialment en temps de crisi i incertesa com els actuals, i encara serà més clau atès que ens encaminem a una època en què els recursos disponibles són finits, i d'això, precisament, tracta la sostenibilitat. De fet, una definició simple i immediata de sostenibilitat és la que diu que la sostenibilitat és la capacitat de perdurar, és a dir, una activitat humana serà sostenible si som capaços de fer-la de manera sostinguda en el temps. Evidentment això implicarà, entre altres coses, emprar recursos fàcilment renovables o reposables.

Un dels pilars fonamentals per assolir aquesta desitjada sostenibilitat és l'ús intensiu de les noves tecnologies (nous materials, TIC, noves fonts d'energia, etc.). És amb aquesta ambició en la ment que neix INSPIRES, amb l'objectiu de crear un centre que, mitjançant les sinergies que sorgeixen entre els grups de recerca existents, contribueixi a fer que la nostra societat sigui sostenible a llarg termini a partir de solucions basades en nous desenvolupaments tecnològics i en el seu ús raonable i eficient.

Actualment tots els negocis dels diferents sectors apliquen nous desenvolupaments tecnològics i haurien de complir la condició, actualment ineludible, de ser també sostenibles. Per aquest motiu, podem dir que l'àmbit és estratègic per a les institucions i les empreses, que és clau per ajudar a la creació de llocs de treball, està en alça, presenta innumerables reptes per a la societat i es troba en ple procés de millora i adequació.

Algunes dades numèriques que proven la importància de l'aplicació de la tecnologia sostenible en els diferents sectors són les següents:

- Catalunya ha exportat productes industrials per valor de 14.184,2 milions d'euros el quart trimestre de 2012, quantitat que representa un augment interanual del 8,6%. Segons el contingut tecnològic, tots els nivells mostren taxes de variació positiva, menys el nivell tecnològic mitjà-baix, que disminueix el 10,8% interanual (font: IDESCAT).
- El nombre d'empreses amb activitats innovadores va ser de 5.334 a Catalunya l'any 2010. D'aquestes empreses, el 36,9% va destinar la despesa a R+D interna i el 20,7% a despesa en R+D externa. Cal destacar que el 51,9% d'empreses va decidir gastar en compra de maquinària i equips; el 40,6%, en formació, i el 23,5%, en comercialització. El nombre d'empreses innovadores en els darrers tres anys ha estat de 6.918, dada que representa el 21% sobre el total d'empreses. Segons el tipus d'innovació, es mostra una major tendència pel procés, seguit de la innovació de producte (font: IDESCAT).
- L'any 2012 la població ocupada a Catalunya va disminuir el 6,2% respecte a l'any anterior. El sector de serveis, que aplega el major nombre d'ocupats (2.109,2 milers), va registrar una variació interanual del -4,8% en el seu conjunt. La construcció va disminuir el 21%; l'agricultura, el 8%, i la indústria, el 5,1% en relació amb el 2011 (font: IDESCAT).

Actualment els índex d'ocupació són molt baixos, a causa de la conjuntura econòmica. Malgrat això, l'ocupació dels experts en tecnologies, especialment enginyers, és elevada; en sectors com el de les TIC, l'índex d'ocupació és del 91% de titulats. Tot i així, l'aplicació de les TIC continua sent una de les professions més demanades.

La Unió Europea també considera aquest sector com a estratègic. Una prova d'aquest fet és l'establiment dels objectius per l'Horitzó 2020. Es destinaran un gran nombre de recursos per realitzar recerca en diversos sectors, amb l'objectiu d'augmentar la competitivitat de les empreses i la sostenibilitat dels recursos, principalment:

- La salut, el canvi demogràfic i el benestar;
- La seguretat alimentària, **l'agricultura sostenible**, la recerca marina i marítima i la bioeconomia;
- **L'energia segura, neta i eficient;**
- **El transport ecològic i integrat;**
- **Societats inclusives**, innovadores i **segures;**
- Acció per al clima, **eficiència dels recursos** i matèries primeres.

4.2.3.2 Importància del sector a la UdL

La UdL té una bona posició en aquest sector i hi contribueix àmpliament. La recerca en diverses d'aquestes àrees va promoure la creació del centre INSPIRES. L'Institut Politècnic d'Innovació i Recerca en Sostenibilitat – **INSPIRES** és un centre de recerca propi de la UdL que neix de la unió dels antics centres de recerca **CRETESOS** i **CCP**. És un institut multidisciplinari que posarà especial atenció a la recerca al voltant de la millor gestió energètica, l'eficiència, la usabilitat, la seguretat, la computació d'altres prestacions o la resolució i optimització de problemes, entre altres línies.

Dins de l'àmbit podem englobar diversos sectors en què la UdL desenvolupa recerca a través del centre INSPIRES, alguns dels quals són els següents: **Construcció, Maquinària i Equips Mecànics, Tecnologies de la Informació i la Comunicació, Energia, Seguretat Informàtica i Seguretat de les Comunicacions o Serveis Tecnològics**.

4.2.3.3 Proposta estratègica

Globalment, l'aposta estratègica que es fa recull la necessitat d'una aplicació assenyada de la tecnologia per tal d'aconseguir un desenvolupament sostenible, tenint en compte la necessitat de treballar en grans reptes associats amb la gestió del medi, l'aprofitament de recursos i l'eficiència dels processos.

Aquest àmbit ha de dialogar obertament amb la resta, tenint en compte el paper central de la tecnologia en el desenvolupament de solucions per al món rural, l'activitat agroalimentària, la salut, el desenvolupament territorial, etc. L'aplicació del concepte *smart*, molt important en les polítiques de la UE, a l'àmbit del territori rural i a l'activitat d'empreses agroalimentàries, és un dels aspectes fonamentals que s'han de considerar.

4.2.4 Desenvolupament social i territorial

4.2.4.1 Importància del sector

Les societats avançades es caracteritzen per la solidesa dels nivells de desenvolupament de les seves estructures econòmiques i pel grau de benestar social que han assolit i que beneficien la majoria de la ciutadania. Tanmateix, l'observació de la realitat a tots els països del nostre entorn posa de manifest que el desenvolupament de les forces productives, la capacitat d'innovació i de competitivitat, la dotació i qualitat de les infraestructures, la presència de serveis públics, la generació d'oportunitats laborals i l'accés a la cultura i a les institucions culturals són clarament divergents segons els diferents territoris que configuren cada país.

Des de l'Estratègia Territorial Europea de 1999 fins a l'Agenda Territorial de la Unió Europea 2020 (aprovada en una reunió ministerial celebrada a Hongria l'any 2011), passant pel "V Informe de Cohesió Econòmica i Social de la UE" (2011), plantegen la necessitat d'arbitrar accions polítiques que permetin, tant a la iniciativa pública com a la privada, disminuir aquestes bretxes territorials. És per això que a la política de cohesió (bàsicament centrada a reduir les distàncies en aquests àmbits entre els estats) cada cop més s'hi inclouen les polítiques de cohesió territorial (essencialment focalitzades a disminuir les diferències de nivells de desenvolupament i de vida entre les regions i els territoris), aguditzades tant per la mateixa naturalesa i característiques de la globalització com pels efectes socioeconòmics que en cada territori està suposant l'actual crisi econòmica i financera.

És aquí on una institució com la UdL, ubicada en un territori amb les particularitats demogràfiques i socioeconòmiques com les que té el territori lleidatà, ha d'exercir un paper protagonista en produir saber científic que forneixi les administracions, les empreses i la societat en el seu conjunt de coneixement i d'instruments capaços de fomentar un desenvolupament econòmic i territorial de bases sòlides i sostenibles en una Catalunya reequilibrada.

Per això mateix, la UdL, aprofitant les sinergies dels seus grups de recerca i dels seus investigadors de notable trajectòria en la investigació en els àmbits de les ciències socials i humanes, enteses en el seu sentit més ampli, decideix la seva alineació en una estratègia encaminada a respondre a les demandes de la societat i dotar-se per a aquesta finalitat, així com dotar la societat lleidatana i catalana d'un potent institut de recerca dedicat al desenvolupament social i territorial.

4.2.4.2 L'àmbit científic de les ciències socials i humanes a la UdL

La UdL disposa d'un nombre important d'investigadors i de grups de recerca de reconegut prestigi acadèmic i social en els àmbits de les ciències socials i humanes, que, amb l'alineament de les seves recerques i la suma transversal de sinergies en projectes de recerca bàsica i aplicada, poden contribuir al desenvolupament econòmic, social i territorial.

Actualment, la UdL disposa de quasi 200 investigadors agrupats en quinze grups consolidats de primer nivell reconeguts per la Generalitat de Catalunya en el terreny de les ciències socials, econòmiques i humanes, als quals hem d'afegir les desenes d'investigadors que formen nou grups consolidats de la UdL, els més de quatre grups emergents de la Generalitat i quatre d'emergents més, definits segons els paràmetres de la nostra pròpia universitat.

Aquesta evident potència investigadora ha permès, d'una banda, la captació competitiva d'una important quantitat de recursos a través de les diverses convocatòries, destinats en molts casos a desenvolupar projectes de recerca bàsica, alhora que ha impulsat de manera creixent projectes de recerca aplicada lligats a contractes amb administracions públiques i entitats privades. D'altra banda, ha facilitat la difusió significativa de tota aquesta tasca investigadora mitjançant nombroses publicacions rellevants, tant nacionals com internacionals.

4.2.4.3 Proposta estratègica

Un dels reptes més importants de la UdL és la consolidació i l'enfortiment de la recerca bàsica i aplicada, qualitativament i quantitativament, en els àmbits generals que corresponen a les ciències socials i a les humanitats, tal com s'estableix en el **Pla Estratègic de la UdL 2013–2016**.

Actualment la UdL disposa de dos centres propis —el Centre d'Estudis Jurídics Europeus i Mediació (CEJEM) i l'Institut de Recerca en Identitats i Societat (IRIS)—, formats per grups de recerca competitius amb una trajectòria de recerca important. A partir de l'experiència acumulada i considerant la conveniència de consolidar un centre amb capacitat per jugar un important paper de lideratge en l'àmbit de les ciències socials i les humanitats, la UdL considera estratègic, tal com s'ha fet en altres àmbits, dotar-se d'una estructura que permeti alinear tot aquest capital de recerca i posar-lo al servei del desenvolupament econòmic, social i territorial, no només de Lleida, sinó de qualsevol territori. Aquesta aposta es concreta en la possibilitat de formar un **Institut de Recerca per al Desenvolupament Social i Territorial** (nom provisional).

Aquí és on poden interactuar els grups de recerca que operen des de la història, l'economia, la geografia, l'antropologia, l'arqueologia, la història de l'art, el dret, les ciències de l'educació, la sociologia, els coneixements lingüístics i literaris de les filologies o d'altres ciències socials i humanístiques que, tot i assumir les seves respectives capacitats d'autonomia, decideixin convergir en la creació i en el desenvolupament d'un gran institut d'investigació que, a mitjà termini, ha de convertir-se en una institució de recerca de primer nivell català i espanyol.

Amb aquesta aposta es vol garantir la possibilitat de l'alineament d'esforços de diferents investigadors, augmentar la capacitat dels projectes de recerca i anar, allí on sigui possible, cap a escales d'acció més àmplies, tot sumant sinergies en temes d'investigació que siguin més transversals. A més, la reunió d'investigadors de diferents àmbits de les ciències socials i les humanitats ha de permetre la multidisciplinarietat necessària per enfrontar-se amb rigor i garanties a alguns dels reptes que té plantejats la societat contemporània, i que són clau per posar en marxa polítiques de desenvolupament social i territorial.

5 Pla de Recerca de la UdL

5.1 Consideracions generals

Tot i disposar de la capacitat de recerca esmentada amb més detall en el punt 2, és clar que **la massa crítica disponible a la UdL no és suficient per assolir nivells altament competitius en tots els àmbits**. A més, la competència de grans universitats i instituts en molts dels àmbits en què podem destacar i la situació econòmica global fan que sigui complicat assolir un nombre més alt d'investigadors d'alt nivell a mitjà termini.

D'altra banda, el creixement lligat a l'activitat docent serà pràcticament nul en els propers anys, cosa que fa més necessari **dissenyar una estratègia lligada a l'enfortiment de la recerca existent i a la captació de recursos externs**. Aquesta estratègia ha de tenir en compte que aquesta situació es repeteix en moltes universitats i que, bàsicament, tots competim pels mateixos recursos. Per tant, **cal una proposta diferenciada que, prenent com a base la realitat dels resultats demostrables**, sigui capaç d'obrir noves possibilitats que ens distingeixin de la resta.

Sense que signifiqui desaprofitar les oportunitats que puguin sorgir a curt termini, és molt important disposar d'una planificació a mitjà termini que ens permeti **triar les accions més adients** que ens ajudin a assolir objectius importants. Es tracta de redirigir l'activitat de recerca per tal que **la UdL jugui un paper rellevant en les seves àrees d'especialització**.

En qualsevol cas, cal pensar en un recorregut en què puguem **reconèixer certes fites** que serveixin de mesura de l'avenç general i alhora de guia per prendre decisions en moments concrets. D'acord amb això, el **model de recerca** que es proposa considera els següents punts fonamentals:

- **Identificar reptes transversals que requereixin l'expertesa en diferents àmbits i que puguin acabar en actuacions socialment rellevants.** La col·laboració entre diverses especialitats ha de permetre encarar problemes de gran abast social i científic que s'han de convertir en una **imatge de marca de la capacitat de la UdL** per intervenir en els grans debats del nostre temps. En aquest sentit, caldrà establir un marc de discussió sobre quins són els reptes més adients i de quina manera s'encaren. L'objectiu és aconseguir una integració dels diferents grups més enllà de la seva especialització i adscripció concreta a un departament o facultat. Cal trencar amb la idea d'especialitat lligada als estudis i afavorir la reflexió conjunta sobre problemes rellevants en l'àmbit social.
- **Cercar la innovació en la força de la interacció entre àmbits del coneixement.** La UdL aposta per fomentar la interacció entre àmbits com una manera d'enfortir les capacitats dels grups. La innovació ha de sorgir de la capacitat d'incorporar idees i tècniques d'àmbits diversos.

- **Apostar per la creativitat, començant per l'etapa de formació dels estudiants i acabant pels projectes de recerca.** Cal fomentar la generació de noves idees que puguin obrir noves perspectives de recerca i innovació. El foment de la curiositat, l'esperit crític, la interdisciplinarietat i el rigor ha de ser considerat en totes les etapes de formació i d'activitat de recerca.
- **Identificar quins investigadors poden jugar un paper de lideratge.** El desenvolupament de grans projectes requereix un lideratge definit que sigui capaç de dirigir l'activitat i coordinar-la de manera adient. En aquest sentit, la UdL ha de facilitar el lideratge científic, establint els incentius necessaris per assegurar l'èxit de les diferents iniciatives.
- **Incentivar les col·laboracions internacionals.** L'augment de col·laboracions internacionals és un dels objectius més importants del model de recerca de la UdL. Per aconseguir-ho, cal afavorir la presència dels nostres investigadors en les diferents iniciatives en l'àmbit europeu i facilitar la gestió de projectes mitjançant programes específics. Tenint en compte la complexitat d'aquests projectes, cal impulsar l'oficina de projectes i facilitar la participació dels nostres grups en consorcis internacionals.
- **Afavorir un procés de fusió de grups de recerca per assolir una dimensió crítica suficient per desenvolupar projectes rellevants.** La integració dels grups de recerca en centres i instituts ha de ser un primer pas per a la fusió d'aquells grups que no puguin assolir una dimensió mínima que els permeti accedir a recursos de recerca (projectes, contractes, etc.). La creació de grups multidisciplinaris, en la línia que proposa el Ministeri, pot ser una alternativa molt interessant que cal explorar en detall.
- **Afavorir la incorporació de nous investigadors i grups aprofitant els diferents programes nacionals i internacionals.** La incorporació de nous investigadors que puguin contribuir al relleu generacional i a l'enfortiment de les línies de recerca existents a la UdL és un **aspecte cabdal** per garantir l'èxit del Pla de Recerca.
- **Integrar recerca i docència en un model propi de la UdL, per tal de formar futurs professionals capaços de jugar un paper rellevant en la generació de coneixement.** La recerca i la docència, en tots els nivells, són dos aspectes fonamentals de l'activitat universitària.
- **Intensificar la connexió amb el sector productiu,** aprofitant els programes de doctorat industrial.
- **Compromís amb la institució.** La UdL és un projecte comú en tots els àmbits, i especialment ha de ser-ho en l'àmbit de la recerca. En aquest sentit, la planificació, la definició d'objectius institucionals, la presència en llocs clau, etc. són tasques que pertocuen a tots.

D'acord amb aquestes consideracions, **els objectius principals que es volen assolir amb el Pla de Recerca són:**

- **Aconseguir una col·laboració efectiva entre els diversos àmbits de recerca de la UdL.**
- **Liderar projectes de gran abast científic i social.**
- **Posicionar la UdL com a especialista reconegut en àmbits concrets.**
- **Aconseguir un model de recerca que tingui continuïtat en els propers anys.**
- **Projectar una imatge de la UdL de manera que es reconegui el valor de col·laborar-hi, treballar-hi i pertànyer-hi.**
- **Difondre l'activitat de recerca de la UdL de manera efectiva.**
- **Fomentar la cultura de l'excel·lència en l'àmbit de la recerca.**
- **Establir relacions nacionals i internacionals que ajudin a situar-nos en el context de les decisions sobre política científica.**
- **Aconseguir recursos que ara no captem.**¹⁶
- **Aconseguir que el nostre model de recerca sigui reconegut i impulsat per les institucions.**

5.2 Proposta estratègica bàsica

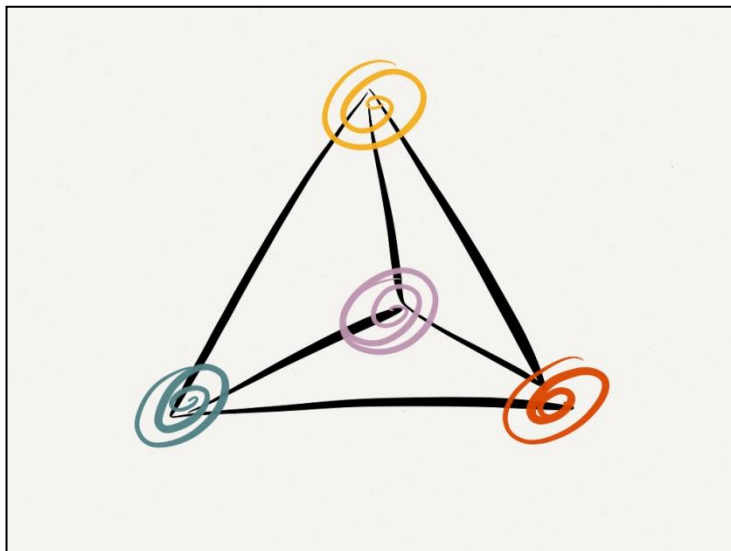
En funció de l'activitat actual dels grups, tenint en compte el que s'ha exposat anteriorment i considerant les estratègies institucionals que s'indiquen en l'apartat 3, la **proposta estratègica bàsica** que es fa per a la recerca a la UdL és la següent:

- **Consolidar quatre centres de recerca** que siguin referents de l'activitat en el quatre àmbits bàsics: **Agroalimentació (Agrotecnio)**, **Biomedicina (IRBLleida)**, **Tecnologia i Sostenibilitat (INSPIRES)** i **Desenvolupament Social i Territorial**. Aquests centres han de ser els motors de l'activitat de recerca a la UdL.
- Fomentar la **identificació de grans reptes socials i científics** que serveixin de punt de trobada de diferents grups i àmbits, per definir una **especialització** de la UdL basada en la capacitat d'aportar solucions i de generar coneixement innovador.
- **Incentivar la col·laboració** entre els quatre àmbits principals, de manera que s'estableixi una xarxa de col·laboració que inclogui tots els grups i especialitats i que permeti abordar aquests grans reptes.
- **Garantir la presència i el lideratge** en les activitats del Campus d'Excel·lència Internacional **IBERUS**, el Parc Científic i Tecnològic Agroalimentari (**PCiTAL**) i **GlobalLleida**.

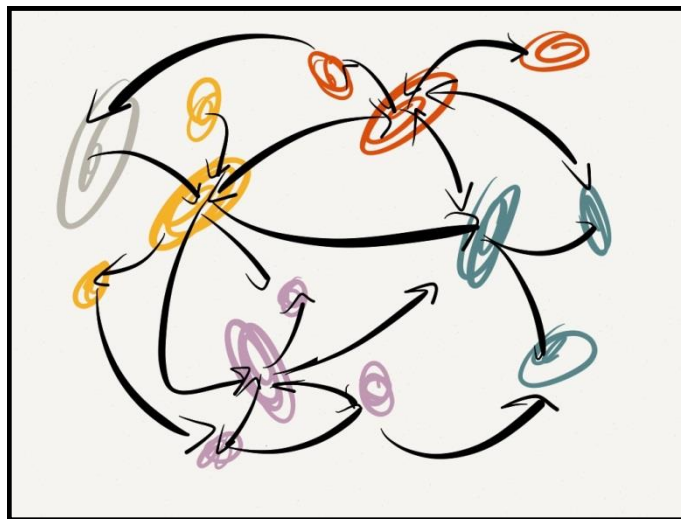
¹⁶ A més dels fons europeus, cal considerar la importància d'iniciatives privades, l'enfortiment de les relacions amb empreses, etc. A més, cal treballar conjuntament amb el Parc Científic i Tecnològic Agroalimentari de Lleida per tal de desenvolupar clústers empresarials que es coordinin amb el model de recerca.

5.2.1 El model des d'un punt de vista conceptual

Els quatre àmbits principals de recerca han d'interaccionar en projectes transversals que representin un avenç tant en ciència fonamental, fent progressar el coneixement, com en la resolució de problemes d'interès per a la societat, permetent una transferència de coneixement que ajudi a innovar en el terreny de les indústries la qual cosa fomentarà l'emprenedoria.

5.2.2 El treball en xarxa és fonamental

Els quatre centres de recerca han de ser motors de l'activitat i han de facilitar la interacció d'altres organitzacions, dins i fora de la UdL, que permetin construir una xarxa potent d'interaccions que sigui la veritable marca de la qualitat i la força de la recerca a la UdL.

6 Accions específiques associades amb el Pla de Recerca

Les accions generals del **Pla de Recerca** van dirigides a desenvolupar les idees bàsiques del Pla Estratègic de la UdL, amb l'objectiu final d'aconseguir un impacte real en l'activitat de recerca. En pensar quines accions podrien ser més indicades, cal tenir en compte que la UdL no és, *sensu estricto*, un organisme de finançament de la recerca. Per tant, les accions han de ser pensades en el sentit que representin un estímul per aconseguir desenvolupar la recerca de manera que es pugui accedir a finançament competitiu. **L'objectiu final, com s'ha dit anteriorment, ha de ser el de posicionar la UdL en el context internacional, impulsant l'activitat dels investigadors, grups i centres de recerca i aconseguint que destaquin en els seus àmbits d'especialització.**

6.1 Consolidació d'instituts i centres

Un punt important de l'estratègia que es planteja gira al voltant de la consolidació de quatre instituts/centres que **han ser la referència de l'activitat cadascun dels àmbits principals**. Aquest fet, però, no exclou que, en funció de les característiques pròpies de l'activitat de recerca de cada àmbit, puguin existir altres estructures (centres propis, centres TECNIO, càtedres Universitat–Empresa, etc.) que ajudin a completar una **xarxa de recerca potent i dinàmica**, capaç de respondre als reptes que s'han plantejat en aquest pla.

D'acord amb això, s'estableixen les següents **prioritats** en l'etapa de consolidació dels centres de referència per als quatre àmbits principals.

6.1.1 Accions comunes a tots els centres

- **Revisió de l'adscripció d'investigadors i grups.** La identificació de cada centre amb un àmbit estratègic no ha de determinar que només uns grups particulars de l'àmbit concret es puguin adscriure a un centre. En part, l'èxit del model està lligat a la capacitat de traspasar divisions basades en facultats i escoles en favor d'una agrupació que es fonamenti en l'activitat de recerca. En aquest sentit, s'incentivarà l'adscripció de grups als centres seguint un criteri d'activitat i col·laboració, en què puguin **coincidir en un mateix centre grups d'origens diversos**.
  - **Revisió de la normativa d'adscripcions (febrer de 2014)**
  - **Catàleg d'adscripcions (juny de 2014)**
  - **Actualització de la informació en el web de recerca (juny de 2014)**
  - **Jornada conjunta de presentació de línies estratègiques dels centres (juny de 2014)**
- **Consell de directors de centres de recerca.** Els directors dels centres de recerca, tant propis com participats, formaran un consell de directors que serà consultiu per establir les diferents accions d'estratègia científica relatives al desenvolupament del Pla de Recerca. El vicerector de Política Científica convocarà reunions periòdiques amb aquest consell a fi de fer un seguiment de les diferents accions i coordinar l'estratègia global dels centres.
  - **Primera reunió (gener de 2014)**

- **Participació dels directors dels centres en el òrgans de govern de la Universitat.** Caldrà estudiar la manera més adient perquè els centres de recerca, mitjançant els seus directors, participin en els òrgans de govern de la Universitat.
  - **Aquesta acció dependrà de les possibilitats de canvis estatutaris.**
- **Avaluació externa dels centres.** Cada centre haurà de disposar d'un comitè d'avaluadors externs que certifiqui la rellevància i l'oportunitat de les línies de treball del centre i que n'avaluï els resultats periòdicament. Els seus informes seran clau per disposar de finançament per part de la UdL i per impulsar-ne l'activitat.
  - **La majoria de centres ja disposen d'una o més avaluacions.** En tot cas, es farà una avaluació conjunta en funció de les propostes del Pla de Recerca (setembre de 2014).
- **Pla estratègic del centre.** Cada centre ha d'elaborar un pla estratègic propi que s'emmarqui en el Pla de Recerca de la UdL. El Vicerectorat de Política Científica facilitarà també els contactes entre centres i la identificació de línies estratègiques de col·laboració entre diversos centres.
  - **Cada centre haurà de disposar del seu pla estratègic (juny de 2014).**
  - **Definició d'estratègies conjuntes entre centres (setembre de 2014)**
- **Relació amb centres forans.** El Vicerectorat de Política Científica incentivarà les accions necessàries per tal que els centres estableixin relacions amb centres forans, especialment pel que fa a preparar projectes de gran abast, tant nacionals com internacionals.
  - **Programa d'accions estratègiques (primera convocatòria, gener de 2014)**
- **Finançament de centres.** El Vicerectorat de Política Científica presentarà un pla de finançament de centres que tindrà en compte els objectius generals del Pla de Recerca i les possibilitats pressupostàries.
  - **Discussió de la proposta (primera reunió del Consell de Directors)**
- **Identificació d'autors en treballs i altres resultats de la recerca.** Es proposarà una normativa que reguli de quina manera els autors d'un treball han de fer referència a la seva condició de membres de la UdL i d'un centre de recerca a fi de facilitar el còmput de la producció científica anual.
  - **Gener de 2014**

6.1.2 Centres participats

- **Establiment de convenis específics que regulin l'adscripció d'investigadors de la UdL a centres participats i la gestió dels projectes i col·laboracions.** El centres CERCA (en el nostre cas, Agrotecnio, CTFC i IRBLleida) són centres regits per un patronat que aprova les línies estratègiques proposades per les seves direccions. L'adscripció d'investigadors de la UdL a aquests centres s'ha de regular en convenis específics que permetin una col·laboració eficaç i el manteniment de compromisos entre institucions. Es definirà un marc general de relació de la UdL amb aquests instituts a fi d'encaixar-hi tan bé com sigui possible els interessos de totes les parts.
  - **Presentació de la proposta (desembre de 2013)**
  - **Revisió de convenis particulars (febrer de 2014)**
- **Suport als centres participats.** Com a membre del patronat dels diferents centres, la UdL donarà suport a totes aquelles iniciatives que permetin enfortir els diferents centres, especialment pel que fa a la seva consolidació a la xarxa CERCA, particularment:
  - **Acreditació de l'IRBLleida per part de l'ISCIII (primer trimestre de 2014)**
  - **Avaluació CERCA d'Agrotecnio (2015)**
  - **Revisió de convenis particulars (febrer de 2014)**

6.1.3 INSPIRES

Des de la seva recent creació, el centre INSPIRES ha iniciat un conjunt d'activitats que l'han de portar a consolidar-se com a referent en les tecnologies que han de contribuir a assolir els objectius de creixement intel·ligent i sostenible, els quals es troben a la base de les propostes de l'H2020. En aquest sentit, INSPIRES, juntament amb grups de recerca d'ETSEA i d'altres àmbits que puguin estar-hi interessats, ha de jugar un paper central en l'aplicació d'aquestes tecnologies al món rural. Les fites immediates són els següents projectes de col·laboració:

- Consolidar la proposta AgroSmart, amb participació de grups d'ETSEA, del PCiTAL i de GlobalLleida (**gener de 2014**).
- Identificar les possibilitats de lideratge en altres projectes transversals (**gener de 2014**).

6.1.4 Creació de l'Institut de Recerca per al Desenvolupament Social i Territorial

La posada en marxa d'aquest nou institut de recerca demana una etapa de reflexió i planificació que permeti identificar-ne les línies de treball prioritàries, el seu encaix en el Pla de Recerca, les seves sinergies amb la resta d'àmbits, etc.

Sense excloure que s'hagin de considerar altres aspectes, i sempre subjectes a les modificacions necessàries en funció dels avenços que s'aconsegueixin en cada fase, sembla raonable organitzar el procés d'acord amb els punts següents:

- **Constitució d'un grup de treball que actuï de coordinador de la proposta, a partir de la identificació dels grups de recerca inicialment interessats a formar part de l'Institut.**
  - Es convocarà els responsables de tots els grups de recerca de l'àmbit de les ciències socials per tal d'iniciar el procés.
  - Es definirà un grup coordinador i uns responsables de la redacció de la proposta d'Institut.
- **Primera proposta dels objectius de recerca de l'Institut a partir d'una anàlisi de les fortaleses dels grups i de les oportunitats estratègiques lligades a les propostes del Pla de Recerca.**
  - El Vicerectorat de Política Científica facilitarà informació sobre els grups i la seva activitat científica.
  - El Vicerectorat de Política Científica facilitarà informació sobre les línies prioritàries de les diferents institucions que siguin d'interès per a la discussió.
- **Discussió de línies de treball i possibles col·laboracions.**
- **Identificació de projectes motrius que puguin caracteritzar l'activitat del centre i la seva possible interacció amb altres àmbits.**
  - L'equip coordinador farà una proposta sobre els projectes que poder ser motrius de l'activitat de l'Institut.
- **Elaboració de la proposta i del reglament i aprovació per part del Consell de Govern.**
  - L'equip coordinador elaborarà una proposta final que inclourà l'estratègia general de l'Institut i el seu reglament, d'acord amb la normativa de creació de centres propis de la UdL.
  - La documentació es valorarà a la Comissió de Recerca i es portarà al Consell de Govern per aprovar-la.
- **Inici d'activitat.**

6.2 Definició de projectes transversals

El Vicerectorat de Política Científica incentivarà trobades conjuntes entre investigadors de diferents àmbits per debatre sobre problemes globals que puguin abordar-se en col·laboració amb grups de diferents àmbits. En aquest sentit, les propostes concretes es concentren en les següents qüestions:

- **El reptes transversals han de ser socialment rellevants i han de representar un repte científic important.** En aquest sentit es proposarà un programa de trobades entre grups a fi de posar en comú els diferents projectes i per identificar els reptes que poden ser d'interès general.
  - **Inici del programa (gener de 2014)**
- **S'estudiaran totes les propostes de treball que tinguin un ampli suport de grups de diferents àmbits sense cap limitació temàtica.** Les premisses que es consideraran per tal d'afavorir una proposta inclouran aspectes com la seva rellevància social i científica, la possibilitat de lideratge de la UdL, la base de grups que poden contribuir a la seva realització, etc.
  - **Obert (2014–2015)**
- **Treballar perquè aquests reptes es converteixin en signes d'identitat de la recerca que es fa a la UdL.** El model de recerca que es proposa té com un dels seus objectius principals el de treballar per al reconeixement de la recerca que es fa a la UdL. Proposem que aquest reconeixement vingui a partir de la capacitat per intervenir en els grans debats científics i socials.
  - **Elaborar un document de presentació (2014–2015)**
- **Internacionalització de les accions.** L'activitat de recerca que es generi al voltant d'aquest model ha de portar-nos a trobar col·laboracions amb entitats europees de prestigi. Per tant, han de ser reptes suficientment importants per poder competir per recursos europeus.
  - **Obert (2014–2018)**
- **Impacte social.** Cal cercar reptes amb un impacte social que faciliti el reconeixement de la UdL com un agent fonamental per al territori.
  - **Obert (2014–2018)**

6.3 Consolidació de grups

L'èxit del model de recerca que es proposa depèn, en gran manera, de la possibilitat de mantenir i afavorir l'activitat dels grups de recerca. En aquest sentit, cal ajudar a **consolidar els grups** mitjançant diferents accions, entre les quals destacaríem **els ajuts per a contractes d'investigadors en formació i altre personal de suport, ajuts mitjançant infraestructures de recerca (serveis científics i tècnics, vegeu l'apartat 6.6) i ajuts per a la mobilitat.**

- **El programes d'ajuts per a contractes d'investigadors en formació** són una prioritat de la UdL. La Universitat, conscient de la seva importància, complementa les convocatòries externes amb una convocatòria pròpia a la qual el Vicerectorat de Recerca destina bona part dels seus recursos, de manera que permet, a la pràctica, duplicar els contractes d'investigadors en formació. Aquest programa està **lligat a la captació de projectes per part dels grups**, ja que aquests projectes han de fer viables les activitats de recerca dels investigadors en formació, però, a la vegada, l'impuls que els investigadors en formació donen al projecte ha de permetre millorar la competitivitat del grup i facilitar la renovació i la captació de nous projectes.
  - **Convocatòries anuals del Vicerectorat de Recerca**

- El Vicerectorat de Recerca ha posat en marxa programes de contractació postdoctoral en la mesura de les possibilitats pressupostàries. En particular, es considera estratègic el **suport als contractes postdoctorals Ramón y Cajal**. Aquests contractes els cofinancen el MINECO i les universitats o centres d'incorporació, en percentatges que han anat canviant en diferents convocatòries. La UdL planteja, sempre que ho permetin les disponibilitats pressupostàries, signar tots els acords dels investigadors que superin l'avaluació Ramón y Cajal, que manifestin els seu interès d'incorporació a la UdL pels cinc anys de vigència del contracte i que tinguin grups a la UdL que vulguin incorporar-los. La UdL, però, no pot garantir-ne l'estabilització un cop finalitzat aquest termini, si bé la superació de l'avaluació del Programa I3, la participació en el Programa Serra Húnter i l'avaluació de l'interès estratègic per a la UdL de les activitats desenvolupades durant el Programa RYC són elements rellevants que seran considerats per facilitar la participació en un procés d'estabilització.
  - **Anual en funció dels recursos**
- Els contractes postdoctorals Juan de la Cierva, Beatriu de Pinós i Marie Curie no comporten despeses per a la institució. El Vicerectorat de Recerca i el de Política Científica de la UdL portaran a terme **accions de promoció** d'aquests contractes entre el grups i centres de recerca participats.
  - **Anual**
- El Programa ICREA és una oportunitat que tenen els grups i la UdL per a la incorporació/retenció d'investigadors sèniors amb un alt perfil investigador. Malgrat l'oportunitat que suposa l'oferta actual d'uns 280 contractes ICREA Sènior i d'uns cent contractes del Programa ICREA Acadèmia, l'èxit de la UdL en aquests programes és relativament baix. De tota manera, l'experiència és molt positiva. En aquest sentit, tant els investigadors ICREA com els professors ICREA Acadèmia contribueixen de manera molt significativa a millorar la competitivitat d'àmbits diversos i són un exemple que cal seguir. Admetent que no és fàcil, **cal engegar accions proactives de cerca de possibles candidats que es puguin presentar a les convocatòries d'aquest programa amb garanties**.
  - **Inici del programa (gener de 2014)**
- Cal plantejar també accions de suport a la consolidació dins de la perspectiva d'oferta docent que fa la UdL. D'acord amb el Pla Estratègic, **la recerca és una de les fons principals de la docència**, de manera que a la llarga no podrem defensar l'oferta formativa sense una bona recerca darrere. Cal no oblidar que la UdL es vol situar amb un model docent i de recerca propis per tal de ser una de les universitats competitives del nostre àmbit. **En aquest context, la incorporació dels millors investigadors, prioritzant la seva projecció de futur i el màxim nivell, ha de ser la directriu principal d'aquests programes**.
  - **A discutir un cop aprovat el Pla de Recerca i el document de reforma de graus**
- El procés de consolidació d'instituts i centres ha de comportar, com a resultat addicional, la **consolidació de grups de dimensió suficient** per tenir èxit en les convocatòries de projectes. Per bé que no hi ha cap garantia d'èxit, és clar que els grups que puguin presentar projectes més ambiciosos tenen més possibilitats d'aconseguir finançament.
  - **Lligat a les estratègies de cada centre**

- D'altra banda, cal tenir en compte la **necessitat de posar en marxa projectes europeus**. Aquesta possibilitat depèn, en gran manera, de les relacions personals que els membres del grups puguin establir amb grups d'altres països. Per tant, s'haurà de **fomentar la participació en reunions** en què es puguin treballar aquestes relacions i facilitar intercanvis de recerca i reunions preparatòries de projectes.
  - **Propostes de participació en projectes europeus**. La participació en la primera convocatòria, que s'obre l'11 de desembre de 2013, pot ser complicada. S'ha de treballar per assegurar una bona participació tan aviat com sigui possible.
  - **Programa per incentivar propostes de projectes (gener de 2014)**
- Cal **engegar accions específiques per identificar col·laboradors externs** que puguin afavorir l'activitat dels grups existents. En un primer pas, aquestes col·laboracions poden ajudar a alleugerir la manca d'investigadors. A més, obren la porta a possibles projectes internacionals, que són clau per al finançament en els propers anys.
  - **Programa per incentivar col·laboracions externes (gener de 2014)**
- Complementàriament, **cal fomentar la participació en xarxes col·laboratives i l'establiment de vincles de recerca i formació amb instituts de recerca de referència internacional**. S'estudiarà la possible incorporació de científics rellevants mitjançant dobles adscripcions. Aquesta possibilitat podria facilitar el reforçament de determinades línies de recerca i l'establiment d'aliances estratègiques amb institucions foranes que ajudessin a la projecció internacional de la UdL.
  - **Proposta de programa de dobles adscripcions (març de 2014)**
  - **Identificació de possibles candidats (2014–2018)**
  - **Incorporació de dobles adscripcions (2014–2018)**
- Reconeixent la importància que tenen els projectes com a motor de la recerca, i les limitacions en la captació de talent a nivell postdoctoral i sènior, la UdL ha iniciat un **programa d'intensificació a la recerca** en forma de convocatòria adreçada al personal de la plantilla per seleccionar PDI que vulgui fer un esforç especial en la sol·licitud de grans projectes (projectes europeus del programa marc o projectes de l'ERC) i en la captació de candidats per a les convocatòries JdC, RYC i ICREA. Les persones seleccionades tindrien una docència més concentrada i reduïda durant els dos anys de durada del programa. La participació en aquest programa s'ofereix per a investigadors sènior i júnior en modalitats separades i s'estén a àrees deficitàries de recerca a fi de buscar nuclis que puguin ser també motors d'activitats en aquestes àrees o departaments.
  - **Iniciat el 2013. Anual.**

6.4 Participació en projectes europeus

La participació en projectes europeus és una peça clau de l'estratègia de futur de la recerca a la UdL. En aquest sentit, un punt important és disposar de la informació adient per fer un seguiment de convocatòries i cercar col·laboradors.

- Cal **disposar d'un conjunt de persones que segueixin de manera acurada els diferents programes i que n'identifiquin les oportunitats**. Des de sempre, l'entorn europeu ha estat molt complex pel que fa a convocatòries de projectes, però també cal dir que hi ha moltes oportunitats. Puntualment, caldrà considerar la possibilitat de disposar d'assessors externs que facilitin contactes amb les diferents oficines europees.
  - **Gener-març de 2014**
- Un dels objectius principals de l'H2020 és simplificar al màxim els diferents tràmits, unificant algunes convocatòries i reduint-ne els controls. Per tant, serà fonamental disposar de la informació al dia i formar un **equip professional** que sigui capaç d'orientar degudament els investigadors.
  - **Gener-març de 2014**

6.5 Visualització de la recerca que es fa a la UdL

La participació dels nostres investigadors en congressos internacionals i en organismes de decisió de la recerca en l'àmbit nacional i internacional és una primera via a fi de visualitzar l'activitat de recerca que es fa a la UdL. **Amb tot, calen accions específiques perquè els resultats de la recerca es visualitzin àmpliament.** Amb aquest objectiu, es proposa:

- **Promoure la publicació de resultats en revistes i publicacions del màxim nivell en tots els àmbits.** Un primer nivell de visualització de resultats és la seva publicació en l'entorn professional. En aquest sentit, cal estimular la publicació dels resultats en el màxim nivell que sigui possible, i facilitar si cal la correcció d'originals i la traducció a altres llengües.
  - **Ajudes a la correcció de manuscrits (2014–2018)**
- **Enfortiment de la imatge de marca de la UdL en els àmbits propis de recerca.** S'elaborarà un document explicant quins reptes globals diferencien la UdL i es faran explícits els resultats i els objectius que es persegueixen.
  - **Elaboració d'un document-resum de l'activitat de recerca (abril de 2014). Actualització anual.**
- **Renovació del web de recerca** per tal d'explicar amb la major claredat possible l'estructura de recerca de la UdL, els seus objectius i els principals resultats.
  - **Proposta del mapa del web de recerca (febrer de 2014)**
  - **Remodelació del web (finalització: maig de 2014)**
  - **Resum de les aportacions més rellevants de cada any en recerca. Actualització en la pàgina web. Breu explicació de cada aportació per part del grup (maig de 2014). Manteniment constant.**
- **Elaboració d'un catàleg amb les aportacions més importants en tots els àmbits de recerca**, explicant la seva importància per a la societat en el context de l'avenç científic. Aquest catàleg ha de ser una presentació a la societat de la capacitat de recerca de la UdL.
  - **Lligat amb el punt anterior**

- **Definició d'una política activa de presència en els mitjans de comunicació.** Es negociarà la possibilitat de disposar d'espais divulgatius fixos en la premsa per explicar els diferents projectes i resultats de la recerca de la UdL.
  - **Gener de 2014**
- **Organització de jornades de presentació de resultats i de divulgació científica** amb l'objectiu d'apropar la recerca a la societat.
  - **Febrer de 2014. Anual.**
- **Participació en la Setmana de la Ciència.** Cal elaborar una proposta general que permeti organitzar activitats durant aquesta setmana a fi d'obrir l'activitat de recerca de la UdL a la societat lleidatana. Cal que cada any es faci el mateix cicle.
  - **Preparació de la proposta (febrer)**
  - **Elaboració d'activitats (juliol)**
  - **Participació en la Setmana de la Ciència (novembre)**

6.6 Serveis científicotècnics

Els serveis científicotècnics són fonamentals per posar a disposició dels diferents grups els aparells i les tècniques necessaris per a la seva recerca i que queden fora de l'abast del grup. Així, la consolidació dels serveis científicotècnics ha estat una política continuada de la UdL. La crisi actual ha determinat que sigui necessari plantejar-se l'optimització dels recursos dels serveis i la possible col·laboració amb serveis externs.

Dins d'aquesta política, proposem:

- **Valorar l'activitat dels diferents serveis a fi d'optimitzar-ne l'organització general.** A partir d'una anàlisi completa de l'activitat anual dels serveis, es proposaran els canvis necessaris per tal d'aprofitar al màxim els recursos, i garantir el servei i la qualitat dels resultats.
  - **Document de valoració (març de 2014). Anual.**
- **Planificar les inversions necessàries per a la renovació dels aparells.** Es farà una anàlisi econòmica de l'amortització dels aparells i de les necessitats de substitució i inversió a mitjà termini.
  - **Avaluació de les necessitats de renovació (març de 2014). Anual.**
- **Promoció a empreses i a altres universitats.** S'elaborarà un informe sobre la disponibilitat de tècniques d'interès per a les empreses i universitats a fi de fer promoció dels nostres serveis i ampliar les possibilitats d'utilització.
  - **Document de presentació a les empreses (abril de 2014)**
- **Estudiar la possibilitat de compartir serveis entre les universitats del Campus IBERUS.** Dins de les accions pròpies del Campus IBERUS, s'elaborarà un catàleg de serveis i s'oferiran en règim de reciprocitat a la resta d'universitats del Campus.
  - **En funció de les decisions de la Comissió de Recerca de Campus IBERUS**

6.7 Docència

Com ja s'ha indicat anteriorment, la recerca és una activitat fonamental per poder oferir una docència de qualitat. En aquest sentit, la formació de l'esperit crític dels nostres estudiants, basat en l'aproximació científica pròpia de cada especialitat, ha de ser la guia fonamental per a l'activitat docent. En el desenvolupament del pla propi corresponent al model docent que proposa la UdL, s'hi especifiquen en detall accions i estratègies per aconseguir aquest objectiu.

Des de la perspectiva del Pla de Recerca, volem ressaltar els aspectes següents:

- **Identificació de les fortaleeses de la UdL per a la formació d'especialistes d'àmbit internacional.** Això s'ha de traduir en formació de postgraus amb una presència internacional elevada, en col·laboració amb els grups de recerca i en sintonia amb l'estratègia del Campus IBERUS. L'objectiu és elaborar una oferta de postgraus que singularitzi la UdL i que sigui atractiva arreu.
  - **Primer semestre de 2014**
- **Planificació de noves titulacions.** Tot i que la planificació de noves titulacions és un procés llarg, la demanda de formació en aspectes frontera entre especialitats demana una adaptació ràpida de les universitats. En aquest sentit, la possibilitat de dissenyar dobles titulacions que permetin formar nous tipus de professionals en nous àmbits i obrir noves activitats de recerca i col·laboració és una possibilitat que cal explorar en detall.
  - **Primer semestre de 2014**
- **Aprofundir en l'oferta de treballs de pràctiques i de fi de grau a fi de captar i fidelitzar possibles estudiants de doctorat.** És necessari dedicar recursos de manera que els grups tinguin un suport suficient per tal d'oferir una formació que apropa l'alumne a la recerca i que pot representar el punt de sortida de la seva carrera investigadora.
  - **Estudi del cost d'aquestes activitats (primer semestre de 2014)**
  - **Valoració de les propostes dels diferents graus (2014)**
- **Doctorat.** La posada en marxa de l'escola de doctorat permet organitzar activitats transversals que han d'ajudar a una millor formació dels estudiants que es troben en aquesta fase.
  - **A decidir amb l'escola de doctorat (2014–2018)**
- **Cicles de seminaris de recerca.** S'incentivarà la programació de cicles de seminaris impartits per especialistes dels diferents àmbits i **adreçats al conjunt de la comunitat universitària** amb l'objectiu de fomentar la discussió multidisciplinària i el coneixement de les activitats de tots els àmbits del coneixement.
  - **Inici durant el primer semestre de 2014**

6.8 Enfortiment de les relacions amb el teixit industrial i productiu

Un dels objectius fonamentals del programa europeu H2020 és el d'establir una relació efectiva entre la recerca i l'activitat industrial. En aquest sentit, la participació d'empreses en grans consorcis i projectes és un requisit imprescindible per participar en aquests programes. Per tant, la UdL ha de plantejar-se accions específiques adreçades a aconseguir una relació fructífera amb els sectors productius que afavoreixin la transferència de coneixement a la societat.

Per tal d'aconseguir aquest objectiu, i en coordinació amb les accions que es preveuen des del Vicerectorat de Planificació, Innovació i Empresa, es proposen les següents accions:

- **Enfortir el paper de les càtedres empresa.** Les càtedres empresa són un bon instrument per establir una connexió efectiva entre la universitat i el món empresarial. Les càtedres existents actualment dibuixen un ventall d'activitats que permeten desenvolupar accions a mig camí entre la recerca bàsica, la formació adreçada al món empresarial i la transferència de tecnologia. Juntament amb el Vicerectorat de Planificació, Innovació i Empresa, s'impulsarà la creació de noves càtedres i es treballarà per la seva interacció efectiva amb la resta d'estructures de recerca.
  - **Informe de l'activitat de cada càtedra (anual, cada mes de desembre)**
  - **Visibilitat en el web de recerca (maig de 2014)**
  - **Coordinació amb l'activitat dels centres i instituts (2014–2018)**
- **El Parc Científic i Tecnològic Agroalimentari de Lleida (PCiTAL)** és una de les estructures fonamentals del mapa de recerca a la UdL. De manera natural, el PCiTAL ha de ser el punt de trobada entre la Universitat i el món empresarial, ja que és un entorn específicament pensat per a noves aventures empresarials fortament lligades a la universitat. Tot i haver aconseguit un nivell d'activitat molt rellevant, és clar que encara hi ha espai físic i conceptual per arribar a una col·laboració més efectiva i per a la creació de noves empreses de base tecnològica. Per tant, i un cop el PCiTAL ha entrat a velocitat de creuer, cal treballar activament perquè l'activitat de recerca de la UdL interaccioni de manera efectiva amb l'activitat del parc, el qual és un entorn fonamental per aconseguir una transferència tecnològica que permeti nous models de negoci.
  - **Coordinació d'activitats (2014–2018)**
  - **Valoració de l'ús d'espais al PCiTAL per part de grups UdL (març de 2014)**
  - **Revisió del conveni d'ús d'espais i serveis (març de 2014)**
  - **Participació del PCiTAL en la identificació de reptes globals de recerca (2014–2018)**
- **Creació d'empreses de base tecnològica.** Cal continuar treballant per identificar quines tecnologies lligades a la recerca de la UdL tenen la capacitat suficient per iniciar el camí cap a la creació d'empreses de base tecnològica. En aquest sentit, s'afavorirà la valorització dels resultats de recerca amb l'objectiu d'identificar oportunitats realistes.
  - **Normativa de creació d'empreses (març de 2014)**
  - **Avaluació de tecnologies (2014–2018)**

- **Serveis a l'empresa.** La UdL disposa d'un conjunt de grups i serveis que poden oferir solucions tecnològiques eficients per a molts problemes que es plantegen empreses que no disposen d'aquestes capacitats. La Fundació UdL és l'instrument que ha de permetre aproximar les necessitats de les empreses a les capacitats dels grups de la UdL. En aquest sentit, cal enfortir el paper de la Fundació com a finestreta única en la qual les empreses trobin un primer interlocutor per a les seves necessitats.
  - **Iniciat per la Fundació (2014–2018)**
- **Reptes amb l'empresa.** Com ja s'ha comentat, l'H2020 inclou com a requisit fonamental que els projectes integrin empreses. Per tant, la UdL ha d'iniciar una política efectiva de relació amb el món empresarial propi de cada sector d'activitat a fi d'establir les complicitats necessàries per poder desenvolupar projectes concrets. Per dur a terme aquest objectiu es compta amb l'aportació de la Fundació UdL, que té l'encàrrec específic de fer aquesta tasca d'identificació de necessitats de les empreses.
  - **Identificació d'empreses i propostes de col·laboració (2014–2018)**
- **Les empreses dins dels centres de recerca.** Els centres de recerca han de desenvolupar una política efectiva de relació amb les empreses del seu àmbit. La presència d'empreses en l'activitat de recerca dels centres i el finançament directe d'algunes activitats d'innovació han de ser objectius a tenir en compte en els plans estratègics de cada centre.
  - **A discutir amb els centres i instituts (2014–2018)**
- **GlobaLleida.** GlobaLleida col·labora amb la UdL en totes les activitats d'emprenedoria universitària, tant en la creació d'empreses com en el seu creixement i desenvolupament. Alhora, la UdL participa activament en les iniciatives que puguin sorgir del consorci GlobaLleida com una manera efectiva de relacionar el món empresarial i la universitat. En aquest sentit, cal aconseguir la màxima coordinació a fi de reeixir a fer de Lleida un entorn d'innovació en sectors clau com ara l'agroalimentari i el tecnològic. La UdL impulsarà, dins de la seva estratègia de treball sobre grans reptes científics i socials, les relacions necessàries amb les entitats de GlobaLleida per tal d'engegar iniciatives conjuntes que enforteixin la imatge de Lleida com a regió innovadora.
  - **Reunions de treball amb GlobaLleida (primer semestre de 2014)**

6.9 Campus IBERUS

El Campus d'Excel·lència Internacional IBERUS és una de les apostes estratègiques fonamentals de la UdL. Si bé el programa ministerial de campus d'excel·lència està aturat, som conscients que l'aliança que s'ha aconseguit entre les universitats de **Saragossa, la Rioja, Pública de Navarra i de Lleida** és un patrimoni que cal afavorir. Sense perdre de vista la incertesa que plana sobre aquests campus, proposem les següents accions:

- **La UdL liderarà accions de recerca i innovació dins d'IBERUS en els àmbits fonamentals previstos en el Pla de Recerca.** En aquest sentit, s'ha treballat en el **Plan de Acción de la Industria Agroalimentaria**¹⁷ com una eina d'integració entre les diferents universitats i una aposta de lideratge dins de la vall de l'Ebre.
  - **Presentació del pla a la UdL (desembre de 2013)**
  - **Identificació de projectes (febrer de 2014)**
- **Discutir i concretar plans d'acció en cada un dels àmbits d'especialització del campus IBERUS.** Seguint el model del Plan de Acción de la Industria Agroalimentaria, es definiran plans similars per a la resta d'àmbits.
  - **Dos àmbits el 2014**
  - **Un àmbit el 2015**
- **Definició de projectes conjunts amb altres socis del Campus**
  - **Primer projecte per establir una oficina conjunta de projectes europeus a presentar el desembre de 2013**
  - **Identificació de projectes en funció de la primera convocatòria de l'H2020**
- **La UdL explorarà la creació d'estudis de postgrau IBERUS.** Amb la intenció d'oferir una formació d'especialitat que no estigui a l'abast d'una sola universitat i amb la vocació clara d'oferir-ho al mercat internacional, es treballarà per tal d'identificar una oferta pròpia d'IBERUS.
  - **Durant el 2014**
- **Campus transfronterer EBROS.** El Campus IBERUS té com un dels seus objectius establir un campus transfronterer (European BioRegion of Science, Western Pyrenees: EBROS) amb les universitats de Tolosa i Pau. La UdL treballarà activament per aconseguir que aquest campus sigui una oportunitat d'internacionalització de l'activitat de recerca i formació de la UdL. D'altra banda, EBROS ha de jugar un paper important per definir projectes dins de l'H2020, especialment pel que fa a les accions lligades al finançament interregional.
  - **Una reunió a principis de 2014**
  - **Dues reunions anuals**
- **Consorci de serveis.** Campus IBERUS oferirà una cartera conjunta de serveis científics i tècnics a fi que el conjunt de grups de les diferents universitats pugui beneficiar-se de tecnologies que no estiguin disponibles a la mateixa universitat.
  - **Elaboració del catàleg conjunt (2014)**
- **Catàleg de grups.** Campus IBERUS treballarà per definir un catàleg de grups que, en un futur, faciliti la coordinació de la recerca i la mobilitat d'investigadors dins del campus.
  - **Elaboració del catàleg de grups (2014)**

---

¹⁷ Podeu consultar-ne el document final en la secció de documents de la pàgina web del Vicerectorat de Política Científica i Tecnològica.

6.10 Avaluació

Si volem situar la recerca de la UdL en un nivell més competitiu encara, amb possibilitat de captar nou talent i d'aconseguir un posicionament adient en el context internacional, **és fonamental que puguem certificar la qualitat de la nostra recerca**. Per tant, un punt fonamental que cal implementar és **l'avaluació periòdica dels resultats de recerca**.

- Els instituts i centres de recerca han d'incorporar els mecanismes adients, interns i externs, que permetin avaluar la productivitat dels seus grups i l'assoliment dels seus objectius. Els resultats que se n'obtinguin han de servir per planificar l'activitat futura, per afavorir o cancel·lar, segons el cas, línies concretes de recerca.
  - **La majoria de centres ja disposa d'una o més avaluacions.** En tot cas, es farà una avaluació conjunta en funció de les propostes del Pla de Recerca (setembre de 2014).
- Més enllà de les xifres específiques que corresponguin a diferents indicadors, considerem important que l'activitat de la UdL s'avalui des d'un punt de vista més conceptual i qualitatiu. Així, ja hem comentat la importància dels comitès externs en l'avaluació dels diferents centres de recerca. Seria interessant disposar d'una avaluació més general del model de recerca que es proposa, especialment un cop definits els projectes tractors principals que han de constituir la nostra especialització.
  - **Avaluació del desenvolupament del Pla a final de cada any**
  - **Presentació d'un informe al Consell de Govern (febrer de cada any, començant el 2015)**

7 Compromisos principals associats amb el Pla de Recerca

- El Pla de Recerca és un compromís per a tota la UdL amb l'objectiu comú d'esdevenir una universitat on **la recerca sigui la base fonamental per oferir una docència de qualitat** que permeti preparar professionals responsables i socialment compromesos.
- La UdL defineix la seva **especialització** basant-se en un **model integrador** que es centra en la resolució de grans reptes, amb participació d'investigadors de tots el àmbits implicats.
- La UdL vol assolir una **posició de lideratge** en la capacitat d'intervenir en **grans reptes socials i científics**, a fi de contribuir a la presa de decisions que han de permetre l'avenç de la nostra societat i la transferència de coneixement per tal de millorar l'activitat econòmica tenint cura d'un ús responsable dels recursos.
- Les activitats lligades al desenvolupament del Pla de Recerca han de ser la targeta de presentació de la UdL davant la societat i les institucions, de manera que s'aconsegueixi un **compromís** recíproc en els objectius i en el suport necessari per assolir-los.
- La UdL es compromet amb un model de recerca en què el **treball en xarxa** de totes les estructures implicades (grups, centres, instituts, facultats i escoles, etc.) permeti assolir objectius que queden fora de l'abast de cada un dels elements aïllats.
- La UdL ha d'estar amatent a les oportunitats i als reptes que obre el programa Horitzó 2020. En aquest sentit, la participació en els programes de la **Unió Europea** és un dels principals objectius a mitjà termini.
- La UdL aposta per liderar les diferents accions que formen part del **Campus IBERUS** com una estratègia per enfortir les seves oportunitats de recerca i lideratge a mitjà termini.